

โครงการพิเศษทางจิตวิทยา
เรื่อง อิทธิพลของกลุ่มเพื่อน และการรับรู้ผลกระทบจากสื่อสังคมออนไลน์
กับพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม
ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร

จัดทำโดย

นางสาวสุพรรณิการ์ ผิวพ่อง
รหัสนักศึกษา 610801402521
สาขาวิชาจิตวิทยา คณะจิตวิทยา

โครงการนี้เป็นส่วนหนึ่งของรายวิชา จว.442 โครงการพิเศษทางจิตวิทยา 2
ปีการศึกษา 2564
คณะจิตวิทยา มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต

ชื่อ - สกุล : นางสาวสุพรรณนิการ์ ผิวผ่อง
ชื่อโครงการพิเศษทางจิตวิทยา : อิทธิพลของกลุ่มเพื่อน และการรับรู้ผลกระทบจากสื่อสังคมออนไลน์ กับพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร
สาขาวิชา : จิตวิทยา คณะจิตวิทยา มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต
อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการ : อาจารย์ ดร.อิวิวัฒน์ รัตนวงศ์แห
ปีการศึกษา : 2564

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. เพื่อศึกษาระดับพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม ระดับอิทธิพลของกลุ่มเพื่อน และระดับการรับรู้ผลกระทบจากสื่อสังคมออนไลน์ 2. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมของนักเรียนมัธยมศึกษา โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลประกอบด้วย เพศ ระดับชั้น และอิทธิพลของกลุ่มเพื่อน 3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมกับการรับรู้ผลกระทบจากสื่อสังคมออนไลน์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.4 - ม.6) โรงเรียนแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร จำนวน 283 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ เป็นแบบสอบถามจำนวน 4 ตอน ได้แก่ แบบสอบถามปัจจัยส่วนบุคคล แบบสอบถามพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม แบบสอบถามอิทธิพลของกลุ่มเพื่อน และแบบสอบถามการรับรู้ผลกระทบจากสื่อสังคมออนไลน์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน (Standard Deviation) สถิติ t-test แบบเป็นอิสระต่อกัน (t-test for Independent Sample) สถิติวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA or F-test) สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation)

ผลการศึกษาค้นคว้า พบว่า

1. พฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.08 จากคะแนนเต็ม 5)
2. อิทธิพลของกลุ่มเพื่อนอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 2.75 จากคะแนนเต็ม 5)
3. การรับรู้ผลกระทบจากสื่อสังคมออนไลน์อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.98 จากคะแนนเต็ม 5)
4. นักเรียนที่มีเพศต่างกันมีพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมไม่แตกต่างกัน
5. นักเรียนที่มีระดับชั้นต่างกัน มีพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมต่างกัน

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

6. นักเรียนที่ได้รับอิทธิพลของกลุ่มเพื่อนต่างกัน มีพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

7. การรับรู้ผลกระทบจากสื่อสังคมออนไลน์มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .201

กิตติกรรมประกาศ

โครงการพิเศษทางจิตวิทยาฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความกรุณาอย่างสูงของคณาจารย์คณะจิตวิทยา
รายนามดังนี้ ขอขอบพระคุณในความกรุณาของอาจารย์ ดร.อิทธิวัฒน์ รัตนวงศ์แห อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการ
พิเศษทางจิตวิทยาที่ได้ให้คำปรึกษาชี้แนะในกระบวนการทำงานด้วยความเมตตา ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วย
ศาสตราจารย์อรรถวิช จารึกจาริต และอาจารย์นภาพร อยู่ถาวร ที่กรุณาให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะในเรื่อง
ต่าง ๆ ทั้งเรื่องการสืบค้นข้อมูล การวิเคราะห์ แนวทางในการจัดทำโครงการพิเศษฉบับนี้ ตลอดจนตรวจสอบ
และแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ เพื่อความสมบูรณ์ของโครงการพิเศษทางจิตวิทยา ผู้ศึกษาจึงขอขอบพระคุณ
คณาจารย์ทุกท่านเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.มณฑิรา จารุเพ็ง รองศาสตราจารย์ประณต คำฉิม และผู้ช่วย
ศาสตราจารย์อรรถวิช จารึกจาริต ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่
ใช้ในการศึกษา และได้กรุณาให้คำแนะนำ แก้ไขปรับปรุงข้อบกพร่องในการสร้างเครื่องมือแบบสอบถามให้
ถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบคุณ โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า และโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัย
รามคำแหง (ฝ่ายมัธยม) ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี ทำให้ผู้ศึกษาได้ข้อมูลที่
ครบถ้วน

ขอขอบคุณครอบครัว เพื่อน ๆ พี่ ๆ น้อง ๆ คณะจิตวิทยาทุกคนที่คอยให้คำปรึกษา คอยช่วยเหลือ
และเป็นกำลังใจในการจัดทำโครงการพิเศษทางจิตวิทยาฉบับนี้

คุณค่าของโครงการพิเศษทางจิตวิทยาฉบับนี้ ขอมอบแก่ คณาจารย์ ผู้มีพระคุณทุกท่านที่ให้การ
สนับสนุน กำลังใจ และให้ความรู้ด้านการศึกษา ตลอดจนนักวิชาการสาขาวิชาต่าง ๆ ที่ผู้ศึกษาได้อ้างอิงตั้ง
ปรากฏในโครงการพิเศษทางจิตวิทยาฉบับนี้ และเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้โครงการพิเศษทางจิตวิทยาฉบับนี้สำเร็จ
ลุล่วงได้

สุพรรณิการ์ ผิวผ่อง

สารบัญ

บทที่	หน้า
1. บทนำ	1
1. หลักการและเหตุผล.....	2
2. วัตถุประสงค์ในการศึกษาค้นคว้า.....	3
3. ความสำคัญของการค้นคว้า.....	3
4. ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	4
5. กรอบแนวคิดของการศึกษาค้นคว้า.....	7
6. สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า.....	7
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
1. ธรรมชาติของวัยรุ่น.....	9
1.1 ความหมายของวัยรุ่น.....	9
1.2 พัฒนาการด้านร่างกาย.....	10
1.3 พัฒนาการด้านอารมณ์.....	10
1.4 พัฒนาการด้านสังคม.....	10
1.5 พัฒนาการด้านสติปัญญา.....	10
2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม.....	11
2.1 ความหมายของพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม.....	11
2.2 ประเภทของพฤติกรรม.....	12
2.3 องค์ประกอบของพฤติกรรม.....	12
2.4 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม.....	13
2.5 การวัดพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม.....	17
3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับอิทธิพลของกลุ่มเพื่อน.....	18
3.1 ความหมายอิทธิพลของกลุ่มเพื่อน.....	18
3.2 อิทธิพลของกลุ่มเพื่อนที่มีต่อวัยรุ่น.....	18
3.3 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องอิทธิพลของกลุ่มเพื่อน.....	19
3.4 การวัดอิทธิพลของกลุ่มเพื่อน.....	21

สารบัญ

บทที่	หน้า
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (ต่อ)	8
4. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้ผลกระทบจากสื่อสังคมออนไลน์.....	22
4.1 ความหมายของการรับรู้ผลกระทบจากสื่อสังคมออนไลน์.....	22
4.2 ส่วนประกอบของการรับรู้.....	25
4.3 ประเภทของสื่อสังคมออนไลน์.....	26
4.4 ประโยชน์และโทษของการใช้สื่อสังคมออนไลน์.....	27
4.5 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้สื่อสังคมออนไลน์.....	27
4.6 การวัดการรับรู้ผลกระทบจากสื่อสังคมออนไลน์.....	29
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม.....	30
5.1 เพศกับพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม.....	30
5.2 ระดับชั้นกับพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม.....	30
5.3 อิทธิพลของกลุ่มเพื่อนกับพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม.....	31
5.4 การรับรู้ผลกระทบจากสื่อสังคมออนไลน์กับพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม.....	32
3. วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า	33
1. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	33
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	33
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	38
4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	38
4. ผลการศึกษาค้นคว้า	41
1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	42
2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม อิทธิพลของกลุ่มเพื่อน และการรับรู้ผลกระทบจากสื่อสังคมออนไลน์.....	42
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน.....	52
4. สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน.....	56

สารบัญ

บทที่	หน้า
5. สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	57
1. วัตถุประสงค์ของการศึกษาค้นคว้า.....	57
2. สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า.....	57
3. ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	57
4. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	58
5. สรุปผลการศึกษาค้นคว้า.....	58
6. อภิปรายผลการศึกษาค้นคว้า.....	60
7. ข้อเสนอแนะ.....	64
บรรณานุกรม.....	65
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญประเมินความสอดคล้องของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	69
ภาคผนวก ข หนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญและหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้า.....	71
ภาคผนวก ค ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	82
ภาคผนวก ง ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) และค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	84
ภาคผนวก จ เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	87
ประวัติของผู้ศึกษา.....	97

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. จำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ.....	42
2. จำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับชั้น.....	42
3. จำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสื่อสังคมออนไลน์ที่นิยมใช้มากที่สุด.....	43
4. จำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอุปกรณ์ที่ใช้ในการเข้าถึงสื่อสังคมออนไลน์.....	43
5. จำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระยะเวลาที่ใช้ใช้งานสื่อสังคมออนไลน์แต่ละครั้ง.....	44
6. จำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามการเข้าใช้งานสื่อสังคมออนไลน์ต่อวัน.....	44
7. จำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามการเข้าใช้งานสื่อสังคมออนไลน์ช่วงเวลาใดบ่อยที่สุด.....	44
8. ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม จำแนกเป็นรายชื่อ.....	45
9. ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับอิทธิพลของกลุ่มเพื่อน จำแนกเป็นรายชื่อ.....	49
10. ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการรับรู้ผลกระทบจากสื่อสังคมออนไลน์ จำแนกเป็นรายชื่อ.....	50
11. ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม ของนักเรียน จำแนกตามเพศ.....	52
12. ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม ของนักเรียน จำแนกตามระดับชั้น.....	53
13. การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม ของนักเรียน จำแนกตามระดับชั้น.....	53
14. ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม ของนักเรียน จำแนกตามระดับอิทธิพลของกลุ่มเพื่อน.....	54
15. การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม ของนักเรียน จำแนกตามระดับอิทธิพลของกลุ่มเพื่อน.....	54
16. สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ผลกระทบจากสื่อสังคมออนไลน์กับพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ อย่างเหมาะสมของนักเรียน.....	55
17. สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน.....	56
18. การวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามการรับรู้ผลกระทบจากสื่อสังคมออนไลน์.....	83
19. ค่าอำนาจจำแนกรายชื่อ (r) ของแบบสอบถามการรับรู้ผลกระทบจากสื่อสังคมออนไลน์.....	85
20. ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม.....	86

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1-1 กรอบแนวคิดของการศึกษาค้นคว้า.....	7
2-1 แสดงความสัมพันธ์การเกิดพฤติกรรม.....	14
3-1 แสดงลำดับขั้นความต้องการของมาสโลว์.....	21
4-1 แสดงกระบวนการของการรับสัมผัสและการรับรู้.....	26

บทที่ 1

บทนำ

1. หลักการและเหตุผล

เทคโนโลยีนับว่ามีบทบาทที่สำคัญยิ่งต่อการพัฒนาในทุก ๆ วงการทั่วทั้งโลก ไม่ว่าจะเป็นทางด้านสังคม ทางด้านเศรษฐกิจ ทางด้านการท่องเที่ยว ทางด้านการทหาร ทางด้านธุรกิจ ทางด้านการศึกษา ทางด้านการสื่อสาร เป็นต้น ความก้าวหน้าของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีได้สรรค์สร้าง และอำนวยความสะดวกให้วิถีการดำเนินชีวิตของมนุษย์ง่ายและประหยัดเวลามากยิ่งขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการเดินทาง การค้า การสื่อสาร และอื่น ๆ อีกมากมายที่ได้เข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน โดยเฉพาะการสื่อสารในยุคโลกาภิวัตน์ ซึ่งเป็นยุคที่เทคโนโลยีได้ถูกนำมาใช้อย่างกว้างขวาง แทบจะทุกด้านในชีวิตประจำวัน โดยเริ่มต้นจากการพัฒนาระบบอินเทอร์เน็ต พัฒนานวัตกรรมเกี่ยวกับอุปกรณ์การติดต่อสื่อสารให้มีขนาดเล็ก แต่มีสมรรถนะสูง สามารถสื่อสารถึงกันได้ในหลาย ๆ ทางมาใช้ในการสื่อสาร จนเติบโตและได้รับความนิยมเป็นที่แพร่หลายในสังคมเมืองอย่างเป็นวงกว้าง (หยาดพิรุณ ศุภรากรสกุล, 2560, น. 55)

กระแสนิยมในการใช้บริการเครือข่ายสังคมออนไลน์ เข้ามาเปลี่ยนแปลงลักษณะการใช้ชีวิตของแต่ละบุคคลไม่มากนักน้อย มีบทบาทในการดำเนินชีวิตมากขึ้น โดยเฉพาะนักเรียน นักศึกษา ซึ่งได้รับอิทธิพลมากที่สุด เรียกได้ว่าทุกช่วงเวลาจะต้องมีการอัปเดตการใช้ชีวิตในเครือข่ายสังคมออนไลน์ การใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของวัยรุ่นจึงได้รับความนิยมกันอย่างแพร่หลาย เครือข่ายสังคมออนไลน์ที่ได้รับความนิยมอย่างมากสำหรับวัยรุ่นในประเทศไทย คือ Facebook Instagram และ Twitter โดยเฉพาะ Twitter ได้รับความนิยมอย่างมาก ในช่วงอายุระหว่าง 16 - 24 ปี เพราะเด็กวัยรุ่นต้องการใช้ Twitter เป็นพื้นที่แสดงความคิดเห็นส่วนตัวควบคู่กับ Facebook เพื่อหลบเลี่ยงจากการสอดส่องพฤติกรรมการใช้งานเครือข่ายสังคมออนไลน์ จากพ่อแม่ ผู้ปกครองที่เริ่มมาใช้ Facebook มากขึ้น (ดวงรัตน์ พิทักษ์ และคณะ, 2560, น. 33) ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีของอีริคสัน พัฒนาการทางจิตสังคม 8 ขั้น โดยขั้นที่ 5 ความเป็นอัตลักษณ์กับความสับสนในบทบาท (Identity vs. Role Confusion) อยู่ในช่วงอายุ 13 - 20 ปี พัฒนาการทางสังคมของวัยรุ่นจะเริ่มห่างจากทางบ้าน ไม่ค่อยสนิทสนมคลุกคลีกับพ่อแม่พี่น้องเหมือนเดิม แต่จะสนใจเพื่อนมากกว่า จะใช้เวลากับเพื่อนนาน ๆ มีกิจกรรมนอกบ้านบ่อยขึ้น และไม่ยอมไปไหนกับทางบ้าน ถ้าเด็กไม่สามารถปรับตัว หรือพบอุปสรรคในพัฒนาการขั้นนี้ เขาจะเกิดความรู้สึกรุนแรง ซึ่งมีผลต่อบุคลิกภาพ และการแสดงออกของเขา การได้พูดหรือได้แสดงความคิดเห็นต่อหน้าคนหมู่มากนับว่าเป็นประโยชน์เป็นการแสวงหาอัตลักษณ์ของตัวเองอย่างหนึ่ง อาจทำให้เด็กวัยรุ่นขาดทักษะที่ดีในการแก้ปัญหา อย่างไรก็ตามวัยรุ่นแต่ละคนย่อมต้องการเวลาในการเรียนรู้ และปรับตัวเพื่อการพัฒนาไปสู่ความเป็นผู้ใหญ่และได้รับการยอมรับจากบุคคลรอบข้างในสังคม

ปัจจุบันพบว่า การเข้าถึงอินเทอร์เน็ตไม่ได้ถูกจำกัดเพียงแค่เครื่องคอมพิวเตอร์ตั้งโต๊ะกับอินเทอร์เน็ตผ่านสายเท่านั้น แต่ยังมีสื่อสังคมออนไลน์ที่เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในชีวิตประจำวันทุกเพศทุกวัย โดยเฉพาะวัยรุ่นและเยาวชนไทยเกือบทุกคน (ร้อยละ 96.9) มีโทรศัพท์มือถือใช้ และมีการใช้อินเทอร์เน็ต

เพิ่มขึ้นกว่าเท่าตัว จากไม่ถึงร้อยละ 45 ในปี 2551 เป็นร้อยละ 91.4 ในปี 2561 โดยมีสัดส่วนของผู้ใช้ที่สูงที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับประชากรในกลุ่มอายุอื่น (การสำรวจการมี การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในครัวเรือน พ.ศ. 2561, สำนักงานสถิติแห่งชาติ) “สื่อสังคมออนไลน์” หมายถึง สังคมหรือการรวมตัวกันสร้างความสัมพันธ์ของกลุ่มคนในรูปแบบหนึ่ง ผู้คนสามารถทำความรู้จัก แลกเปลี่ยนความคิดเห็น แบ่งปันเรื่องราวประสบการณ์ หรือกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกัน รวมไปถึงมีการโต้ตอบ แลกส่งข้อความ วีดีโอ เพลง อับโหลดรูป และอื่น ๆ ผ่านการเชื่อมโยงกับเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ได้แก่ เฟซบุ๊ก (facebook), ไลน์ (line), ทวิตเตอร์ (twitter), ยูทูบ (youtube) และอินสตราแกรม (instagram)

“พฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์” หมายถึง การใช้เครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการสื่อสาร แลกสนทนา ตอบโต้ แสดงความคิดเห็น สืบค้นข้อมูล นำเสนอข้อมูล หรือแชร์ข้อมูลข่าวสารในรูปแบบต่าง ๆ เช่น ข้อความ ภาพ วีดีโอ เป็นต้น โดยพิจารณาไตร่ตรองอย่างรอบคอบ มีการตรวจสอบข้อมูล หรืออ้างอิงแหล่งที่มา และเป็นข้อมูลที่ทันสมัยหรือเป็นปัจจุบัน มีความถูกต้องและเหมาะสม โดยเมื่อเผยแพร่ลงบนสื่อสังคมออนไลน์ แล้วไม่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น ให้เกิดความเสียหายหรือเดือดร้อน ทั้งนี้ การศึกษามีปัจจัยทางจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม มีหลายปัจจัย อาทิ พฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม อิทธิพลของกลุ่มเพื่อน และการรับรู้ผลกระทบจากสื่อสังคมออนไลน์ จากงานวิจัยของประวิตร จันอับ (2561, น. 83) ได้ศึกษาเรื่อง พฤติกรรม การใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์และผลกระทบต่อนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในจังหวัดพิษณุโลก จากการศึกษา พบว่า ผลกระทบจากการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในจังหวัดพิษณุโลก เป็นผลที่เกิดขึ้นจากปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ ทั้ง 4 ปัจจัยหลัก ประกอบด้วย ผลกระทบด้านอารมณ์ ผลกระทบด้านการเรียน ผลกระทบด้านสังคม และผลกระทบด้านสุขภาพ หล่อหลอมให้เกิดพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ และผลักดันให้นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในจังหวัดพิษณุโลก ได้รับผลกระทบจากการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ ภายใต้พฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ที่แตกต่างกัน งานวิจัยของจันจิรา แก้วขวัญ (2561, น. ง) ได้ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมอย่างเหมาะสมของนักเรียนมัธยมศึกษาอำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา 1)พฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมของนักเรียนจำแนกตามเพศ ระดับชั้น จำนวนเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่ใช้ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 เมื่อจำแนกตามการพักอาศัย ค่าใช้จ่ายที่นักเรียนได้รับในแต่ละเดือน พบว่า ไม่แตกต่างกัน 2)การได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากโรงเรียน การเลียนแบบเพื่อน การควบคุมตนเอง และการได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัวร่วมกันเป็นตัวทำนายพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมของนักเรียนได้ ร้อยละ 48.0 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และงานวิจัยของณัฐกาญจน์ กอมณี และคณะ (2560, น. 32) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมที่เปิดรับสื่อสังคมออนไลน์อย่างมีวิจารณญาณของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่าอิทธิพลของกลุ่มเพื่อน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมที่เปิดรับสื่อสังคมออนไลน์อย่างมีวิจารณญาณ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่าอิทธิพลของกลุ่มเพื่อนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมที่เปิดรับสื่อสังคมออนไลน์อย่างมีวิจารณญาณ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 ดังนั้นการใช้สื่อดิจิทัลหรือสื่อสังคม

ออนไลน์ต้องมีความระมัดระวัง เพราะสื่อดังกล่าวหากใช้ไม่ถูกต้องและใช้มากเกินไปจนความจำเป็นจะส่งผลเสีย ทั้งด้านสุขภาพกาย และสุขภาพจิต อาจนำไปสู่การตกเป็นทาสของสื่อสังคมออนไลน์ได้ (ทัศนีย์ ประธาน และคณะ, 2563, น. 144) ทำให้เห็นว่าวัยรุ่นได้ใช้เวลาเข้าไปอยู่ในโลกอินเทอร์เน็ตเป็นจำนวนมาก ผลกระทบตามมาหากขาดการควบคุมจากพ่อแม่ ผู้ปกครอง และบุคคลที่เกี่ยวข้อง อาจเกิดผลเสียกับเด็กวัยรุ่นที่รู้เท่าไม่ถึงการณ์จากพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ ไม่ว่าจะเป็นด้านอารมณ์ ด้านการศึกษา ตลอดจนส่งผลกระทบต่อด้านสังคมครอบครัวหรือสังคมทั่วไป

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้ศึกษาค้นคว้าจึงสนใจศึกษาเรื่อง อิทธิพลของกลุ่มเพื่อน และการรับรู้ผลกระทบจากสื่อสังคมออนไลน์ กับพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมของนักเรียนมัธยมศึกษา โรงเรียนแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร โดยเก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่างกับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 - 6 ที่กำลังศึกษาในปีการศึกษา 2564 ซึ่งถือว่าเป็นช่วงวัยรุ่นที่อาจกำลังมีพฤติกรรมในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ไปในทิศทางที่ไม่เหมาะสม และขัดต่อวัฒนธรรมประเพณีไทย นับวันพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ยิ่งทวีความรุนแรง ส่งผลกระทบในด้านลบมากขึ้น และอาจเป็นข้อมูลสำคัญสำหรับผู้บริหาร ครู และผู้ที่เกี่ยวข้องในการวางแผนจัดการเรียนการสอนของนักเรียน เพื่อเป็นแนวทางในการป้องกันพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ที่ไม่เหมาะสมต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการศึกษาค้นคว้า

- 2.1 เพื่อศึกษาระดับพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม ระดับอิทธิพลของกลุ่มเพื่อน และระดับการรับรู้ผลกระทบจากสื่อสังคมออนไลน์
- 2.2 เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมของนักเรียนมัธยมศึกษา โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลประกอบด้วย เพศ ระดับชั้น และอิทธิพลของกลุ่มเพื่อน
- 2.3 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมกับการรับรู้ผลกระทบจากสื่อสังคมออนไลน์

3. ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

3.1 ความสำคัญเชิงวิชาการ

ได้รับองค์ความรู้ใหม่เกี่ยวกับปัจจัยทางจิตวิทยาที่ส่งผล หรือมีความสัมพันธ์ในการนำไปสู่พฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม และเป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยให้แก่ผู้ที่ศึกษา ค้นคว้าเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ในกลุ่มตัวอย่างอื่น อีกทั้งยังเป็นการเพิ่มองค์ความรู้โดยการนำข้อมูลจากการวิจัยครั้งนี้ไปศึกษา และประยุกต์ใช้เพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริมหรือยับยั้งพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม

3.2 ความสำคัญเชิงประยุกต์

ข้อมูลที่ได้ อาจเป็นประโยชน์แก่หน่วยงานภาครัฐหรือเอกชนที่เกี่ยวข้อง อีกทั้งยังเป็นข้อมูลที่สำคัญสำหรับผู้บริหาร ครู และผู้ที่เกี่ยวข้องในการวางแผนจัดการเรียนการสอนของนักเรียน เพื่อเป็นแนวทางในการป้องกันพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ที่ไม่เหมาะสมต่อไป

4. ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

4.1 ประชากร

นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.4 - ม.6) โรงเรียนแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานครที่กำลังศึกษาในปีการศึกษา 2564 จำนวน 777 คน (ข้อมูลจากฝ่ายวิชาการโรงเรียน ณ วันที่ 18 กันยายน 2564)

4.2 กลุ่มตัวอย่าง

นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.4 - ม.6) โรงเรียนแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร จำนวน 270 คน ได้มาจากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง จากสูตรการคำนวณ ของ Taro Yamane (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2553, น. 62) ซึ่งกำหนดให้ค่าความคาดเคลื่อนที่ .05 ทั้งนี้ผู้ศึกษาค้นคว้าได้เก็บข้อมูลเกินกว่ากลุ่มตัวอย่างที่คำนวณไว้จำนวน 283 ชุด จึงนำมาใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด และใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยการเลือกเก็บตามสะดวก (Convenience Sampling) (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2542, น. 69)

4.3 ตัวแปรที่ศึกษา

4.3.1) ตัวแปรอิสระ ได้แก่

- 1) เพศ แบ่งเป็น
  - 1.1) เพศชาย
  - 1.2) เพศหญิง
- 2) ระดับชั้น แบ่งเป็น
  - 2.1) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
  - 2.2) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
  - 2.3) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6
- 3) อิทธิพลของกลุ่มเพื่อน
- 4) การรับรู้ผลกระทบจากสื่อสังคมออนไลน์

4.3.2) ตัวแปรตาม คือ พฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม แบ่งเป็น

- 1) ด้านการศึกษา
- 2) ด้านความบันเทิง
- 3) ด้านการสื่อสาร

4.4 นิยามศัพท์เฉพาะ

4.4.1 นักเรียน หมายถึง นักเรียนที่กำลังศึกษาในปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร

4.4.2 เพศ หมายถึง ลักษณะที่ติดตัวมาแต่กำเนิดของนักเรียน แบ่งเป็น เพศชาย และ เพศหญิง

4.4.3 ระดับชั้น หมายถึง ระดับชั้นที่นักเรียนกำลังศึกษาอยู่ในปัจจุบัน แบ่งเป็น ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 และระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

4.4.4 สื่อสังคมออนไลน์ หมายถึง สังคมหรือการรวมตัวกันสร้างความสัมพันธ์ของกลุ่มคนในรูปแบบหนึ่ง ผู้คนสามารถทำความรู้จัก แลกเปลี่ยนความคิดเห็น แบ่งปันเรื่องราวประสบการณ์ หรือกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกัน รวมไปถึงมีการโต้ตอบ แชท ส่งข้อความ วิดีโอ เพลง อับโพลตรูป และอื่น ๆ เชื่อมโยงกับเครือข่ายอินเทอร์เน็ตผ่านสมาร์ทโฟน แท็บเล็ต หรือโน้ตบุ๊ก โดยเป็นสื่อสังคมออนไลน์ที่นิยมในกลุ่มวัยรุ่นของประเทศไทยประเภท Social Networking ได้แก่ เฟซบุ๊ก (facebook), ไลน์ (line), ทวิตเตอร์ (twitter), อินสตราแกรม (instagram) และยูทูบ (youtube) เป็นต้น

4.5 นิยามปฏิบัติการ

4.5.1 พฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม หมายถึง การใช้เครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการสื่อสาร แชท สนทนา ตอบโต้ แสดงความคิดเห็น สืบค้นข้อมูล นำเสนอข้อมูล หรือแชร์ข้อมูลข่าวสารในรูปแบบต่าง ๆ เช่น ข้อความ ภาพ วิดีโอ เป็นต้น โดยพิจารณาไตร่ตรองอย่างรอบคอบ มีการตรวจสอบข้อมูลหรืออ้างอิงแหล่งที่มา และเป็นข้อมูลที่ทันสมัยหรือเป็นปัจจุบัน มีความถูกต้องและเหมาะสม โดยเมื่อเผยแพร่ลงบนสื่อสังคมออนไลน์แล้วไม่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่นให้เกิดความเสียหายหรือเดือดร้อน ทั้งนี้พฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม ดังกล่าวจะต้องสอดคล้องกับบรรทัดฐานทางสังคมหรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการใช้สื่อสังคมออนไลน์ แบ่งเป็น

1) ด้านการศึกษา คือ การใช้เครือข่ายอินเทอร์เน็ตในการหาความรู้ ได้แก่ การอ่านบทความ การดูคลิปวิดีโอการเรียนการสอนหรือองค์ความรู้ต่าง ๆ การสืบค้นข้อมูล การโพสต์บทความหรือข้อมูลข่าวสารด้านการเรียน การรับส่งข้อมูลด้านการเรียน การส่งงานระหว่างเพื่อนหรือระหว่างครูผู้สอน ทำรายงานกลุ่มโดยการสร้างกลุ่มส่วนตัวการแบ่งปันข้อมูล (share) หรือการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารด้านการศึกษาหรือวิชาการ

2) ด้านความบันเทิง คือ การใช้เครือข่ายอินเทอร์เน็ตในการทำกิจกรรมหรือผ่อนคลาย ได้แก่ การโพสต์ข้อความ การโพสต์ภาพส่วนตัว หรือภาพกิจกรรมต่าง ๆ การเล่นเกม การฟังเพลง การดูหนัง การโพสต์คลิปวิดีโอ การถ่ายทอดสด (live) แบ่งปันคลิปวิดีโอเพลง (share) การรับหรือส่งภาพถ่าย เข้ากลุ่มที่สนใจผ่านสื่อสังคมออนไลน์รูปแบบต่าง ๆ การดาวน์โหลดข้อมูล

3) ด้านการติดต่อสื่อสาร คือ การใช้เครือข่ายอินเทอร์เน็ตในการพูดคุย ได้แก่ การแชทสนทนา (chat) การโต้ตอบ อัปเดตสถานะ (status) การแสดงความคิดเห็น (comment) การส่งข้อความการส่งสติ๊กเกอร์โต้ตอบแทนคำพูด การโทรผ่านเฟซบุ๊ก (facebook) หรือโทรผ่านไลน์ (line) การถ่ายทอดสด (live) การสร้างกลุ่ม (group) หรือการเข้ากลุ่ม (join group) เพื่อติดต่อสื่อสารกัน

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้ศึกษาวัดพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม โดยพัฒนาแบบวัดและปรับนิยามศัพท์ปฏิบัติการ ของจันจิรา แก้วขวัญ (2561, น. 11) โดยลักษณะแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด (5) มาก (4) ปานกลาง (3) น้อย (2) และน้อยที่สุด (1) ผู้ตอบแบบสอบถามที่ได้คะแนนมากแสดงว่ามีพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมมากกว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่ได้คะแนนน้อย

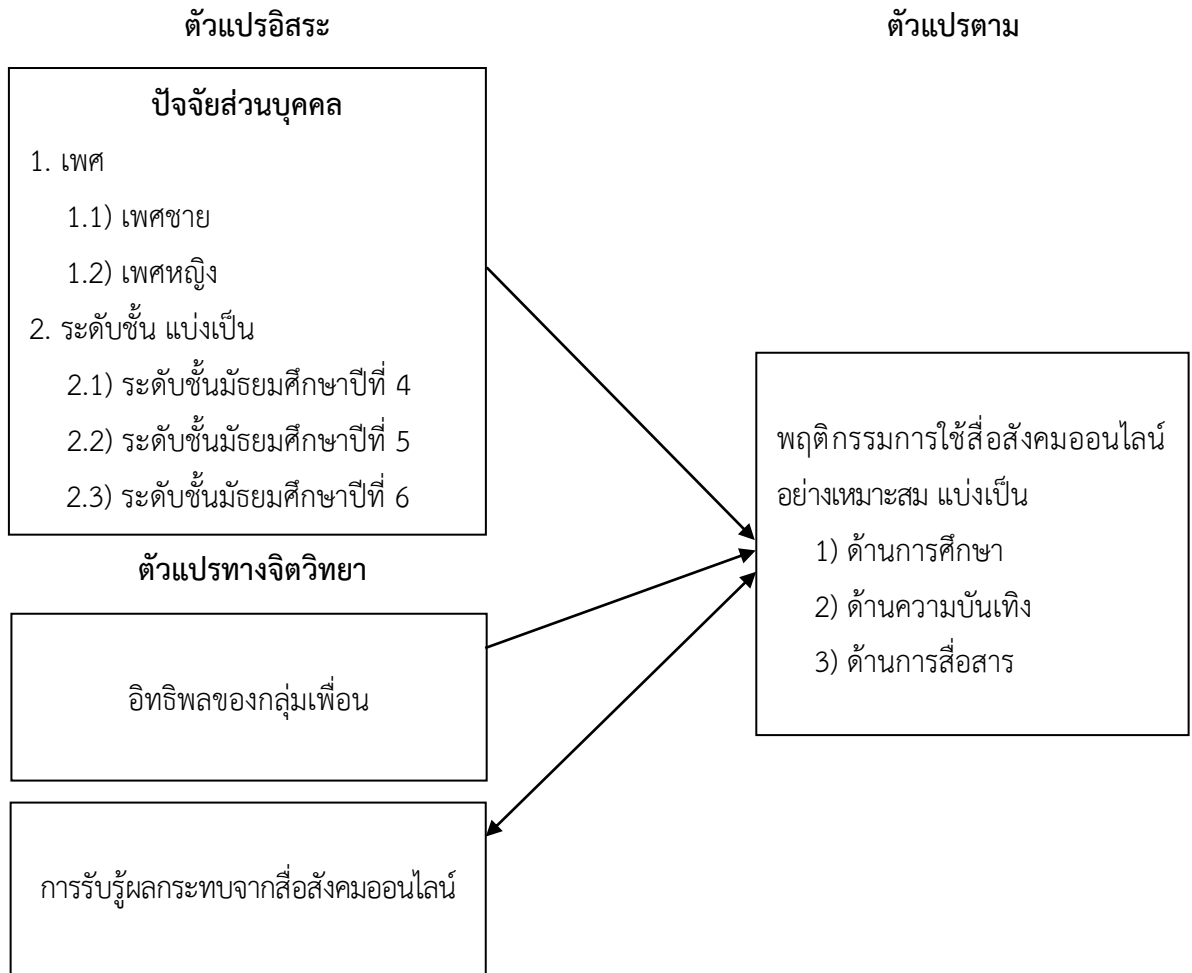
4.5.2 อิทธิพลของกลุ่มเพื่อน หมายถึง การชักชวน แนะนำ และการได้รับตัวอย่างจากเพื่อน หรือกลุ่มเพื่อนในเรื่องต่าง ๆ เพื่อให้บุคคลเกิดการคล้อยตามหรือเห็นด้วยกับการมีพฤติกรรมที่ส่งเสริมให้เกิดการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของนักเรียนมัธยมศึกษา

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้ศึกษาวัดอิทธิพลของกลุ่มเพื่อน โดยพัฒนาแบบวัดและปรับนิยาม ศัพท์ปฏิบัติการ ของดวงเดือน แสงโสภา (2560, น. 4) โดยลักษณะแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ได้แก่ จริงที่สุด (5) จริง (4) จริงบ้าง (3) จริงน้อย (2) และจริงน้อยที่สุด (1) ผู้ที่ได้คะแนนมากกว่าแสดงว่าได้รับอิทธิพลของกลุ่มเพื่อนสูงกว่าผู้ที่ได้คะแนนน้อยกว่า

4.5.4 การรับรู้ผลกระทบจากสื่อสังคมออนไลน์ หมายถึง กระบวนการรับสัมผัสหรือรับรู้ของบุคคล ถึงผลที่เกิดขึ้นจากการใช้งานผ่านช่องทางอินเทอร์เน็ต ทั้งทางบวกและทางลบต่อคุณภาพชีวิต อันประกอบด้วย ด้านอารมณ์ ด้านการเรียนรู้ และด้านสังคม

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ วัดการรับรู้ผลกระทบจากสื่อสังคมออนไลน์ ด้วยแบบวัดที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้น มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด (5) มาก (4) ปานกลาง (3) น้อย (2) และน้อยที่สุด (1) ผู้ที่ได้คะแนนมากกว่าแสดงว่ามีการรับรู้ผลกระทบจากสื่อสังคมออนไลน์ สูงกว่าผู้ที่ได้คะแนนน้อยกว่า

5. กรอบแนวคิดของการศึกษาค้นคว้า

ภาพที่ 1-1 กรอบแนวคิดของการศึกษาค้นคว้า

6. สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

- 6.1 นักเรียนที่มีเพศต่างกัน มีพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมต่างกัน
- 6.2 นักเรียนที่มีระดับชั้นต่างกัน มีพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมต่างกัน
- 6.3 นักเรียนที่ได้รับอิทธิพลของกลุ่มเพื่อนต่างกัน มีพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมต่างกัน
- 6.4 การรับรู้ผลกระทบจากสื่อสังคมออนไลน์ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาค้นคว้าเรื่อง อิทธิพลของกลุ่มเพื่อน และการรับรู้ผลกระทบจากสื่อสังคมออนไลน์กับพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร ในครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ทำการรวบรวมเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งสาระสำคัญออกเป็นหัวข้อต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. ธรรมชาติของวัยรุ่น
  - 1.1 ความหมายของวัยรุ่น
  - 1.2 พัฒนาการด้านร่างกาย
  - 1.3 พัฒนาการด้านอารมณ์
  - 1.4 พัฒนาการด้านสังคม
  - 1.5 พัฒนาการด้านสติปัญญา
2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม
  - 2.1 ความหมายของพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม
  - 2.2 ประเภทของพฤติกรรม
  - 2.3 องค์ประกอบของพฤติกรรม
  - 2.4 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม
  - 2.5 การวัดพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม
3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับอิทธิพลของกลุ่มเพื่อน
  - 3.1 ความหมายอิทธิพลของกลุ่มเพื่อน
  - 3.2 อิทธิพลของกลุ่มเพื่อนที่มีต่อวัยรุ่น
  - 3.3 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องอิทธิพลของกลุ่มเพื่อน
  - 3.4 การวัดอิทธิพลของกลุ่มเพื่อน
4. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้ผลกระทบจากสื่อสังคมออนไลน์
  - 4.1 ความหมายของการรับรู้ผลกระทบจากสื่อสังคมออนไลน์
  - 4.2 ส่วนประกอบของการรับรู้
  - 4.3 ประเภทของสื่อสังคมออนไลน์
  - 4.4 ประโยชน์และโทษของการใช้สื่อสังคมออนไลน์
  - 4.5 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้สื่อสังคมออนไลน์
  - 4.6 การวัดการรับรู้ผลกระทบจากสื่อสังคมออนไลน์
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม
  - 5.1 เพศกับพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม
  - 5.2 ระดับชั้นกับพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม
  - 5.3 อิทธิพลของกลุ่มเพื่อนกับพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม
  - 5.4 การรับรู้ผลกระทบจากสื่อสังคมออนไลน์กับพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม

1. ธรรมชาติของวัยรุ่น

1.1 ความหมายของวัยรุ่น

ศรีเรือน แก้วกังวาน (2549) ได้กล่าวว่า ช่วงความเป็นวัยรุ่น (Adolescent) ในทศวรรษที่ผ่านมาคืออายุประมาณตั้งแต่ 12 – 18 ปี แต่ในปัจจุบันที่ยอมรับกันว่า ช่วงความเป็นวัยรุ่นได้ขยายออกไปโดยประมาณอย่างหลวม ๆ ตั้งแต่ 12 – 25 ปี โดยให้เหตุผลว่าเนื่องจากเด็กทุกวันนี้ต้องอยู่ในสถาบันศึกษานานขึ้น อีกทั้งรูปแบบชีวิตสมัยใหม่ทำให้เด็กมีวุฒิภาวะทางจิตใจ (Maturity) ช้ากว่ายุคสมัยที่ผ่านมา ในช่วงอายุของความเป็นวัยรุ่นนั้น อาจแบ่งช่วงวัยรุ่นเป็น 3 ระยะ โดยใช้เกณฑ์ความเป็นเด็ก – ผู้ใหญ่ตัดสิน คือช่วงอายุประมาณ 12 – 15 ปี เป็นช่วงวัยแรกรุ่น ยังมีพฤติกรรมค่อนข้างไปทางเป็นเด็กอยู่มาก ช่วงอายุ 16 – 17 ปี เป็นระยะวัยรุ่นตอนกลาง มีพฤติกรรมก้ำกึ่งระยะความเป็นเด็ก - ผู้ใหญ่ ช่วงอายุ 18 – 25 ปี เป็นระยะวัยรุ่นตอนปลาย กระบวนพฤติกรรมค่อนข้างไปทางผู้ใหญ่ พัฒนาการวัยรุ่นมีลักษณะเด่นในด้านต่าง ๆ ทุกด้าน เช่น ทางกาย อารมณ์ สังคม สติปัญหาคำว่า “เด่น” ในที่นี้หมายความว่า มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วมากและเห็นได้ชัดเจน ดำรงสมัยเก่ามักกล่าวว่าวัยรุ่นเป็นช่วงเปลี่ยนวัย เป็นหัวเลี้ยวหัวต่อที่เปลี่ยนจากความเป็นเด็กสู่ความเป็นผู้ใหญ่ มีความอ่อนไหวทำให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ได้ง่าย แต่แนวคิดในปัจจุบันถือว่าการเปลี่ยนแปลงในช่วงวัยอื่น ๆ ก็มีการเปลี่ยนแปลงมากและรวดเร็วในทุกด้านของการพัฒนาการ แต่ไม่จำเป็นเสมอไปที่จะเป็นวัยที่เต็มไปด้วยปัญหา

ณัฐกร อินทุยศ (2556) ได้กล่าวว่า ช่วงวัยรุ่นเป็นช่วงอายุจากวัยแรกรุ่น (อายุประมาณ 10 – 12 ปี) จนถึงอายุประมาณ 21 ปี โดยเพศหญิงจะเร็วกว่าเพศชาย ทั้งนี้เนื่องจากสภาพสังคมปัจจุบันทำให้เด็กส่วนใหญ่เรียนในระดับที่สูงขึ้น ซึ่งต้องใช้ระยะเวลาในการเรียนนานขึ้นด้วย ทำให้การเข้าสู่ภาวะของการเป็นผู้ใหญ่ที่ต้องรับผิดชอบและพึ่งพาตนเองเกิดขึ้นช้าลงไปด้วย สำหรับลักษณะเด่น ๆ ของวัยรุ่น คือ เป็นวัยหัวเลี้ยวหัวต่อของชีวิต และเป็นช่วงที่มีการเปลี่ยนแปลงทางด้านอารมณ์ ร่างกาย สังคม สติปัญญา จิตใจและพฤติกรรม และอีกทั้งต้องมีการปรับตัวด้วยมาก จึงเป็นวัยที่มีปัญหามากที่สุด ทั้งปัญหาด้านบุคลิกภาพ พฤติกรรมทางเพศ การพัฒนาเอกลักษณ์แห่งตน ฯลฯ

เจตพล แสงกล้า และสาลินี จันทร์เจริญ (2562, น.156) กล่าวว่า วัยรุ่น หมายถึง เป็นช่วงวัยที่มีการเจริญเติบโตและมีการเปลี่ยนแปลงทางร่างกายเข้าสู่วัยผู้ใหญ่ และมีพัฒนาการทางเพศเข้าสู่วัยเจริญพันธุ์ ซึ่งเด็กแต่ละคนจะเข้าสู่ช่วงวัยรุ่นที่แตกต่างกัน

นฤมล ตนะทิพย์ (2551, น.7) วัยที่เชื่อมต่อระหว่างการเป็นเด็กกับการเป็นผู้ใหญ่ เป็นระยะที่ต้องปรับพฤติกรรมแบบเด็กไปสู่พฤติกรรมแบบผู้ใหญ่ที่สังคมยอมรับ วัยรุ่นจึงไม่ใช่เป็นเพียงการเจริญเติบโตทางด้านร่างกายแต่ หมายถึงการเจริญเติบโตทางสังคมซึ่งอยู่ในกรอบของวัฒนธรรมของแต่ละที่ (Dusek, 1987)

ศุภกานดา จรดล (2559, น.10) กล่าวว่า วัยรุ่น หมายถึง วัยที่มีการเปลี่ยนแปลงจากวัยเด็กสู่วัยผู้ใหญ่ การย่างเข้าสู่วัยรุ่นพิจารณาจากการมีประจำเดือนครั้งแรกของเด็กผู้หญิง และการหลั่งอสุจิสครั้งแรกของเด็กผู้ชาย ซึ่งเป็นวัยเจริญพันธุ์ มักมีอารมณ์วู่วาม ฉุนเฉียว หุนหันพลันแล่น รักความเป็นอิสระ

จากความหมายของวัยรุ่นสามารถสรุปได้ว่า วัยรุ่นเป็นวัยที่มีอายุตั้งแต่ 12 – 25 ปี โดยวัยรุ่นเป็นวัยหัวเลี้ยวหัวต่อของชีวิต และเป็นช่วงที่มีการเปลี่ยนแปลงทางด้านอารมณ์ ร่างกาย สังคม สติปัญญา อีกทั้งต้องมีการปรับตัวอย่างมาก จึงเป็นวัยที่มีปัญหามากที่สุด เนื่องจากเป็นวัยที่รักอิสระ ไม่ชอบการบังคับ และมักมีความคิดเป็นของตนเอง

1.2 พัฒนาการด้านร่างกาย

วัยรุ่นเป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกายอย่างมาก โดยเด็กชายจะเข้าสู่ระยะของการแตกเนื้อหนุ่มในช่วงอายุ 14 – 15 ปี แต่บางคนอาจเร็วกว่านี้ก็ได้ โดยมีการเปลี่ยนแปลงทางด้านสัดส่วน รูปร่าง และโครงสร้างร่างกายที่โตขึ้น ส่วนด้านความสูงในช่วงแรกหญิงจะโตเร็วกว่าชาย พอช่วงวัยรุ่นตอนปลายเด็กชายจะสูงกว่าและมีน้ำหนักมากกว่าเด็กหญิง (ณัฐกร อินทุยศ, 2556)

1.3 พัฒนาการด้านอารมณ์

อารมณ์ของวัยรุ่นเป็นอารมณ์ที่มีความหลากหลาย ทั้งโกรธ อิจฉา เกลียดชัง กลัว วิตกกังวล เศร้า รัก พอใจ ตื่นเต้น โดยมรลักษณะเป็นอารมณ์รุนแรงและมีการเปลี่ยนแปลงง่าย ทั้งนี้ เนื่องจากสาเหตุหลายประการ แต่ที่สำคัญคือ เป็นผลกระทบมาจากการเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกายที่เกิดขึ้นอย่างมากและรวดเร็วนั่นเอง สำหรับในด้านความต้องการของวัยรุ่นที่เด่นมาก ได้แก่ ความต้องการเป็นตัวของตัวเอง เป็นอิสระจากครอบครัว ความต้องการการยอมรับและยกย่องจากกลุ่มเพื่อน ฯลฯ (ณัฐกร อินทุยศ, 2556)

1.4 พัฒนาการด้านสังคม

วัยรุ่นเป็นวัยที่แสวงหาเอกลักษณ์และรู้จักตนเอง (Search for Identity) ต้องการเป็นที่ยอมรับว่าตนเองเป็นผู้ใหญ่แล้ว จึงต้องการความเป็นส่วนตัวและต้องการคิดทำอะไรหลาย ๆ เรื่อง ซึ่งพ่อแม่หรือผู้ปกครองควรให้ความสนใจวัยรุ่นในเรื่องนี้ด้วย และควรเป็นผู้ให้ความรัก ความเข้าใจ เป็นที่ปรึกษาที่ดี ให้อิสระตามสมควร โดยไม่ได้ปล่อยปะละเลย ในขณะที่เดียวกันไม่ควรเคร่งครัดหรือเจ้าระเบียบจนเกินไป อีกทั้งควรส่งเสริมให้วัยรุ่นได้มีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่ช่วยให้เขาสำรวจคุณลักษณะความสามารถและความสนใจของตัวเองด้วย นอกนั้นวัยรุ่นยังเป็นวัยที่ให้ความสำคัญกับเพื่อนมาก มีการรวมกลุ่มกันระหว่างเพื่อนสนิทในลักษณะของแก๊ง (Gang) ในระยะต่อมาจะเริ่มสนใจเพศตรงข้าม และอาจมีการคบหา นัดหมายไปเที่ยวกันตามลำพัง (Dating) กับเพศตรงข้าม (ณัฐกร อินทุยศ, 2556)

1.5 พัฒนาการด้านสติปัญญา

วัยรุ่นเป็นวัยที่มีพัฒนาการทางสติปัญญาถึงขั้นสูงสุด ตามแนวคิดของชอง ปีอาเจ (Jean Piaget) คือ ขั้นที่ 4 ปฏิบัติการเชิงนามธรรม (formal Operational Stage) โดยเริ่มมีความคิดแบบผู้ใหญ่ มีพัฒนาการด้านความรู้ความเข้าใจระดับสูง มีความสามารถที่จะคิดอย่างมีเหตุผลและยืดหยุ่นได้กับปัญหาต่าง ๆ สามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างเป็นระบบ มีความสามารถในการคิดถึงสิ่งที่ไม่มีตัวตนหรือสิ่งที่เป็นนามธรรมโดยเฉพาะเรื่องศีลธรรมจรรยาต่าง ๆ จะเห็นได้จากวัยรุ่นบางคนสามารถเขียนบทประพันธ์หรือนวนิยายได้ นอกจากนี้วัยรุ่นยังมีความจำและมีสมาธิดี สามารถทำงานติดต่อกันเป็นเวลานานได้อีกด้วย (ณัฐกร อินทุยศ, 2556)

จากความหมายดังกล่าว สามารถสรุปได้ว่า วัยรุ่นคือวัยแห่งการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว มีพัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา การเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วของร่างกายจะส่งผลถึงอารมณ์ของวัยรุ่น คือ ความต้องการเป็นตัวของตัวเอง เป็นอิสระจากครอบครัว เป็นที่ยอมรับจากกลุ่มเพื่อน และเริ่มสนใจเพศตรงข้าม ประกอบกับสื่อสังคมออนไลน์มีช่องทางที่หลากหลายในการใช้งานผ่านอินเทอร์เน็ต จึงทำให้วัยรุ่นใช้สื่อสังคมออนไลน์มากกว่าวัยอื่น เพื่อเป็นการแสวงหาเอกลักษณ์และรู้จักตนเอง การใช้งานสื่อสังคมออนไลน์ในปัจจุบันอาจส่งผลกระทบต่อทั้งด้านบวกหรือลบ วัยรุ่นจะสามารถคิดอย่างมีเหตุผล และยืดหยุ่นเพื่อแก้ปัญหาต่าง ๆ ให้ผ่านไปได้ ซึ่งพ่อแม่หรือผู้ปกครองต้องคอยให้ความเข้าใจ เป็นที่ปรึกษาที่ดี และให้อิสระตามสมควรโดยไม่ปล่อยปละละเลย วัยรุ่นก็จะสามารถพัฒนาเป็นวัยผู้ใหญ่ได้สมบูรณ์

2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม

2.1 ความหมายของพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์

กายกาญจน์ เสนแก้ว (2558) ได้กล่าวว่า พฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ หมายถึง กิจกรรมใด ๆ ก็ตามที่มีการตอบสนองหรือตอบโต้ที่สามารถสังเกตได้ในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ เช่น ความถี่ ช่วงเวลาที่ใช้ ระยะเวลาที่ใช้ วัตถุประสงค์ในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์

ประวิตร จันอับ (2561) ให้ความหมายว่า พฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ หมายถึง การกระทำกิจกรรมต่าง ๆ หรือการใช้บริการบน Facebook Line Instagram และTwitter โดยประเมินใน 2 ด้าน คือ 1) ระยะเวลาในการเข้าใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ หมายถึง จำนวนชั่วโมงเฉลี่ยต่อวันที่เข้าใช้บริการบน Facebook Line Instagram และTwitter 2) วัตถุประสงค์ในการเข้าใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ หมายถึง การกระทำกิจกรรมต่าง ๆ ผ่านบริการบน Facebook Line Instagram และTwitter เป็นต้น

จันจิรา แก้วขวัญ (2561) ให้ความหมายว่า พฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ หมายถึง การกระทำกิจกรรมใด ๆ ก็ตามบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่มีการโต้ตอบกัน เผยแพร่ข้อมูลส่วนบุคคล หรือพูดคุย ติดต่อกันสื่อสารกัน ติดตามข่าวสารต่าง ๆ ที่สนใจ แลกเปลี่ยนข่าวสารหรือทัศนคติ การใช้งานในลักษณะการเล่น การส่งข้อความ วิดีโอ อับโหลดรูปภาพ เป็นต้น

พรานภา เวียงคำ (2557) ได้กล่าวว่า พฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ หมายถึง การกระทำ การปฏิบัติการใช้อินเทอร์เน็ตในการกรอกข้อมูล การเผยแพร่ข้อมูลส่วนบุคคล เขียนเล่าเรื่องราวต่าง ๆ ให้เพื่อนได้รับข้อมูลที่เป็นปัจจุบัน การค้นหาและติดต่อกับเพื่อน รวมทั้งหาเพื่อนใหม่ทางสื่อสังคมออนไลน์ การพูดคุย แลกเปลี่ยนข่าวสาร ทัศนคติ การใช้จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ การเรียกดูในเว็บไซต์ การเล่นเกมส์ ดูหนัง ฟังเพลง รวมไปถึงการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อการศึกษา

ภัททริกา กลั่นเลขา (2560) ได้กล่าวว่า พฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ หมายถึง กิจกรรมใด ก็ตามที่มีการตอบสนองหรือตอบโต้ที่สามารถสังเกตได้ในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ เช่น ความถี่ ช่วงเวลาที่ใช้ ระยะเวลาที่ใช้ วัตถุประสงค์ในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์

ทัศนีย์ ประธาน และคณะ (2561) พฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ หมายถึง ลักษณะรูปแบบการ ใช้และปริมาณการใช้สื่อสังคมออนไลน์ และความคิดต่อสื่อสังคมออนไลน์

จากความหมายของพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ สามารถสรุปได้ว่า พฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม หมายถึง การกระทำกิจกรรมใด ๆ ก็ตามบนสื่อสังคมออนไลน์ผ่านช่องทางการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อติดต่อสื่อสาร แสดงความคิดเห็น หรือแชร์ข้อมูลข่าวสารในรูปแบบข้อความ ภาพ เสียง วิดีโอ ซึ่งจะต้องใช้การคิดพิจารณาอย่างรอบคอบ มีความถูกต้องและเหมาะสม ทั้งนี้พฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมดังกล่าวจะต้องสอดคล้องกับบรรทัดฐานทางสังคมหรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการใช้สื่อสังคมออนไลน์

2.2 ประเภทของพฤติกรรม

2.2.1 พฤติกรรมภายใน (convert behavior) คือ พฤติกรรมที่เจ้าของพฤติกรรมเท่านั้นที่รู้ได้ บุคคลอื่นที่มีใช้เจ้าของพฤติกรรมไม่สามารถที่จะรับรู้ได้โดยตรงถ้าไม่แสดงออกเป็นพฤติกรรมภายนอก บุคคลอื่นจะรู้พฤติกรรมภายในของบุคคลใดบุคคลหนึ่งได้ก็โดยการสันนิษฐาน หรือคาดเดาเองเท่านั้น แต่ถ้าหากมีพฤติกรรมภายนอกก็ปรากฏออกมา ก็จะทำให้บุคคลอื่นมีข้อมูลประกอบการสันนิษฐานถึงพฤติกรรมภายในได้ดียิ่งขึ้น พฤติกรรมภายในนั้นเป็นกระบวนการทำงานของสมองในรูปแบบต่างๆ มากมาย เช่น การคิด การตัดสินใจ ค่านิยมและแรงบันดาลใจ เป็นต้น

2.2.2 พฤติกรรมภายนอก (overt behavior) คือ พฤติกรรมที่บุคคลอื่นนอกเหนือจากเจ้าของพฤติกรรมสามารถที่จะรู้ได้ และบางพฤติกรรมเจ้าของพฤติกรรมยังไม่รู้ด้วยซ้ำไป พฤติกรรมภายนอกนั้นบุคคลอื่นจะได้ต้องอาศัยการสังเกต (observation) ไม่ว่าจะใช้ประสาทสัมผัสโดยตรง หรือใช้เครื่องมือช่วยในการสังเกตเพื่อให้ได้ข้อมูล จึงจำแนกพฤติกรรมภายนอกออกเป็น 2 ประเภทย่อย ๆ คือ

1) พฤติกรรมโมลาร์ (molar behavior) คือ พฤติกรรมที่บุคคลอื่นสามารถสังเกตได้ การสังเกตมักจะคิดว่าใช้ตาในการสังเกตเพียงอย่างเดียว เนื่องจากตารับรู้และมีความหมายต่อกระบวนการคิดมากกว่าประสาทสัมผัสอื่น แต่ที่จริงแล้วใช้ประสาทสัมผัสได้ถึง 7 ด้าน ในการสังเกต คือ ตา หู จมูก ลิ้น ผิว ภาย อวัยวะในช่องหูประสานกับตา และกล้ามเนื้อ เอ็นเนื้อเยื่อและข้อต่อ จะพบว่าอาจใช้สังเกตผลของพฤติกรรม หรืออาจใช้สังเกตพฤติกรรมของตนเองที่ได้รับผลกระทบจากพฤติกรรมของผู้อื่นก็ได้ ซึ่งก็ล้วนจะนำไปสู่ความรู้และเข้าใจพฤติกรรมโมลาร์ของเจ้าของพฤติกรรมได้ทั้งสิ้น

2) พฤติกรรมโมเลกุล (molecular behavior) คือ พฤติกรรมที่บุคคลอื่นต้องใช้เครื่องมือเพื่อช่วยในการสังเกต อันจะทำให้ได้ข้อมูลที่แม่นยำ เช่น การเต้นของหัวใจ คลื่นสมอง ความดันโลหิต กระแสไฟฟ้าใต้ผิวหนัง และคะแนนจากการทดสอบ น่าจะอนุโลมให้อยู่ในประเภทนี้ด้วย แม้ว่าจะมิได้เป็นการวัดสรีระก็ตาม จะเห็นได้ว่าใช้ข้อมูลประเภทพฤติกรรมโมเลกุลช่วยให้การสันนิษฐานถึงพฤติกรรมภายในได้ดียิ่งขึ้น (สมโภชน์ เอี่ยมสุภาชิต, 2543)

2.3 องค์ประกอบของพฤติกรรม

2.3.1 การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมภายในเพียงอย่างเดียว ก็เป็นการเรียนรู้ไม่จำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมภายนอกด้วยการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมภายนอกมีความสำคัญก็ต่อเมื่ออยู่ภายในกระบวนการเรียนการสอน จึงจำเป็นต้องมีการวัดผล

2.3.2 พฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไปเนื่องจากการเรียนรู้ต้องมีลักษณะค่อนข้างถาวร หรือถาวร เนื่องจากความเหมาะสมที่อินทรีย์ (Organism) นั้น ๆ ได้เล็งเห็นว่า ความเป็นไปในแนวนั้น ๆ กรณีของยาเสพติด หรือสารเคมีบางประการ ที่มีผลต่อพฤติกรรมให้เปลี่ยนแปลงได้ในช่วงเวลาระยะหนึ่งนั้น ทั้งนี้เพราะ พฤติกรรมเปลี่ยนแปลงด้วยฤทธิ์ของสารเหล่านั้น เมื่อหมดฤทธิ์พฤติกรรมก็คืนสภาพเดิม แต่ข้อความรู้ที่ เจ้าของพฤติกรรมได้รับ ก็ถือว่าเป็นการเรียนรู้

2.4 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม

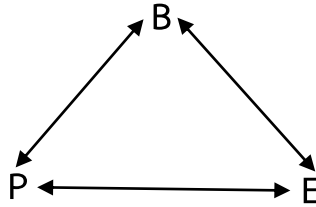
1. ทฤษฎีการวางเงื่อนไขแบบการกระทำ (Operant Conditioning theory)

สกินเนอร์ (Skinner อ้างใน กายกาญจน์ เสนแก้ว, 2558) เป็นนักจิตวิทยาพฤติกรรมนิยม เป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการเป็นผู้นำแนวคิดนี้ โดยแสดงให้เห็นว่า พฤติกรรมมนุษย์ถูกควบคุมโดยเงื่อนไข แห่งการเสริมแรง และเงื่อนไขแห่งการลงโทษ และด้วยเหตุนี้เองมนุษย์จึงไม่มีเสรีภาพแต่ประการใด และยัง กล่าวว่าการกระทำของคนเรามีอยู่ 2 ประการ คือ ผลการกระทำที่ทำให้พอใจ ซึ่งจะทำหน้าที่เป็นแรงเสริม ให้แก่การกระทำที่มีต่อไป (เงื่อนไขแห่งการเสริมแรง) และผลการกระทำที่ทำให้ไม่พอใจ ซึ่งจะเป็ตัวการที่ทำให้คนเราหยุดพฤติกรรมหรือการกระทำอันจะนำมาซึ่งผลการกระทำเช่นนี้ในอนาคต (เงื่อนไขแห่งการลงโทษ) พฤติกรรมที่ยังผลให้เกิดความพอใจ เช่น พฤติกรรมที่ทำแล้วได้รับคำชมเชย ได้ตำแหน่ง ได้เงิน ได้รับการยกย่อง ฯลฯ ก็จะมีโอกาสสูงมากที่จะเกิดขึ้นอีกในอนาคตในขณะที่พฤติกรรมที่ยังผลให้เกิดความไม่พอใจ เช่น ทำแล้วถูกตำหนิ เสียตำแหน่ง เสียเงิน ถูกดูหมิ่นเหยียดหยาม ฯลฯ ก็จะหยุดไป

จากทฤษฎีดังกล่าวสามารถสรุปได้ว่า พฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์มีความเกี่ยวข้องกับการวางเงื่อนไข หากบุคคลทำพฤติกรรมที่ดีแล้วได้รับคำชมเชย พฤติกรรมนั้นก็มีโอกาสที่จะเกิดขึ้นอีก เช่น เด็กใช้สื่อสังคมออนไลน์เป็นช่องทางในการศึกษาค้นคว้าในการเรียน ทำให้มีงานไปส่งครู และครูอาจชมเชย แต่หากเด็กใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการเล่นเกมนไม่ทำงานส่งครู ก็อาจจะถูกครูตำหนิ จนเกิดความไม่พอใจ พฤติกรรมไม่ดีเหล่านั้นก็จะลดลง และหายไปในที่สุด

2. ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมเชิงพุทธิปัญญา (Social Cognitive Learning Theory)

อัลเบิร์ต แบนดูรา (Bandura อ้างใน กายกาญจน์ เสนแก้ว, 2558) เป็นนักจิตวิทยาที่มีบทบาทได้ให้ความสำคัญแก่ ลักษณะภายในตัวมนุษย์และสิ่งแวดล้อมว่า เป็นตัวก่อให้เกิดพฤติกรรม เขาอธิบายว่าพฤติกรรมมนุษย์องค์ประกอบภายในตัวมนุษย์และสิ่งแวดล้อมต่างก็มีอิทธิพลต่อกันและกัน ในลักษณะที่แต่ละองค์ประกอบต้องสัมพันธ์กันอย่างถ้อยที่ถ้อยอาศัยกันโดยที่ในบางครั้งสิ่งแวดล้อมอาจจะมีส่วนในการทำให้เกิดพฤติกรรมได้มากกว่าองค์ประกอบภายในตัวบุคคล ส่วนในเวลาอื่นองค์ประกอบภายในตัวบุคคลก็อาจจะมีอิทธิพลต่อการแสดงพฤติกรรมของมนุษย์มากกว่าสิ่งแวดล้อม ความสัมพันธ์แบบนี้คือลักษณะของการพึ่งพาอาศัยกัน เป็นกระบวนการที่ต่างฝ่ายต่างก็มีอิทธิพลต่อกันและกัน และทั้งคู่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของมนุษย์ ในขณะที่เดียวกันพฤติกรรมมนุษย์ ก็มีอิทธิพลต่อทั้งสองสิ่งด้วยเหมือนกัน ซึ่งแบนดูราได้แสดงเป็นแผนภูมิดังนี้

ภาพที่ 2-1 แสดงความสัมพันธ์การเกิดพฤติกรรม

ที่มา: พฤติกรรมมนุษย์ (Human Behaviour). (ม.ป.ป.). สืบค้นจาก

<http://www.novabizz.com/NovaAce/Behavior>

จากแผนภูมิอธิบายได้ดังนี้

1) ปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (P) $\longrightarrow$ เจือใจเชิงพฤติกรรม (B) เป็นปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวบุคคล ได้แก่ความคิด ความคาดหวัง ความเชื่อ ความรู้สึก การรับรู้ตนเอง เป้าหมาย ความตั้งใจกับพฤติกรรม ปัจจัยดังกล่าวกำหนดว่าจะแสดงพฤติกรรมไปในทิศทางใด แต่ในทางเดียวกันนั้นพฤติกรรมก็เป็นตัวกำหนดปัจจัยภายในตัวบุคคลด้วยคือ ตอบสนองความรู้สึก เช่น มีความคิดว่าจะอยากดูทีวีรายการเกมโชว์ให้ความบันเทิงแก่ตน ทำให้เกิดความรู้สึกอยากดูรายการดังกล่าวขึ้นมา จึงเปิดทีวีเพื่อดูรายการเกมโชว์เป็นการสนองอารมณ์และ ความรู้สึกด้วย

2) เจือใจเชิงสภาพแวดล้อม (E) $\longrightarrow$ ปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (P) เป็นปฏิสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมและตัวบุคคล สิ่งแวดล้อมซึ่งอาจจะเป็นสื่อ ข้อความ หรือตัวแบบจะกระตุ้นความคิด ความคาดหวัง ความรู้สึก การรับรู้ตนเองและลักษณะ อื่นๆ ของบุคคล โดยผ่านตัวการอบรมสั่งสอนหรือการชักจูงทางสังคม ในขณะที่เดียวกันบุคคลจะมีปฏิกิริยาตอบสนองภายในต่อสิ่งแวดล้อมด้วย เช่น รายการ ทีวีจะกระตุ้นให้บุคคลรับรู้ว่ามีประโยชน์และทำให้เกิดความอยากดูเกิดการวางแผนที่จะดูและเลือกรายการทีวีแม้ว่ารายการ ทีวีต่าง ๆ มีให้คนดูเหมือนกันหมดแต่บุคคลก็จะเลือกดูทีวีเมื่อไร โปรแกรมไหนก็ได้การเลือกรายการทีวีก็จะจัดสภาพแวดล้อม ให้สอดคล้องกับความชอบตน

3) เจือใจเชิงสภาพแวดล้อม (E) $\longrightarrow$ เจือใจเชิงพฤติกรรม (B) เป็นปฏิสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรม และสภาพแวดล้อม นั่นคือ พฤติกรรมจะมีการเปลี่ยน เจือใจสภาพแวดล้อมและสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนไปจะทำให้พฤติกรรมเปลี่ยนไปด้วย เช่น บุคคลจะเปลี่ยนรายการทีวี (สิ่งแวดล้อม) ตามความชอบ เมื่อสิ่งแวดล้อมเปลี่ยนก็จะทำให้พฤติกรรมเปลี่ยนไปด้วยการอธิบายปัจจัย 3 ด้าน ซึ่งเป็นตัวกำหนดซึ่งกันและกัน แต่ละตัวมีอิทธิพลไม่เท่ากัน และอาจจะเกิดขึ้นไม่พร้อมกัน

จากแผนภูมิจะเห็นได้ว่า B P และ E มีลูกศรที่ชี้เข้าหากันและกัน ซึ่งหมายถึงต่างก็มีอิทธิพลต่อกันและกัน เช่น ขณะที่นักเรียนกำลังใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการพูดคุยในกลุ่มชั้นเรียนที่มีอาจารย์อยู่ด้วย ซึ่งเพื่อนของนักเรียนใช้ภาษาที่สุภาพ ดังนั้นเมื่อสภาพแวดล้อม (E) เป็นเช่นนี้ส่งผลให้นักเรียนเชื่อ (P) ว่าการใช้

ภาษาที่สุภาพเป็นบรรทัดฐานของกลุ่มนี้ ส่งผลทำให้นักเรียนมีพฤติกรรม (B) การใช้ภาษาที่สุภาพเรียบร้อยไปด้วย และพฤติกรรมการใช้ภาษาที่สุภาพเรียบร้อยของนักเรียนก็ทำหน้าที่เป็นสภาพแวดล้อม (E) ให้กับนักเรียนคนอื่น ๆ เช่นกัน

จากทฤษฎีดังกล่าวสามารถสรุปได้ว่าบุคคลและสิ่งแวดล้อมส่งผลต่อพฤติกรรมของมนุษย์ให้กระทำสิ่งต่าง ๆ จากแรงผลักดันทั้งทางกาย จิตใจ สภาพแวดล้อม สังคม การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมตามยุคสมัย ซึ่งเกี่ยวข้องกับสิ่งที่ผู้ศึกษาได้ทำการศึกษาพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม ลักษณะการใช้งานไม่ว่าจะเป็นด้านการศึกษา ด้านความบันเทิง และด้านการสื่อสาร ทำให้เกิดเป็นพฤติกรรมการใช้งานสื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม

3. ทฤษฎีการวางเงื่อนไขแบบคลาสสิก (Classical Conditioning Theory)

พาฟลอฟ (Pavlov อ่างใน ทิวา โฆจิตธีรชาติ, 2559) กล่าวถึง กฎแห่งการเรียนรู้ ดังนี้

1) กฎแห่งการลดภาวะ (Law of extinction) คือ ความเข้มข้นของการตอบสนอง จะลดน้อยลงเรื่อย ๆ ถ้าอินทรีย์ได้รับสิ่งเร้าที่วางเงื่อนไขเพียงอย่างเดียว หรือความมีสัมพันธ์ระหว่างสิ่งเร้าที่วางเงื่อนไขกับสิ่งเร้าที่ไม่วางเงื่อนไขห่างออกไปมากขึ้น

2) กฎแห่งการฟื้นคืนสภาพ (Law of spontaneous recovery) คือ การตอบสนองที่เกิดจากการวางเงื่อนไขที่ลดลงเพราะได้รับแต่สิ่งเร้าที่วางเงื่อนไขเพียงอย่างเดียว จะกลับปรากฏขึ้นอีกและเพิ่มมากขึ้นๆ ถ้าอินทรีย์มีการเรียนรู้อย่างแท้จริง โดยไม่ต้องมีสิ่งเร้าที่ไม่วางเงื่อนไขมาเข้าคู่ช่วย

3) กฎแห่งการสรุปกฎเกณฑ์โดยทั่วไป (Law of generalization) คือ ถ้าอินทรีย์มีการเรียนรู้โดยการแสดงอาการตอบสนองจากการวางเงื่อนไขต่อสิ่งเร้าที่วางเงื่อนไขหนึ่งแล้ว ถ้ามีสิ่งเร้าอื่นที่มีคุณสมบัติคล้ายคลึงกับสิ่งเร้าที่วางเงื่อนไขเดิมอินทรีย์จะตอบสนองเหมือนกับสิ่งเร้าที่วางเงื่อนไขนั้น

4) กฎแห่งความแตกต่าง (Law of discrimination) คือ ถ้าอินทรีย์มีการเรียนรู้ โดยการตอบสนองจากการวางเงื่อนไขต่อสิ่งเร้าที่วางเงื่อนไขแล้ว ถ้าสิ่งเร้าอื่นที่มีคุณสมบัติแตกต่างจากสิ่งเร้าที่วางเงื่อนไขเดิม อินทรีย์จะตอบสนองแตกต่างไปจากสิ่งเร้าที่วางเงื่อนไขนั้น เช่น ถ้าสุนัขมีอาการน้ำลายไหลจากการสั่นกระดิ่งแล้วเมื่อสุนัขตัวนั้นได้ยินเสียงประทัดหรือเสียงปืนจะไม่มีอาการน้ำลายไหล

จากทฤษฎีดังกล่าวสามารถสรุปได้ว่าการเรียนรู้ของสิ่งมีชีวิต คือ การวางเงื่อนไขแบบคลาสสิก ซึ่งหมายถึงการใช้สิ่งเร้า 2 สิ่งคู่กัน คือ สิ่งเร้าที่วางเงื่อนไขและสิ่งเร้าที่ไม่ได้วางเงื่อนไขเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ คือ การตอบสนองที่เกิดจากการวางเงื่อนไข ซึ่งถ้าสิ่งมีชีวิตเกิดการเรียนรู้จริงแล้วจะมีการตอบสนองต่อสิ่งเร้า 2 สิ่งในลักษณะเดียวกัน แล้วไม่ว่าจะตัดสิ่งเร้าชนิดใดชนิดหนึ่งออกไป การตอบสนองก็ยังคงเป็นเช่นเดิม เพราะบุคคลสามารถเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้าที่วางเงื่อนไขและสิ่งเร้าที่ไม่วางเงื่อนไขกับการตอบสนองได้ หากสิ่งเร้ารอบตัวเด็กนักเรียน ไม่ว่าจะเป็น ครอบครัว ครู หรือเพื่อน มีพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างถูกต้องตามบรรทัดฐานของสังคม และมองเห็นว่าถ้าทำพฤติกรรมนี้จะทำให้ตนเองได้รับการยอมรับ คำชมเชย จากกลุ่มหรือสังคมนั้น ส่งผลให้เด็กนักเรียนมีพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม

4. ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ของฟรอยด์ (Psychoanalysis Theory)

ฟรอยด์ (Freud อ้างใน ประวิตร จันทรอับ, 2561) กล่าวถึง โครงสร้างทางจิต พบว่า โครงสร้างทางจิต ประกอบด้วย

1. อิด (Id) หมายถึง ตัณหาหรือความต้องการพื้นฐานของมนุษย์เป็นสิ่งที่ยังไม่ได้ขัดเกลา ซึ่งทำให้ มนุษย์ทำทุก อย่างเพื่อความพึงพอใจของตนเองหรือทำตามหลักของความพอใจ (Pleasure principle) เปรียบเหมือนสันดานดิบของมนุษย์ ซึ่งแบ่งออกเป็นสัญชาตญาณแห่งการมีชีวิต (Life instinct) เช่น ความต้องการอาหาร ความต้องการทางเพศ ความต้องการหลีกเลี่ยงอันตราย กับสัญชาตญาณแห่ง ความตาย (Death instinct) เช่น ความก้าวร้าว หรือการทำอันตรายต่อตนเองและผู้อื่น เป็นต้น บุคคลจะแสดงพฤติกรรมตามความพอใจ ของเขาเป็นใหญ่ ไม่คำนึงถึงค่านิยมของสังคม และความพอใจของบุคคลอื่นจึงมักเป็นพฤติกรรมที่ไม่เป็นไปตามครรลองของมาตรฐานในสังคม บุคคลที่มีบุคลิกภาพเช่นนี้ มักได้รับการประณามว่ามีบุคลิกภาพไม่ดี หรือไม่เหมาะสม

2. อีโก้ (Ego) หมายถึง ส่วนที่ควบคุมพฤติกรรมที่เกิดจากความต้องการของ Id โดยอาศัยกฎเกณฑ์ ทางสังคม และหลักแห่งความจริง (Reality principle) มาช่วยในการตัดสินใจ ไม่ใช่แสดงออกตามความ พื่อใจของตนแต่เพียงอย่างเดียว แต่ต้องคิดแสดงออกอย่างมีเหตุผลด้วยนั่นคือบุคคลจะแสดงพฤติกรรมโดยมีเหตุและผล ที่เหมาะสมกับกาลเทศะในสังคม จึงเป็นบุคลิกภาพที่ได้รับการยอมรับมากในสังคม ในคนปรกติที่สามารถปรับตัวอยู่ได้ในสังคมอย่างมีความสุข ฟรอยด์เชื่อว่าเป็นเพราะมีโครงสร้าง ส่วนนี้แข็งแรง

3. ซุปเปอร์อีโก้ (Superego) หมายถึง มโนธรรมหรือจิตส่วนที่ได้รับการพัฒนาจากประสบการณ์ การอบรมสั่งสอน โดยอาศัยหลักของศีลธรรมจรรยา ขนบธรรมเนียมประเพณี และค่านิยมต่าง ๆ ในสังคมนั้น Superego จะเป็นตัวบังคับและควบคุมความคิดให้แสดงออกในลักษณะที่เป็นสมาชิกที่ดีของสังคม โดยยึดหลักค่านิยมของสังคม (Value principle) ที่ตัดสินใจว่าสิ่งใดเป็นสิ่งที่ดีในสังคมกล่าวคือบุคคล จะแสดงพฤติกรรมตามขอบเขตที่สังคมวางไว้ แต่บางครั้งอาจไม่เหมาะสม เช่น เมื่อถูกยุงกัดเติมแวน - ขา ก็ไม่ยอมตบยุง เพราะกลัวบาปหรือสงสารคนขอทานให้เงินเขาไปจนหมด ในขณะที่ตนเองหิวข้าวไม่มีเงินจะซื้ออาหารกินก็ยอมทนหิว เป็นต้น

จากทฤษฎีดังกล่าวสามารถสรุปได้ว่าหากบุคคลใช้สื่อสังคมออนไลน์ตอบสนองความต้องการของตนเองโดยคำนึงถึงข้อดีข้อเสีย อยู่ในบรรทัดฐานของสังคม ไม่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น เพียงเท่านั้นก็สามารถเกิดเป็นพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม

5. ทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน (Theory of planned behavior) พัฒนามาจากทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล (A theory of reasoned action) หรือ TRA

ฟิชเบย์นและไอน์เซ็น (Fishbein and Ajzen อ้างใน ภัทราวดี วงศ์สุเมธ, 2556) กล่าวถึงพฤติกรรมโดยทั่วไปของมนุษย์ว่า การกระทำ ทุกอย่างของมนุษย์เกิดจากการใช้เหตุผลและข้อมูลประกอบการตัดสินใจว่าจะกระทำ หรือไม่กระทำสิ่งใด ดังนั้นการทำความเข้าใจพฤติกรรมของมนุษย์จะต้องพิจารณาปัจจัยที่เกี่ยวข้องหรือส่งผลต่อการตัดสินใจของมนุษย์ โดยปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการแสดงพฤติกรรม

ของแต่ละบุคคล (Individual Behavior) คือ ความตั้งใจเชิงพฤติกรรม (Behavioral Intention) ซึ่งได้รับผลกระทบหรือแรงผลักดันจากทัศนคติ (Attitude) และบรรทัดฐานทางสังคม (Subjective Norm)

จากทฤษฎีดังกล่าวสามารถสรุปได้ว่าการใช้งานสื่อสังคมออนไลน์ไม่ได้เกิดจากลักษณะส่วนบุคคล แต่เกิดจากแรงจูงใจจากบุคคลอื่น ๆ ที่มีความใกล้ชิดกับบุคคลนั้น เช่น เพื่อน ครอบครัว ครู เป็นต้น การที่เราจะพัฒนาหรือเปลี่ยนแปลงทัศนคติของเราที่เป็นผลมาจากความเชื่อของตนเองได้นั้น เราจะต้องตกอยู่ภายใต้อิทธิพลของสังคมที่เราอาศัยอยู่ ไม่ว่าจะเป็นเพื่อนหรือครอบครัว และความเชื่อเหล่านี้จะถูกรวมเก็บไว้ในทัศนคติของแต่ละบุคคล ทำให้อิทธิพลของกลุ่มเพื่อนส่งผลให้เกิดการใช้สื่อสังคมออนไลน์ตามที่เพื่อนชวนหรือแนะนำในที่สุด

2.5 การวัดพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม

เครื่องมือที่ผู้ศึกษาใช้ในการวัดพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม คือ แบบสอบถามพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม จากการศึกษาของ จันจิรา แก้วขวัญ เนื่องจากเป็นตัวแปรที่เหมือนกัน จึงอ้างอิงนิยามศัพท์เชิงปฏิบัติการในการศึกษาครั้งนี้ ดังที่กล่าวไว้ข้างต้น

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ พบว่าส่วนใหญ่มีการวัดพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์โดยใช้แบบสอบถาม ดังนี้

จันจิรา แก้วขวัญ (2561) วัดพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมโดยใช้แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating scale) 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด เพื่อให้ผู้ตอบประเมินพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม และทำเครื่องหมายลงในคำตอบที่ตรงกับความเป็นจริง ผู้ตอบแบบสอบถามที่ได้คะแนนมากแสดงว่ามีพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมมากกว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่ได้คะแนนน้อย

กายกาญจน์ เสนแก้ว (2558) วัดพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์โดยใช้แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating scale) 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด เพื่อให้ผู้ตอบประเมินพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ และทำเครื่องหมายลงในคำตอบที่ตรงกับความเป็นจริง ผู้ตอบแบบสอบถามที่ได้คะแนนมากแสดงว่ามีพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์มากกว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่ได้คะแนนน้อย

จากการศึกษาการวัดพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ข้างต้น ผู้ศึกษาได้วัดพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ด้วยวิธีการใช้แบบสอบถามเป็นแบบประเมินค่า (Rating scale) 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ผู้ที่ได้คะแนนมากกว่าแสดงว่ามีพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมมากกว่าผู้ที่ได้คะแนนน้อย

3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับอิทธิพลของกลุ่มเพื่อน

3.1 ความหมายอิทธิพลของกลุ่มเพื่อน

ปนัดดา เรื่องเซตพิศ (2557) กล่าวไว้ว่า อิทธิพลของกลุ่มเพื่อน หมายถึง สมาชิกในกลุ่มเพื่อนที่มีทัศนคติที่คล้ายคลึงกัน เพื่อนกลุ่มเดียวกันมักเลียนแบบทั้งความคิดและการกระทำซึ่งกันและกัน รวมถึงมีความสนใจคล้าย ๆ กัน เมื่อเข้ามาอยู่ในกลุ่มแล้วลักษณะของแต่ละคนจะเปลี่ยนเป็นลักษณะของกลุ่มและปรับปรุงตัวเองเพื่อสอดคล้องกับมาตรฐานของกลุ่ม เพราะจะทำให้เกิดความรู้สึกเป็นพวกเดียวกัน

ดวงเดือน แสนโซ้ง (2560) กล่าวไว้ว่า อิทธิพลของกลุ่มเพื่อน หมายถึง การชักชวน แนะนำ และการได้รับตัวอย่างจากเพื่อน หรือกลุ่มเพื่อนในเรื่องต่าง ๆ เพื่อให้บุคคลเกิดการคล้อยตามหรือเห็นด้วยกับการมีพฤติกรรมที่ส่งเสริมให้เกิดการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรส

ยศพิชัย ใจใส (2558) กล่าวไว้ว่า อิทธิพลเพื่อน หมายถึง การมีแนวโน้มที่จะทำตามกลุ่มเพื่อนส่วนใหญ่เพื่อให้เกิดการยอมรับจากภายในกลุ่มเพื่อน ไม่ว่าสิ่งที่ทำนั้นจะผิดหรือถูกก็ตาม เป็นการที่รับเอาเจตคติและพฤติกรรมของกลุ่มเพื่อนมาปฏิบัติ

พรพรรณ เทพเรียน (2559) กล่าวไว้ว่า อิทธิพลเพื่อน หมายถึง การมีแนวโน้มที่บุคคลจะทำตามเพื่อนเพื่อให้ได้รับการยอมรับ และเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม โดยสิ่งที่คล้อยตามอาจเป็นสิ่งที่ถูกหรือไม่ถูกก็ได้

จากความหมายข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า อิทธิพลของกลุ่มเพื่อน หมายถึง พฤติกรรมจากการได้ร่วมกิจกรรมกับเพื่อน ส่งผลต่อบุคคลในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ เพื่อให้ได้รับการยอมรับและเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม โดยไม่คำนึงถึงว่าสิ่งที่ทำนั้นอาจส่งผลเสียต่อตนเอง

3.2 อิทธิพลของกลุ่มเพื่อนที่มีต่อวัยรุ่น

เฟอร์มันน์ (Fuhmann, 1990 อ้างใน ศรีเรือน แก้วกังวาน, 2548) ได้ศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับอิทธิพลของกลุ่มเพื่อนที่มีต่อวัยรุ่น ดังนี้

อิทธิพลของกลุ่มเพื่อนมีมากกว่าอิทธิพลของครอบครัว เด็กวัยรุ่นจะเลือกเข้าหาเพื่อนของตนมากกว่าพ่อแม่ มีการศึกษาที่ชี้ให้เห็นว่าเพื่อนสนิทของคนเรามากจะเป็นเพื่อนในช่วงวัยรุ่น โดยเด็กวัยรุ่นจะมีลักษณะชอบทำตามกลุ่มเพื่อน “ใคร ๆ ก็ทำกันทั้งนั้น” มักจะเป็นคำอ้าง วัยรุ่นต้องการเป็นที่ยอมรับ ความคาดหวังจากกลุ่มเพื่อนร่วมวัยเป็นสิ่งที่พวกเขายึดมั่น ซึ่งเด็กวัยรุ่นมักจะทำอะไร ๆ ตามกลุ่มเพื่อนแม้ตนเองจะรู้ว่าไม่ดี (Hamburg, 1986 อ้างใน ศรีเรือน แก้วกังวาน, 2548)

ช่วงวัยรุ่นตอนต้น เด็กวัยรุ่นทั้งชายและหญิง จะให้คำจำกัดความของกลุ่มเพื่อนว่าเป็นคนที่จะ “ทำ” อะไร ๆ ร่วมกันได้ ความสัมพันธ์จะอยู่ในรูปแบบของการทำกิจกรรมร่วมกัน ต้องการเพื่อนที่เข้ากันได้ ทำอะไร ๆ ด้วยกันได้ มีงานวิจัย (Clark, 1985 อ้างใน ศรีเรือน แก้วกังวาน, 2548) ที่ชี้ให้เห็นว่าวัยรุ่นชายจะให้คำจำกัดความของเพื่อนเป็นกลุ่มเพื่อนร่วมวัย แต่วัยรุ่นหญิงจะอ้างถึงเพื่อนคนใดคนหนึ่งโดยเฉพาะ

ช่วงวัยรุ่นตอนกลาง สัมพันธภาพกับเพื่อนจะเป็นเชิงการมีความสัมพันธ์มากกว่าการทำกิจกรรมร่วมกัน โดยเฉพาะในกลุ่มเด็กหญิงความสัมพันธ์แนบแน่นทางจิตวิทยาจะเกิดในกลุ่มเพื่อนมากกว่าในครอบครัว ความสัมพันธ์ในกลุ่มเพื่อนของชายหญิงจะต่างกัน วัยรุ่นชายยังมีแนวโน้มที่ยังทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกัน ในขณะที่วัยรุ่นหญิงจะเริ่มมีความเข้มงวดความสัมพันธ์ในด้านการไว้น้ำใจ และความแนบแน่นทางอารมณ์ นั่นคือวัยรุ่นหญิงจะมีความรู้สึก ร่วมกันมากกว่า

ช่วงวัยรุ่นตอนปลาย สัมพันธภาพจะเริ่มมั่นคงและราบเรียบขึ้น เพราะเด็กวัยรุ่นจะมีวุฒิภาวะมากขึ้น เด็กวัยรุ่นเรียนรู้ที่จะเข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคลและลักษณะของบุคลิกภาพเฉพาะของแต่ละคน

เมื่อพิจารณาจำนวนกลุ่มเพื่อนของเด็ก พบว่าเด็กบางคนมีกลุ่มเพื่อนที่สนิทเพียงกลุ่มเดียว เด็กบางคนอาจมีกลุ่มเพื่อนมากกว่าหนึ่งกลุ่ม ขึ้นอยู่กับลักษณะของกิจกรรม เช่น กลุ่มเรียน กลุ่มงานสังคม กลุ่มงานอดิเรก โดยกลุ่มจะยิ่งยืนกว่าวัยที่ผ่านมา จะเปลี่ยนกลุ่มน้อยลงกว่าวัยเด็ก เพราะวัยรุ่นจะใช้เหตุผล และความคิดในการเข้ากลุ่มมากกว่า ทำให้ความสัมพันธ์ค่อนข้างยั่งยืน และอาจมีสัมพันธภาพที่ดีไปจนเป็นผู้ใหญ่ การรวมกลุ่มทำให้เด็กวัยรุ่นมีความผูกพันกับบุคคลต่างวัยทั้งเด็กและผู้ใหญ่น้อยลง (ศรีเรือน แก้วกังวาน, 2548)

จากอิทธิพลของเพื่อนที่มีต่อวัยรุ่น สามารถสรุปได้ว่า ช่วงวัยรุ่นเด็กจะได้รับอิทธิพลของเพื่อนมากกว่าอิทธิพลของครอบครัว อยู่ในวัยที่เป็นหัวเลี้ยวหัวต่อ ต้องการค้นหาตัวเอง เข้าสังคม และเป็นที่ยอมรับ เพื่อนจึงเป็นบุคคลที่ไว้วางใจ เพราะอยู่ในวัยเดียวกัน ทำอะไรหลาย ๆ อย่างร่วมกัน หรือมีสิ่งที่ชอบคล้ายคลึงกัน แต่พอโตขึ้นเข้าสู่ช่วงวัยรุ่นตอนปลาย เด็กจะมีวุฒิภาวะมากขึ้น สัมพันธภาพกับเพื่อนจะเริ่มมั่นคงหรืออาจดีไปจนเป็นผู้ใหญ่ เริ่มเรียนรู้ที่จะเข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคลและลักษณะของบุคลิกภาพเฉพาะของแต่ละคน

3.3 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องอิทธิพลของกลุ่มเพื่อน

1. ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมเชิงพุทธิปัญญา (Social Cognitive Learning Theory)

อัลเบิร์ต แบนดูรา (Bandura อ้างใน ยูราวดี เนื่องดนตรีราช, 2558) การเรียนรู้ของมนุษย์แบบผลกรรมมีข้อจำกัดอยู่มาก ทั้งนี้เพราะสิ่งที่เรียนรู้มีมากกว่าเวลาและโอกาสที่จำอันววย ดังนั้น การเรียนรู้จากการเลียนแบบเป็นอีกวิธีหนึ่งที่ทำให้มนุษย์สามารถเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ได้อย่างกว้างขวาง และที่สำคัญพฤติกรรมของมนุษย์หลายอย่างเกิดขึ้นมาโดยที่มนุษย์ไม่มีประสบการณ์โดยตรง แต่มนุษย์ใช้วิธีการสังเกตตัวแบบจากการกระทำของผู้อื่น อาศัยการเรียนรู้และการสังเกตเป็นสำคัญ โดยมีองค์ประกอบ 4 ประการ ดังนี้

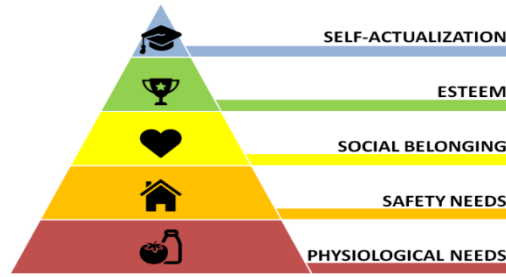
1. กระบวนการใส่ใจ (Attention Process) ความใส่ใจของผู้เรียนเป็นสิ่งสำคัญมาก ถ้าผู้เรียนไม่มีความใส่ใจการเรียนรู้ก็จะไม่เกิดขึ้น
2. กระบวนการเก็บจำ (Retention Process) ผู้เรียนสามารถจดจำสิ่งที่ตนเองสังเกตและไปเลียนแบบได้ถึงแม้เวลาจะผ่านไปก็ตาม
3. กระบวนการกระทำทางกาย (Reproduction Process) เป็นกระบวนการที่ผู้เรียนสามารถแสดงออกมาเป็นการกระทำหรือแสดงพฤติกรรมเหมือนกับตัวแบบ
4. กระบวนการจูงใจ (Motivation Process) แรงจูงใจของผู้เรียนที่จะแสดงพฤติกรรมเหมือนตัวแบบที่ตนสังเกต เนื่องจากความคาดหวังว่า การเลียนแบบจะนำไปประโยชน์มาให้

ซึ่งที่กล่าวมานี้สามารถสรุปได้ว่า การเรียนรู้โดยการสังเกตจากตัวแบบประกอบด้วย 4 กระบวนการ ได้แก่ กระบวนการใส่ใจ กระบวนการเก็บจำ กระบวนการกระทำทางกาย และกระบวนการจูงใจ บุคคลนั้นจะมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมรอบตัวเสมอ โดยการเรียนรู้จะมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม ทั้งบุคคลและสิ่งแวดล้อมมีอิทธิพลต่อกัน พฤติกรรมของบุคคลจะเกิดจากการสังเกตหรือการเลียนแบบจากตัวแบบ ซึ่งเพื่อนถือเป็นสิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบ ๆ ตัวของนักเรียน หากกลุ่มเพื่อนมีพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการติดต่อสื่อสาร ส่งผลให้เกิดการเลียนแบบพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์จากเพื่อน และนำไปสู่การเกิดพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของนักเรียนในที่สุด

2. ทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการ (Maslow's hierarchy of needs)

อับราฮัม มาสโลว์ (Maslow อ้างใน กายกาญจน์ เสนแก้ว, 2558) เป็นนักจิตวิทยาในกลุ่มมนุษยนิยม (Humanism) นักจิตวิทยาในกลุ่มนี้จะมีความเชื่อว่า มนุษย์มีใช้ทาสของแรงผลักดันต่าง ๆ เช่น ความหิว กระจายเท่านั้น แต่มนุษย์ยังเกิดมาพร้อมศักยภาพของความเป็นมนุษย์ต่าง ๆ เช่น ความอยากรู้ ความสร้างสรรค์ และความต้องการที่จะพัฒนาตนเองจนเต็มขีดความสามารถ โดยมาสโลว์ได้ให้ความสำคัญถึงความต้องการให้แต่ละคน ในการพัฒนาศักยภาพของตนให้เป็นจริงขึ้นมาเป็นพิเศษ มนุษย์มีความต้องการ 5 อย่าง ซึ่งเรียงตามลำดับความสำคัญมากน้อยก่อนหลังได้ดังนี้

- 1) ความต้องการทางร่างกาย (Physiological Needs) เป็นความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์เพื่อความอยู่รอด เช่น อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย ยารักษาโรค อากาศ น้ำดื่ม การพักผ่อน เป็นต้น
- 2) ความต้องการความปลอดภัยและมั่นคง (Security or Safety Needs) เมื่อมนุษย์สามารถตอบสนองความต้องการทางร่างกายได้แล้ว มนุษย์ก็จะเพิ่มความต้องการในระดับที่สูงขึ้นไป เช่น ความต้องการความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ความต้องการความมั่นคงในชีวิตและหน้าที่การงาน
- 3) ความต้องการทางสังคม (Social Needs) เมื่อมีความปลอดภัยในชีวิตและมั่นคงในการงานแล้ว คนเราจะต้องการความรัก มิตรภาพ ความใกล้ชิดผูกพัน ต้องการเพื่อน การมีโอกาสเข้าสมาคม สัมพันธ์กับผู้อื่น ได้รับการยอมรับเป็นสมาชิกในกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งหรือหลายกลุ่ม
- 4) ความต้องการการยกย่อง (Esteem Needs) หรือ ความภาคภูมิใจในตนเอง เป็นความต้องการได้รับการยกย่องนับถือ และสถานะจากสังคม เช่น ความต้องการได้รับความเคารพนับถือ ความต้องการมีความรู้ความสามารถ เป็นต้น
- 5) ความต้องการความสำเร็จในชีวิต (Self- Actualization) เป็นความต้องการสูงสุดของแต่ละบุคคล เช่น ความต้องการที่จะทำทุกสิ่งทุกอย่างได้สำเร็จ ความต้องการทำทุกอย่างเพื่อตอบสนองความต้องการของตนเอง เป็นต้น

ภาพที่ 3-1 แสดงลำดับชั้นความต้องการของมาสโลว์

ที่มา : พีรมิตชีวิตตามทฤษฎีของมาสโลว์ สืบค้นจาก <https://www.sptmthailand.com/มาสโลว์>

จากทฤษฎีดังกล่าวสามารถสรุปได้ว่า ความต้องการและแรงจูงใจให้บุคคลแสวงหาความพึงพอใจจากความต้องการขั้นพื้นฐานของตนเอง โดยลำดับชั้นความต้องการของมนุษย์ในชั้นที่ 3 เป็นความต้องการความรักและการเป็นส่วนหนึ่งของสังคม ซึ่งธรรมชาติของมนุษย์ต้องการรวมกลุ่ม การมีปฏิสัมพันธ์ และการเป็นที่ยอมรับกับผู้อื่น จึงพยายามทำทุกวิธีเพื่อให้ได้รับความรัก ความสนใจ และเป็นส่วนหนึ่งของสังคม ความต้องการในชั้นนี้อาจส่งผลให้นักเรียนใช้สื่อสังคมออนไลน์ตามคำชักชวนของกลุ่มเพื่อน เพื่อให้เพื่อนยอมรับและเห็นว่าพฤติกรรมของตนเหมือนกับคนในกลุ่ม และยอมรับตนเองเข้าสู่สังคมได้

3.4 การวัดอิทธิพลของกลุ่มเพื่อน

เครื่องมือที่ผู้ศึกษาใช้ในการวัดอิทธิพลของกลุ่มเพื่อน คือ แบบสอบถามอิทธิพลของกลุ่มเพื่อน จากการศึกษาของ ดวงเดือน แสนโซ้ง เนื่องจากเป็นตัวแปรที่เหมือนกัน จึงอ้างอิงนิยามศัพท์เชิงปฏิบัติการในการศึกษาครั้งนี้ ดังที่กล่าวไว้ข้างต้น

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอิทธิพลของกลุ่มเพื่อนพบว่าส่วนใหญ่มีการวัดอิทธิพลของกลุ่มเพื่อนโดยใช้แบบสอบถาม ดังนี้

ดวงเดือน แสนโซ้ง (2560) วัดอิทธิพลของกลุ่มเพื่อนโดยใช้แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating scale) 5 ระดับ ได้แก่ จริงที่สุด จริง จริงบ้าง จริงน้อย จริงน้อยที่สุด เพื่อให้ผู้ตอบประเมินการได้รับอิทธิพลของกลุ่มเพื่อน และทำเครื่องหมายลงในคำตอบที่ตรงกับความเป็นจริง ผู้ตอบแบบสอบถามที่ได้คะแนนมากแสดงว่าได้รับอิทธิพลของกลุ่มเพื่อนสูงกว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่ได้คะแนนน้อย

จากการศึกษาการวัดอิทธิพลของกลุ่มเพื่อนข้างต้น ผู้ศึกษาได้วัดอิทธิพลของกลุ่มเพื่อนด้วยวิธีการใช้แบบสอบถามเป็นแบบประเมินค่า (Rating scale) 5 ระดับ ได้แก่ จริงที่สุด จริง จริงบ้าง จริงน้อย จริงน้อยที่สุด ผู้ที่ได้คะแนนมากกว่าแสดงว่าได้รับอิทธิพลของกลุ่มเพื่อนสูงกว่าผู้ที่ได้คะแนนน้อยกว่า

4. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้ผลกระทบจากสื่อสังคมออนไลน์

4.1 ความหมายของการรับรู้ผลกระทบจากสื่อสังคมออนไลน์

4.1.1 ความหมายของการรับรู้

ณัฐกร อินทุยศ (2556) ให้ความหมายการรับรู้ (perception) ว่าการรับรู้นี้เป็นกระบวนการทาง การคิดที่ซับซ้อนและต้องอาศัยประสบการณ์เดิมหรือความรู้เดิมเป็นอย่างมาก เพราะถ้าเราเคยรู้จัก เคยเห็น เคยประสบกับสิ่งเร้านั้นมาก่อนเราก็จะรับรู้หรือแปลความหมายของสิ่งนั้นได้รวดเร็วและถูกต้อง ภายนอกและ ภายในร่างกาย ซึ่งเปรียบเทียบเหมือนประตูที่เปิดให้มนุษย์รับข้อมูลต่าง ๆ เพื่อไปสู่กระบวนการของการรับรู้ และ แปลความหมายของสิ่งเร้าที่รับสัมผัสโดยอาศัยประสบการณ์เดิม หากอวัยวะรับสัมผัสบกพร่องหรือแปล ความหมายผิดจะมีผลต่อพฤติกรรม และมีผลต่อความสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมด้วย

สุชา จันทน์เอม (2544) ให้ความหมายการรับรู้ (perception) คือ การตีความหมายจากการรับ สัมผัส (Sensation) โดยใช้อวัยวะรับสัมผัส (Sense Organ) ที่เรามีอยู่ ได้แก่ หูตา ปาก จมูก ผิวหนัง เป็นต้น จะต้องมีการประสบกับวัตถุ หรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ร่วมด้วย

ธีระชน พลโยธา (2556) ให้ความหมายการรับรู้ คือ กระบวนการที่เกิดขึ้นหลังจากที่สิ่งเร้า กระตุ้นจนเกิดความรู้สึกและถูกตีความเป็นสิ่งที่มีความหมายโดยใช้ความรู้ ประสบการณ์ และความเข้าใจของบุคคล

อรรควิช จาริกจาริต (2562) ให้ความหมายการรับรู้ว่าเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นภายหลังจากสิ่ง เร้ามากระตุ้นความรู้สึก แล้วบุคคลตีความหรือแปลความหมายสิ่งเร้าที่ผ่านเข้ามาในกระบวนการรับความรู้สึก นั้นโดยใช้ความรู้และประสบการณ์

กัญญา สุวรรณแสง (2544) ให้ความหมายการรับรู้ คือการใช้ประสบการณ์เดิมแปลความหมายสิ่ง เร้าที่ผ่านประสาทสัมผัสแล้วเกิดความรู้สึก ระลึกถึงความหมายว่าเป็นอะไร

ลักขณา ศรีวัฒน์ (2549) ให้ความหมายของการรับรู้ คือการเกิดอาการสัมผัสอย่างมีความหมาย และเป็นกระบวนการแปลหรือตีความจากประสบการณ์เดิม จะเห็นว่าการรับรู้เป็นกระบวนการ คือเริ่มจาก การใช้ประสาทสัมผัสเกิดอาการสัมผัสขึ้นและตีความแห่งการสัมผัสที่ได้ออกมาเป็นสิ่งหนึ่งสิ่งใดที่มีความหมาย อันเป็นสิ่งที่รู้จักและเข้าใจกัน ในการแปลความหมายของการสัมผัสนั้นจำเป็นที่อินทรีย์จะต้องใช้ประสบการณ์ เดิมหรือความรู้เดิม ดังนั้นหากคนเราไม่มีความรู้เดิม หรือสัมผัสเรื่องนั้น ๆ ไปก็ จะไม่มีการรับรู้ในสิ่งนั้น ๆ แต่จะ เกิดเฉพาะการสัมผัสสิ่งเร้าเท่านั้น

คณะกรรมการกลุ่มปรับปรุงชุดวิชาพฤติกรรมมนุษย์ในองค์กร (2554) ให้ความหมายของการ รับรู้ว่าเป็น การรับรู้ของบุคคล เป็นกระบวนการเลือกจัดระบบและตีความข้อมูลข่าวสารที่ได้รับจากสิ่งแวดล้อม

มัลลิกา คณานุกรณ์ (2547) ให้ความหมายของการรับรู้ไว้ว่าเป็นกระบวนการตีความสิ่งเร้าจากการ สัมผัสต่าง ๆ โดยอาศัยประสบการณ์เดิม หรือการเรียนรู้และการคิด

จิราภรณ์ ตั้งกิตติภรณ์ (2557) ให้ความหมายของการรับรู้ คือกระบวนการที่อินทรีย์หรือสิ่งมีชีวิตพยายามทำความเข้าใจสิ่งแวดล้อมโดยผ่านทางอวัยวะรับสัมผัสทั้งห้า คือ ตา หู จมูก ลิ้น และผิวหนัง กระบวนการนี้เริ่มจากอวัยวะรับสัมผัส (Sensory Organ) สัมผัสกับสิ่งเร้าแล้วส่งกระแสประสาทไปยังประสาทส่วนกลาง จากนั้นสมองจะอาศัยประสบการณ์เดิม แรงจูงใจ อารมณ์ สติปัญญา ฯลฯ เพื่อแปลความหมายของการรับสัมผัส (Sensation) ออกมาเป็นการรับรู้

จิราภา เต็งไตรรัตน์ และคณะ (2552) ให้ความหมายของการรับรู้ คืออวัยวะรับความรู้สึก มีหน้าที่รับข้อมูลที่อยู่รอบ ๆ ตัวเรา ส่งผ่านเส้นประสาทขึ้นสู่สมอง การรับรู้จึงเป็นกระบวนการขั้นสูง ถ้าไม่มีอวัยวะรับความรู้สึกจะเกิดการรับรู้ไม่ได้ และถ้ามีอวัยวะรับความรู้สึก แต่ไม่มีการตีความออกมาก็ไม่เกิดการรับรู้ขึ้น การตีความสิ่งเร้าที่เรารู้จักจะต้องอาศัยประสบการณ์ และยังมีปัจจัยอื่น ๆ อีกเช่น การเรียนรู้ แรงจูงใจ เจตคติ ฯลฯ

จากความหมายการรับรู้ สรุปได้ว่า การรับรู้ หมายถึง กระบวนการคิดที่เกิดการรับสัมผัสจากสิ่งเร้าผ่านอวัยวะรับสัมผัสทั้งภายในและภายนอกร่างกายโดยจะต้องอาศัยความรู้ หรือประสบการณ์เดิมของแต่ละบุคคล เพื่อจัดระบบและตีความจากสิ่งเร้าที่ได้รับ

4.1.2 ความหมายของผลกระทบ

ประวิตร จันทร์อับ (2561) ให้ความหมายของ ผลกระทบ คือ สิ่งที่เกิดจากการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ แบ่งเป็น ด้านอารมณ์ ด้านการเรียนรู้ และด้านสังคม

นิตาสล ทองแย้ม (2528) ให้ความหมายของ ผลกระทบ (Impact) หมายถึง สิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นใหม่ ทั้งที่มนุษย์สร้างขึ้น หรือเกิดขึ้นเองโดยธรรมชาติ ทั้งกายภาพ (Physical) นามธรรม (Abstracts) เมื่อเกิดแล้วจะทำให้คุณภาพชีวิตทั้งหลายที่อาศัยอยู่ในระยะนั้นเปลี่ยนแปลงไปไม่มากนักน้อย

อำนาจ วงษ์พานิช (2549) ให้ความหมายว่า ผลกระทบ หมายถึง ผลที่เกิดจากการกระทำเรื่องใดเรื่องหนึ่ง อาจเป็นผลที่เกิดขึ้นทั้งในปัจจุบันและอนาคต เป็นได้ทั้งทางบวกและทางลบ และอาจเกิดขึ้นกับกลุ่มเป้าหมาย และมีใช้กลุ่มเป้าหมาย หรือผลกระทบต่อสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งทางตรงและทางอ้อม

พิเชษฐ์ คนซื่อ (2557) ได้ให้ความหมายว่า ผลกระทบ คือ ผลที่เกิดจากการกระทำเรื่องใดเรื่องหนึ่งอาจเป็นผลที่เกิดขึ้นทั้งในปัจจุบันและอนาคต เป็นได้ทั้งทางบวกและทางลบ และอาจเกิดขึ้นกับกลุ่มเป้าหมายและไม่ใช้กลุ่มเป้าหมาย ซึ่งกระทบต่อสิ่งต่าง ๆ ทั้งทางตรงและทางอ้อม

ศตปพร มีสุขศรี และศุภลักษณ์ สุวรรณชฎ (2557) ได้ให้ความหมายว่า ผลกระทบ คือ เกิดจากการกระทำเรื่องใดเรื่องหนึ่ง อาจเป็นเหตุที่เกิดขึ้นทั้งในปัจจุบันและอนาคต เป็นได้ทั้งทางบวกและทางลบ หรือกระทบต่อสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งทางตรงและทางอ้อม

จากความหมายผลกระทบ สรุปได้ว่า ผลกระทบ หมายถึง สิ่งต่าง ๆ ที่เกิดจากการกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งทั้งที่มนุษย์สร้างขึ้นหรือเกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ โดยอาจเกิดขึ้นได้ทั้งทางบวกและทางลบ เมื่อเกิดขึ้นแล้วอาจทำให้คุณภาพชีวิตเปลี่ยนแปลงไปทั้งทางตรงและทางอ้อม เช่น ด้านอารมณ์ ด้านการเรียนรู้ และด้านสังคม เป็นต้น

4.1.3 ความหมายของสื่อสังคมออนไลน์

ภัทธา เรืองสวัสดิ์ (2553) ให้ความหมายว่า เว็บไซต์เครือข่ายสังคมออนไลน์ (Social Network Site : SNS) คือ เว็บไซต์ที่ให้ปัจเจกบุคคลได้กระทำการต่างๆ ดังนี้ 1.สร้างข้อมูลส่วนตัวบนพื้นที่สาธารณะ หรือกึ่งสาธารณะในระบบที่มีขอบเขต 2.เชื่อมต่อรายการต่างๆ ของผู้ใช้ที่ยอมให้การแบ่งปันข้อมูลไปยังบุคคลต่างๆ ที่ติดต่อสื่อสารกัน 3.สามารถเข้าชมและกีดขวางรายการเชื่อมต่อของบุคคลอื่นภายในระบบได้ ธรรมชาติ และการตั้งชื่อของการเชื่อมต่อเหล่านี้จะมีความหลากหลาย

สุธัญรัตน์ ใจจันทร์ (2554) กล่าวว่า เครือข่ายสังคมออนไลน์ (Social Network) หมายถึง การที่บุคคลสามารถแลกเปลี่ยน แบ่งปันประสบการณ์ข้อมูล หรือกิจกรรมต่างๆ รวมไปถึงมีการโต้ตอบระหว่างผู้คนที่อยู่ในแต่ละเว็บไซต์อาจมีการให้บริการแตกต่างกันออกไป

กตিকা สายเสนีย์ (2551) ให้ความหมายว่า เครือข่ายสังคมออนไลน์ คือ การที่ผู้คนที่สามารถทำความรู้จัก และเชื่อมโยงกันในทิศทางใดทิศทางหนึ่ง

พิมพ์สุรีย์ พงษ์เสื่อ (2555) กล่าวว่า เครือข่ายสังคมออนไลน์ คือการมีปฏิสัมพันธ์กันระหว่างกลุ่มคนที่รวมกันบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต การรวมตัวกันของกลุ่มคนซึ่งมีโครงสร้างความสัมพันธ์ทางสังคมตามทฤษฎีเครือข่าย (Network Theory) คือประกอบไปด้วยส่วนที่เป็นจุด (Node) เปรียบเสมือนคนๆหนึ่งในระบบเครือข่ายที่อาจจะมีลักษณะความสัมพันธ์หลายรูปแบบกับคนอื่นๆ ลักษณะความสัมพันธ์ในเครือข่ายออนไลน์จะเรียกว่า โซเชียล คอนแทค (Social Contact)

อดิสรณ์ อันสงคราม (2558) ได้กล่าวว่า เครือข่ายสังคมออนไลน์หมายถึง สังคมเสมือนรูปแบบหนึ่งที่ปัจเจกบุคคลสามารถเชื่อมโยง หรือสื่อสารผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ซึ่งการเชื่อมโยงนั้นได้มีการแบ่งผลประโยชน์ ประสิทธิภาพ ความคิด กิจกรรมต่างๆ รูปภาพ วิดีโอ ฯลฯ

อิทธิพล ปรีดีประสงค์ (2552) เครือข่ายสังคมออนไลน์เป็นปรากฏการณ์ของการเชื่อมต่อระหว่างบุคคลในโลกอินเทอร์เน็ต และยังหมายรวมถึงการเชื่อมต่อระหว่างเครือข่าย กับเครือข่ายสังคมออนไลน์เข้าด้วยกัน

ขวัญชนก กมลศุภจินดา (2557) ได้ให้ความหมาย เครือข่ายสังคมออนไลน์หมายถึง กลุ่มคนที่รวมกันเป็นเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ผ่านรูปแบบของเว็บไซต์ที่สามารถแผ่ขยายออกไปเรื่อยๆ ผ่านการสื่อสารบนอินเทอร์เน็ต ทำให้เกิดสังคมใหม่ขึ้นมา

ภาณุวัฒน์ กองราช (2554) ได้ให้ความหมายของเครือข่ายสังคมออนไลน์ หมายถึง เว็บไซต์พื้นฐานในการบริการที่จะให้แต่ละบุคคลสามารถสร้างเครือข่ายอย่างเช่นระดับเล็ก หรือใหญ่ ในสังคมมีการสร้างบัญชีรายชื่อผู้ติดต่อ ที่สามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็น หรือสิ่งที่สนใจเหมือนกันได้ โดยผ่านการติดต่อกันเป็นเครือข่าย

กายกานจน์ เสนแก้ว (2558) ได้ให้ความหมายของเครือข่ายสังคมออนไลน์ คือ เครือข่ายสังคมออนไลน์ เป็นรูปแบบของเว็บไซต์ที่มีเครือข่ายความสัมพันธ์เชื่อมโยงให้บุคคลที่มีเรื่องสนใจมาพูดคุยกัน สามารถเชื่อมโยงระหว่างบุคคล หรือบุคคลหนึ่งได้ เป็นการสร้างเครือข่ายสังคมสำหรับใช้งานในอินเทอร์เน็ต เขียนและอธิบายความสนใจ และเชื่อมโยงกับความสนใจ ในบริการเครือข่ายสังคมออนไลน์มักประกอบด้วย การแชทส่งข้อความ ส่งอีเมล วีดีโอ เพลง อัปโหลดรูป โดยแอปพลิเคชันที่ได้รับความนิยมได้แก่ Facebook, Line, Twitter และ Instagram

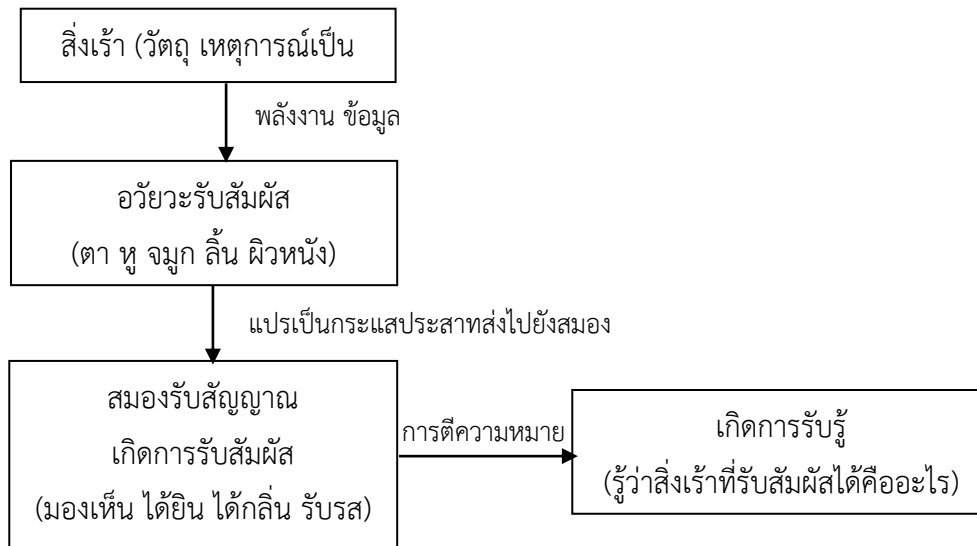
เสาวภาคย์ แหลมเพชร (2559) ได้ให้ความหมายของเครือข่ายสังคมออนไลน์ หมายถึง สังคมออนไลน์ที่มีการเชื่อมโยงกันเพื่อสร้างเครือข่ายในการตอบสนองความต้องการทางสังคม มีเป้าหมายและความต้องการบางอย่างรวมกันเป็นรูปแบบของเว็บไซต์ ในการสร้างเครือข่ายสังคมออนไลน์ โดยให้บริการผ่านหน้าเว็บ และเชื่อมโยงกับความสนใจของผู้อื่น ในรูปแบบบริการเครือข่ายสังคม

จากความหมายสื่อสังคมออนไลน์ สรุปได้ว่า สื่อสังคมออนไลน์ หมายถึง ช่องทางหรือตัวกลางที่ทำให้บุคคลหรือกลุ่มบุคคลติดต่อสื่อสาร แลกเปลี่ยนข้อมูลหรือความคิด แบ่งปันประสบการณ์ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

จากการสรุปความหมายของการรับรู้ ผลกระทบ และสื่อสังคมออนไลน์ สรุปได้ว่า การรับรู้ผลกระทบจากสื่อสังคมออนไลน์ หมายถึง กระบวนการรับสัมผัสหรือรับรู้ของบุคคลถึงผลที่เกิดขึ้นจากการใช้งานผ่านช่องทางอินเทอร์เน็ต ทั้งทางบวกและทางลบต่อคุณภาพชีวิต อันประกอบด้วย ด้านอารมณ์ ด้านการเรียนรู้ และด้านสังคม

4.2 ส่วนประกอบของการรับรู้

การรับรู้เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นต่อเนื่องจากการสัมผัสหรือการรับรู้ความรู้สึก (Sensation) การสัมผัสหรือการรับรู้ความรู้สึกเป็นกระบวนการที่หน่วยรับรู้ความรู้สึก (Sensory Receptor) ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของระบบประสาท (Nervous System) ถูกกระตุ้นโดยสิ่งเร้าที่เฉพาะเจาะจง ได้แก่ พลังงานในรูปแบบต่าง ๆ เช่น แสง เสียง เป็นต้น แล้วหน่วยรับรู้ความรู้สึกได้เปลี่ยนพลังงานนั้นให้เป็นกระแสประสาท (Nerve Impulse) เพื่อส่งผ่านไปยังสมอง (Brain) ให้ทำการประมวลผลข้อมูลที่ได้รับมา ในขั้นตอนของการประมวลผลนี้อาจมีการใช้ความรู้และประสบการณ์เดิมที่มีอยู่มาทำการแปลความหมายข้อมูล ซึ่งจะส่งผลต่อการรับรู้ การรับรู้จึงเกี่ยวข้องกับความรู้และประสบการณ์เดิม

ภาพที่ 4-1 แสดงกระบวนการของการรับสัมผัสและการรับรู้

ที่มา : อรรถวิช จาริกจาริต (2562) เอกสารประกอบการสอน จว.201 จิตวิทยาการรู้คิด

4.3 ประเภทของสื่อสังคมออนไลน์

การแบ่งประเภทของเครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างชัดเจนนั้นเป็นสิ่งที่ทำได้ยาก เนื่องจากแต่ละเว็บไซต์คิดค้น และพัฒนามาเพื่อเอาใจผู้ใช้อย่างต่อเนื่อง และไม่หยุดยั้ง และมีจุดเด่นที่ต่างกันไปเพื่อเป็นจุดขายของเว็บไซต์ (กันยารัตน์ สมเกตู, 2553) แบ่งประเภทเครือข่ายสังคมออนไลน์ไว้ ดังนี้

1) เผยแพร่ตัวตน (Identity Network) ใช้สำหรับนำเสนอตัวตน และเผยแพร่เรื่องราวของตนเองทางอินเทอร์เน็ต สามารถสร้างอัลบั้มรูปของตนเอง สร้างกลุ่มเพื่อน และสร้างเครือข่ายขึ้นมาได้ เครือข่ายประเภทนี้ ได้แก่ ไฮไฟว์ (Hi5) เฟซบุ๊ก (Facebook) มายสเปซ (MySpace) ทวิตเตอร์ (Twitter)

2) เผยแพร่ผลงาน (Creative Network) สามารถนำเสนอผลงานของตนเองได้ในรูปแบบของวิดีโอ ภาพ หรือเสียงเพลง เครือข่ายประเภทนี้ ได้แก่ ยูทูบ (Youtube) มัลติพลาย (Multiply) ฟลิก (Flickr) ไอมีม (Imeem)

3) ความสนใจตรงกัน (Interested Network) เป็นสังคมของกลุ่มคนที่มีความสนใจเหมือนกัน เช่น Del.icio.us เป็นออนไลน์บุ๊กมาร์คกิ้ง (Online Bookmarking) หรือโซเซียลบุ๊กมาร์คกิ้ง (Social Bookmarking) โดยเป็นการบุ๊กมาร์ค (Bookmark) เว็บไซต์ที่เราสนใจไว้บนอินเทอร์เน็ตสามารถแบ่งปันให้ผู้อื่นดูได้ และยังสามารถบอกความนิยมของเว็บไซต์ต่าง ๆ ได้ โดยดูจากจำนวนตัวเลขที่เว็บไซต์นั้นๆ ถูกบุ๊กมาร์ค (Bookmark) เอาไว้จากสมาชิกคนอื่น ๆ

4) ร่วมกันทำงาน (Collaboration Network) เป็นการร่วมกันพัฒนาซอฟต์แวร์ (Software) หรือส่วนต่างๆ ของซอฟต์แวร์ เช่น วิกิพีเดีย (Wikipedia) เป็นสารานุกรมออนไลน์ขนาดใหญ่ที่รวบรวมความรู้ ข่าวสาร และเหตุการณ์ต่าง ๆ ไว้มากมาย หรือปัจจุบันเราสามารถใช้งานกูเกิ้ลแมพ (Google Maps) สร้างแผนที่ของตัวเอง หรือจะแบ่งปันแผนที่ให้คนอื่นได้ใช้ด้วย จึงทำให้มีสถานที่สำคัญ หรือสถานที่ต่าง ๆ ถูกปิดกั้นเอาไว้ พร้อมกับข้อมูลของสถานที่นั้น ๆ ไว้แสดงผลจากการค้นหา

5) โลกเสมือน (Gaming/Virtual Reality) ตัวอย่างโลกเสมือน เช่น เกมออนไลน์เซคคองด์ไลฟ์ (Secondlife) เป็นโลกเสมือนจริง สามารถสร้างตัวละครโดยสมมุติให้เป็นตัวเราเองขึ้นมาได้ใช้ชีวิตอยู่ในเกมส์ อยู่ในชุมชนเสมือน (Virtual Community) สามารถซื้อขายที่ดินและหารายได้จากการทำกิจกรรมต่าง ๆ ได้

6) Peer to Peer (P2P) เป็นการเชื่อมต่อกันระหว่างไคลเอนท์ (Client) (เครื่องผู้ใช้, เครื่องลูกข่าย) กับไคลเอนท์ (Client) โดยตรง โปรแกรมสกายป์ (Skype) จึงได้นำหลักการนี้มาใช้เป็นโปรแกรมสนทนาผ่านอินเทอร์เน็ต และก็มีบิตทัวเร็นท์ (BitTorrent) เกิดขึ้นมาเป็นเทคโนโลยีที่ทำให้เกิดการแบ่งไฟล์ต่าง ๆ ได้ อย่างกว้างขวางและรวดเร็ว แต่ก่อให้เกิดปัญหาเรื่องการละเมิดลิขสิทธิ์

4.4 ประโยชน์และโทษของการใช้สื่อสังคมออนไลน์

Andy Williamson (แอนดี้ วิลเลียมสัน อ่างโน จันจิรา แก้วขวัญ, 2561) กล่าวว่า การนำสื่อสังคมออนไลน์มาใช้อาจมีวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกัน ส่วนใหญ่เพื่อเป็นการส่งเสริมแนวความคิด สนับสนุนและขยายวิธีการสื่อสาร และการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อเป็นการเผยแพร่ให้ทั่วถึงมากขึ้น และสร้างประสบการณ์ใหม่แก่ผู้ใช้งานมากขึ้น แต่การนำสื่อสังคมออนไลน์มาใช้นั้น มีทั้งข้อดีและข้อเสีย ดังนี้

ข้อดีของการใช้สื่อสังคมออนไลน์ ได้แก่ การติดต่อสื่อสาร กับบุคคลอื่น ๆ หน่วยงาน องค์กร หรือคนที่อยู่ห่างไกลให้ได้รับข้อมูล หรือรับส่งข้อความอย่างสะดวกรวดเร็ว และสามารถเคลื่อนไหว ทำได้ตลอดเวลา ลดเวลาในการติดต่อสื่อสาร

ข้อเสียของการใช้สื่อสังคมออนไลน์ ได้แก่ ความเสี่ยงในการเปิดเผยข้อมูลให้เป็นสาธารณะ อาจเกิดการหลอกลวง ไม่ซื่อสัตย์ ขาดความน่าเชื่อถือของบุคคลและข้อมูลที่ได้รับ และสามารถเผยแพร่ข้อมูลได้อย่างรวดเร็วซึ่งอาจนำมาซึ่งความเดือดร้อน

4.5 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้สื่อสังคมออนไลน์

1. ทฤษฎีการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจ

แคทซ์ และคณะ (Katz et al. 1973 อ่างโน สถาพร สิงหะ, 2556) กล่าวว่าไว้ว่า ทฤษฎีการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจ เน้นและให้ความสำคัญกับผู้รับสารในฐานะที่เป็นผู้เลือกใช้สื่อประเภทต่าง ๆ เพื่อสนองความต้องการของตนเอง เป็นการศึกษาผู้รับสารเกี่ยวกับสภาวะทางสังคมและจิตใจ ซึ่งก่อให้เกิดความคาดหวังจากสื่อมวลชนหรือแหล่งข่าว แล้วนำไปสู่การเปิดรับสื่อในรูปแบบต่าง ๆ อันก่อให้เกิดการได้รับ

ความพึงพอใจตามที่ต้องการ ซึ่งสามารถสรุปเป็นความต้องการใช้ประโยชน์จากสื่อหรือการรับสื่อของผู้รับสาร 5 รูปแบบ ดังนี้

- 1) ความต้องการที่จะรู้ (Cognitive Needs) คือ ความต้องการด้านความข้อมูลข่าวสาร ความรู้ ความคิด และความเข้าใจ
- 2) ความต้องการด้านอารมณ์ (Affective Needs) คือ ความต้องการด้านความคิดเห็น ความบันเทิง และความสุนทรีย์
- 3) ความต้องการการไม่แปลกแยก (Personal Integrative Needs) คือ ความต้องการในการสร้างความมั่นคงให้กับตนเอง ด้านความน่าเชื่อถือ ความสนใจ ความมั่นคง และสภาพภาพของ ตนเอง
- 4) ความต้องการเป็นส่วนหนึ่งของสังคม (Social Integrative Needs) คือ ความเชื่อมั่นในการติดต่อสัมพันธ์ทางสังคมกับคนในครอบครัว เพื่อน และคนอื่น ๆ ในสังคม
- 5) ความต้องการที่ปลดปล่อยตัวจากความตึงเครียด (Tension Release Needs) คือ ความต้องการหันเห และหลีกเลี่ยงความกดดันและปัญหาต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน โดยหันไปหาสิ่งบันเทิงใจในสื่อมวลชน เพื่อลดความเครียด

จากทฤษฎีข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า ผู้รับสารเป็นผู้เลือกที่จะแสวงหาข้อมูลข่าวสารจากสื่อมวลชนเอง สื่อมวลชนเป็นแค่เพียงตัวเลือกที่หลากหลายสำหรับผู้รับสาร ผู้รับสารจะเลือกใช้ประโยชน์จากสื่อใด ขึ้นอยู่กับความต้องการส่วนบุคคล หรือแรงจูงใจของตนเอง โดยในแต่ละบุคคลจะมีจุดมุ่งหมายหรือความตั้งใจ เพื่อใช้ประโยชน์จากสื่อให้เกิดความพึงพอใจแก่ตนเองเป็นหลัก ผู้บริโภคตามแนวคิดการใช้ประโยชน์จากสื่อและความพึงพอใจ มีอิสระที่จะเลือกใช้หรือเลือกเปิดรับสื่อได้ตามความพึงพอใจเพื่อตอบสนองความต้องการแก่ตนเอง

2. แนวคิดการเปิดรับสาร

เมอร์ริลล์และโลว์เว่นสไตน์ (Merrill & Lowenstein, อ้างใน สารุณีย์ แซ่ซิ่น, 2559) กล่าวว่า ผู้รับข่าวสารแต่ละบุคคลจะมีระดับการเปิดรับสื่อและข่าวสารที่แตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับลักษณะเฉพาะ และปัจจัยที่แตกต่างกัน ซึ่งเกิดจากปัจจัยพื้นฐานหลายประการดังนี้

1. ความเหงา ซึ่งเป็นเหตุผลทางจิตวิทยาที่ว่าโดยปกติคนเราจะไม่ชอบอยู่ตามลำพัง เนื่องจากจะทำให้เกิดความรู้สึกสับสน วิทกกังวล หวาดกลัว และการเมินเฉยจากสังคม จึงต้องพยายามที่จะรวมกลุ่มหรือติดต่อกับบุคคลโดยตรง หรือการอยู่กับสื่อต่าง ๆ
2. ความอยากรู้อยากเห็นในสิ่งต่าง ๆ ซึ่งถือว่าเป็นคุณสมบัติพื้นฐานของมนุษย์โดยปกติความอยากรู้อยากเห็นจะเริ่มจากสิ่งใกล้ตัวก่อน ตลอดจนสิ่งที่อยู่ห่างตัวเองที่จะมีผลกระทบต่อตัวเองทั้งทางตรงและทางอ้อมแล้ว มนุษย์ยังสนใจอยากรู้อยากเห็นสิ่งที่เกิดขึ้นในแง่ต่าง ๆ ด้วย รวมทั้งผลกระทบซึ่งอาจจะเกิดขึ้นกับตนเองหรือบุคคลอื่นด้วย
3. ประโยชน์ใช้สอยของตนโดยพื้นฐานมนุษย์มีความเห็นแก่ตัว ดังนั้นในฐานะที่เป็นผู้รับสารจึงต้องการแสวงหาและใช้ข่าวสารบางอย่างที่จะใช้เป็นประโยชน์แก่ตนเอง

4. ลักษณะเฉพาะของสื่อมวลชนโดยทั่วไป นอกจากองค์ประกอบเกี่ยวกับ เพศ อายุ อาชีพ รายได้ การศึกษา สถานภาพทางเศรษฐกิจ และสังคม ตลอดจนทัศนคติความเชื่อต่าง ๆ จะมีอิทธิพลต่อระดับในการเปิดรับสารแล้ว ลักษณะเฉพาะของผู้รับสารก็มีความต้องการที่ต่างกัน

ดังนั้นลักษณะเฉพาะของสื่อแต่ละชนิดมีส่วนทำให้ผู้รับสารจากสื่อมวลชน มีจำนวนและองค์ประกอบที่แตกต่างกันเพราะผู้รับสารจะเลือกรับข่าวสารเฉพาะอย่างที่สามารถสนองความต้องการและความพึงพอใจของตนเอง

จากแนวคิดข้างต้นแสดงให้เห็นว่า การเปิดรับสื่อสังคมออนไลน์ผ่านช่องทางต่าง ๆ บุคคลล้วนต้องการที่จะรับรู้เพื่อตอบสนองความต้องการของตนเอง เนื่องจากการสื่อสารเป็นพื้นฐานของการติดต่อของกระบวนการสังคม ยิ่งสังคมมีความสลับซับซ้อนมาก และประกอบด้วยคนจำนวนมากขึ้นเท่าใด การสื่อสารก็ยิ่งมีความสำคัญมากขึ้นเท่านั้น ทั้งนี้เพราะเกิดการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม อาจก่อให้เกิดความไม่เข้าใจและไม่แน่ใจแก่สมาชิกของสังคม ดังนั้นจึงต้องอาศัยการสื่อสารเป็นเครื่องมือเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว นอกจากนี้ข่าวสารจึงเป็นปัจจัยสำคัญที่ใช้ประกอบการตัดสินใจในกิจกรรมต่าง ๆ ของมนุษย์ ความต้องการข่าวสารจะเพิ่มมากขึ้นเมื่อบุคคลนั้นต้องการข้อมูลในการตัดสินใจหรือไม่แน่ใจในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง นอกจากนี้ข่าวสารยังเป็นสิ่งที่ทำให้ผู้เปิดรับมีความทันสมัย สามารถปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ของโลกปัจจุบันได้ดียิ่งขึ้น

รวมไปถึงเด็กนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาที่กำลังเข้าสู่ช่วงวัยรุ่นอาจได้รับผลกระทบในการใช้งานสื่อสังคมออนไลน์ ทั้งด้านอารมณ์ ด้านสังคม และด้านการเรียน ให้นักเรียนได้มีการคิดพิจารณาอย่างรอบคอบเมื่อใช้งานสื่อสังคมออนไลน์ ซึ่งมีความสัมพันธ์โดยตรงกับพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม

4.6 การวัดการรับรู้ผลกระทบจากสื่อสังคมออนไลน์

เครื่องมือที่ผู้ศึกษาใช้ในการวัดการรับรู้ผลกระทบจากสื่อสังคมออนไลน์ คือ แบบสอบถามการรับรู้ผลกระทบจากสื่อสังคมออนไลน์ ที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นเองจากการศึกษาค้นคว้าข้อมูลเกี่ยวกับการรับรู้ผลกระทบจากสื่อสังคมออนไลน์

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้ผลกระทบจากสื่อสังคมออนไลน์ พบว่าไม่มีแบบสอบถามที่ตรงกับการวัดการรับรู้ผลกระทบจากสื่อสังคมออนไลน์โดยตรง ผู้ศึกษาจึงนำแบบวัดที่ใกล้เคียงมากที่สุด ดังนี้

กายกาญจน์ เสนแก้ว (2558) วัดการรับรู้ เรียนรู้ และยอมรับ ต่อการใช้งานเครือข่ายสังคมออนไลน์โดยใช้แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating scale) 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด เพื่อให้ผู้ตอบประเมินการรับรู้ เรียนรู้ และยอมรับ ต่อการใช้งานเครือข่ายสังคมออนไลน์ และทำเครื่องหมายลงในคำตอบที่ตรงกับความเป็นจริง ผู้ตอบแบบสอบถามที่ได้คะแนนมากแสดงว่ามีการรับรู้ เรียนรู้ และยอมรับ ต่อการใช้งานเครือข่ายสังคมออนไลน์สูงกว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่ได้คะแนนน้อย

อดิสรณ์ อันสงคราม (2556) ผลกระทบที่เกิดจากการใช้งานสื่อสังคมออนไลน์โดยใช้แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating scale) 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด เพื่อให้ผู้ตอบประเมินผลกระทบที่เกิดจากการใช้งานสื่อสังคมออนไลน์ และทำเครื่องหมายลงในคำตอบที่

ตรงกับความเป็นจริง ผู้ตอบแบบสอบถามที่ได้คะแนนมากแสดงว่ามีผลกระทบที่เกิดจากการใช้งานสื่อสังคมออนไลน์สูงกว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่ได้คะแนนน้อย

จากการศึกษาการวัดการรับรู้ผลกระทบจากสื่อสังคมออนไลน์ข้างต้น ผู้ศึกษาได้ค้นคว้าการวัดการรับรู้ผลกระทบจากสื่อสังคมออนไลน์ด้วยแบบสอบถามที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นเอง มีลักษณะเป็นแบบประเมินค่า (Rating scale) 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ผู้ที่ได้คะแนนมากกว่าแสดงว่ามีผลกระทบจากสื่อสังคมออนไลน์มากกว่าผู้ที่ได้คะแนนน้อย

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม

5.1 เพศกับพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม

จันจิรา แก้วขวัญ (2561) ได้ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมของนักเรียนมัธยมศึกษา อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา พบว่า นักเรียนที่มีเพศต่างกันมีพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนผู้หญิงมีพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมสูงกว่านักเรียนผู้ชาย

พรพรรณ จันทรแดง (2559) ได้ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของนิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยพะเยา พบว่า การวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ พบว่า นิสิตมหาวิทยาลัยพะเยาเพศชายกับเพศหญิงมีการใช้สื่อสังคมออนไลน์ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

หยาดพิรุณ ศุภรากรสกุล (2560) ได้ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์และผลกระทบต่อนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดเพชรบูรณ์ พบว่า ระยะเวลาการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ต่อวันของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดเพชรบูรณ์ของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ทิวา โฆษิตธีรชาติ (2559) ได้ศึกษาเรื่อง ลักษณะการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสระแก้ว พบว่า เพศไม่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสระแก้ว

จากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพศกับพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า เพศกับพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมแตกต่างกัน หรือไม่แตกต่างกัน จึงไม่สามารถสรุปได้ว่า เพศใดมีพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์มากกว่ากัน ดังนั้นผู้ศึกษาจึงได้นำมาเป็นข้อมูลอ้างอิงในการเขียนสมมติฐานของการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้

5.2 ระดับชั้นกับพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม

จันจิรา แก้วขวัญ (2561) ได้ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมของนักเรียนมัธยมศึกษา อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา พบว่า นักเรียนที่มีระดับชั้นต่างกันมีพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายมีพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมสูงกว่านักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น

หยาดพิรุณ ศุภรากรสกุล (2560) ได้ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์และผลกระทบต่อนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดเพชรบูรณ์ พบว่า ระยะเวลาการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ต่อวันของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดเพชรบูรณ์แต่ละระดับชั้นปีมัธยมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 โดย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ไม่แตกต่างจากชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 3 5 และ 6 แต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และ 3 แตกต่างจากชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ไม่แตกต่างจากชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

บุหงา ชัยสุวรรณ และพรพรรณ ประจักษ์เนตร (2558) ได้ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการใช้สื่อใหม่ของวัยรุ่นอายุระหว่าง 10 - 19 ปี พบว่า เปรียบเทียบระหว่างนักเรียนที่มีการระดับการศึกษาที่ต่างกัน (ประถม – ม.ต้น – ม.ปลาย) พบว่ากลุ่มมัธยมปลายจะมีระดับของกิจกรรมที่ทำในสื่อใหม่สูงกว่า ระดับมัธยมต้นและประถม แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

จากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องระดับชั้นกับพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า ระดับต่างกันมีพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมต่างกัน ดังนั้นผู้ศึกษาจึงได้นำมามาเป็นข้อมูลอ้างอิงในการเขียนสมมติฐานของการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้

5.3 อิทธิพลของกลุ่มเพื่อนกับพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม

จันจิรา แก้วขวัญ (2561) ได้ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมของนักเรียนมัธยมศึกษา อำเภอมืองสงขลา จังหวัดสงขลา พบว่า การเลียนแบบเพื่อน เป็นตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการเป็นลำดับที่ 2 สามารถทำนายพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม เพิ่มขึ้นร้อยละ 5.2 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ พบว่า การเลียนแบบเพื่อนและพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมมีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 ($r = .495$) สามารถอธิบายได้ว่า การที่นักเรียนเลียนแบบพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมตามเพื่อนทั้งที่รู้จักกัน สนิทสนม มีความใกล้ชิด เป็นเพื่อนกลุ่มเดียวกันหรือเป็นบุคคลที่รู้จักกันบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ หากนักเรียนเลือกเลียนแบบพฤติกรรมของเพื่อนที่เป็นแบบอย่างที่ดีก็จะนำไปให้นักเรียน ประสบความสำเร็จ เช่น เห็นบุคคลที่ประสบความสำเร็จในเรื่องการเรียน โพสต์รูปผลการเรียนเกรดเฉลี่ย 4.00 และหันมาตั้งใจเรียนเพื่อที่จะได้ประสบความสำเร็จตามเพื่อน เป็นต้น

ณัฐกาญจน์ กอมณี และคณะ (2560) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเปิดรับสื่อสังคมออนไลน์อย่างมีวิจารณญาณของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า อิทธิพลของกลุ่มเพื่อน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการเปิดรับสื่อสังคมออนไลน์อย่างมีวิจารณญาณ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่าอิทธิพลของกลุ่มเพื่อนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการเปิดรับสื่อสังคมออนไลน์อย่างมีวิจารณญาณ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 ($r = .48, p < .01$)

จากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องอิทธิพลของกลุ่มเพื่อนกับพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า อิทธิพลของกลุ่มเพื่อนต่างกันมีพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมต่างกัน ดังนั้นผู้ศึกษาจึงได้นำมามาเป็นข้อมูลอ้างอิงในการเขียนสมมติฐานของการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้

5.4 การรับรู้ผลกระทบจากสื่อสังคมออนไลน์กับพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม

กายกาญจน์ เสนแก้ว (2558) ได้ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของ Gen-X ในกรุงเทพมหานคร พบว่า การรับรู้ และการเรียนรู้ในเข้าใจเครือข่ายออนไลน์มีผลต่อพฤติกรรมการใช้งานเครือข่ายสังคมออนไลน์ของประชาชน Gen-X ในกรุงเทพมหานครที่ระดับนัยสำคัญที่ 0.05 ด้านการรับรู้ต่อการใช้งานเครือข่ายสังคมออนไลน์ พบว่า มีระดับความคิดเห็นโดยรวม ในระดับมาก ($\bar{X}=3.73$) และเมื่อพิจารณารายด้าน โดยเรียงลำดับของค่าเฉลี่ย พบว่า มากที่สุด คือ รับรู้ รู้จักเครือข่ายสังคมออนไลน์ เว็บไซต์หรือแอปพลิเคชันต่าง ๆ รองลงมาคือ ทราบถึงคุณประโยชน์/โทษในการใช้งานเครือข่าย สังคมออนไลน์ รองลงมาคือ รับรู้วิธีการใช้งานเครือข่ายสังคมออนไลน์ รองลงมาคือ ค้นเคยกับเทคโนโลยี ทำให้เข้าใจถึงเครือข่ายสังคมออนไลน์และรู้จักเครือข่ายสังคมออนไลน์จากคนรอบข้าง เพื่อน คนรู้จัก ตามลำดับ

อพัชชา ช่างขวัญยืน (2561) ได้ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์และทักษะการรู้เท่าทันสื่อสังคมออนไลน์ พบว่า ผลการวิเคราะห์ทักษะการรู้เท่าทันสื่อสังคมออนไลน์ของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยนเรศวร โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.79$, $SD.=0.04$) ซึ่งในปัจจุบันนั้นหน่วยงานภาครัฐและเอกชนได้เห็นถึงความสำคัญจึงมีการเติมเต็มแนวคิดการรู้เท่าทันสื่อ ที่เน้นให้ผู้บริโภคสื่อฯ วิเคราะห์และใช้ประโยชน์จากสื่อได้อย่างรู้เท่าทัน ซึ่งต้องพัฒนาทักษะเหล่านี้ตั้งแต่เด็กจนโต ทั้งในระบบการศึกษาและการส่งเสริมให้ผู้บริโภคได้เรียนรู้ตลอดชีวิต

จากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้ผลกระทบจากสื่อสังคมออนไลน์กับพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม ข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า การรับรู้ผลกระทบจากสื่อสังคมออนไลน์มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม ดังนั้นผู้ศึกษาจึงได้นำมามาเป็นข้อมูลอ้างอิงในการเขียนสมมติฐานของการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นการศึกษา อิทธิพลของกลุ่มเพื่อน และการรับรู้ผลกระทบจากสื่อสังคมออนไลน์ กับพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร ซึ่งผู้ศึกษาได้ดำเนินการค้นคว้าค้นคว้าตามขั้นตอน ดังนี้

1. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.4 - ม.6) โรงเรียนแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร ที่กำลังศึกษา ในปีการศึกษา 2564 จำนวน 283 คน (ข้อมูลจากฝ่ายวิชาการโรงเรียน ณ วันที่ 18 กันยายน 2564)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.4 - ม.6) โรงเรียนแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร จำนวน 270 คน ได้มาจากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง จากสูตรการคำนวณ ของ Taro Yamane (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2553, น. 62) ซึ่งกำหนดให้ค่าความคาดเคลื่อนที่ .05 ทั้งนี้ผู้ศึกษาค้นคว้าได้เก็บข้อมูลเกินกว่ากลุ่มตัวอย่างที่คำนวณไว้ จำนวน 283 ชุด จึงนำมาใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด และใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยการเลือกเก็บตาม สะดวก (Convenience Sampling) (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2542, น. 69)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามจำนวน 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1	แบบสอบถามปัจจัยส่วนบุคคล
ตอนที่ 2	แบบสอบถามพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม
ตอนที่ 3	แบบสอบถามอิทธิพลของกลุ่มเพื่อน
ตอนที่ 4	แบบสอบถามการรับรู้ผลกระทบจากสื่อสังคมออนไลน์

วิธีการสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามปัจจัยส่วนบุคคล

แบบสอบถามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ และระดับชั้น

ตัวอย่างแบบสอบถามปัจจัยส่วนบุคคล

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามปัจจัยส่วนบุคคลของนักเรียน เมื่ออ่านข้อความแล้วโปรดทำเครื่องหมาย ลงในช่อง หน้าข้อความหรือเติมข้อความในช่องว่าง ตามความเป็นจริงของนักเรียน

(0.) เพศ ชาย หญิง

(00.) ระดับชั้น ม.4 ม.5 ม.6

ตอนที่ 2 แบบสอบถามพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม

แบบสอบถามพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม ผู้ศึกษาใช้แบบสอบถามของ จันจิรา แก้วขวัญ (2561) โดยลักษณะแบบสอบถาม เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด (5) มาก (4) ปานกลาง (3) น้อย (2) และน้อยที่สุด (1)

และแบบสอบถามฉบับนี้ จันจิรา แก้วขวัญ ได้หาค่าความเชื่อมั่นไว้แล้ว ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .903

ตัวอย่างแบบสอบถามพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม

ข้อที่	ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
(0)	นักเรียนใช้การสืบค้นข้อมูลความรู้ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ นอกเหนือจากการเข้าห้องสมุดหรือการอ่านจากตำราเรียน					
(00)	หากมีการพูดคุยติดต่อสื่อสารกับคนในโลกออนไลน์ นักเรียน จะใช้เวลาในการพูดคุยไม่ให้เกิดกระทบกับการเรียนและหน้าที่ที่รับผิดชอบอื่น ๆ					

เกณฑ์การให้คะแนน

เกณฑ์การให้คะแนนของแบบสอบถามพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม

มากที่สุด	ให้คะแนน	5 คะแนน
มาก	ให้คะแนน	4 คะแนน
ปานกลาง	ให้คะแนน	3 คะแนน
น้อย	ให้คะแนน	2 คะแนน
น้อยที่สุด	ให้คะแนน	1 คะแนน

เกณฑ์การแปลความหมาย

กำหนดช่วงอันตรภาคชั้นจากสูตร (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2553, น.23)

$$\text{ค่าอันตรภาคชั้น} = \frac{(\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด})}{\text{จำนวนชั้น}}$$

$$\begin{aligned} \text{ค่าอันตรภาคชั้น} &= \frac{5 - 1}{5} \\ &= 0.8 \end{aligned}$$

ได้ระดับของพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม ดังนี้

คะแนน 4.50 – 5.00	หมายถึง	นักเรียนมีการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมในระดับมากที่สุด
คะแนน 3.50 – 4.49	หมายถึง	นักเรียนมีการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมในระดับมาก
คะแนน 2.50 – 3.49	หมายถึง	นักเรียนมีการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมในระดับปานกลาง
คะแนน 1.50 – 2.49	หมายถึง	นักเรียนมีการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมในระดับน้อย
คะแนน 1.00 – 1.49	หมายถึง	นักเรียนมีการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามอิทธิพลของกลุ่มเพื่อน

แบบสอบถามพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม ผู้ศึกษาใช้แบบสอบถามของดวงเดือน แสงโซ้ง (2560) โดยลักษณะแบบสอบถาม เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ได้แก่ จริงที่สุด (5) จริง (4) จริงบ้าง (3) จริงน้อย (2) และจริงน้อยที่สุด (1)

และแบบสอบถามฉบับนี้ ดวงเดือน แสงโซ้ง ได้หาค่าความเชื่อมั่นไว้แล้ว ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .794

ตัวอย่างแบบสอบถามอิทธิพลของกลุ่มเพื่อน

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	น้อย ที่สุด
(0)	เพื่อนของนักเรียนชักชวนพูดคุยเกี่ยวกับข่าวต่าง ๆ ในสื่อสังคมออนไลน์ที่กำลังเป็นกระแส					
(00)	เพื่อนมีอิทธิพลต่อการใช้สื่อสังคมออนไลน์ในชีวิตประจำวันของนักเรียน					

เกณฑ์การให้คะแนน

เกณฑ์การให้คะแนนของแบบสอบถามอิทธิพลของกลุ่มเพื่อน

จริงที่สุด	ให้คะแนน	5 คะแนน
จริง	ให้คะแนน	4 คะแนน
จริงบ้าง	ให้คะแนน	3 คะแนน
จริงน้อย	ให้คะแนน	2 คะแนน
จริงน้อยที่สุด	ให้คะแนน	1 คะแนน

เกณฑ์การแปลความหมาย

กำหนดช่วงอันตรภาคชั้นจากสูตร (ชูศรี วงศ์รัตนะ, 2553, น.23)

$$\text{ค่าอันตรภาคชั้น} = \frac{(\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด})}{\text{จำนวนชั้น}}$$

$$\begin{aligned} \text{ค่าอันตรภาคชั้น} &= \frac{5 - 1}{3} \\ &= 1.33 \end{aligned}$$

ได้ระดับอิทธิพลของกลุ่มเพื่อน ดังนี้

คะแนน 3.68 - 5.00	หมายถึง	นักเรียนได้รับอิทธิพลของเพื่อนในระดับมาก
คะแนน 2.34 - 3.67	หมายถึง	นักเรียนได้รับอิทธิพลของเพื่อนในระดับปานกลาง
คะแนน 1.00 - 2.33	หมายถึง	นักเรียนได้รับอิทธิพลของเพื่อนในระดับน้อย

ตอนที่ 4 แบบสอบถามการรับรู้ผลกระทบจากสื่อสังคมออนไลน์ มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้ ผลกระทบและสื่อสังคมออนไลน์
2. กำหนดนิยามปฏิบัติการของการรับรู้ผลกระทบจากสื่อสังคมออนไลน์
3. สร้างแบบสอบถามตามนิยามปฏิบัติการที่กำหนดไว้ในข้อ 2 จำนวน 20 ข้อ

โดยลักษณะแบบสอบถาม เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแนวคิดของ ลีเคอร์ท (Likert Scale Type)

4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นในข้อ 3 ให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน คือ 1) รศ.ประณต คำฉิม 2) ผศ.อรรควิช จารีกจาริต 3) รศ.ดร.มณฑิรา จารุเพ็ง ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) เพื่อพิจารณาความเหมาะสมของเนื้อหา ความครอบคลุมและการสอดคล้องตาม นิยามศัพท์ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ และคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC: Index of Congruence) ที่มีค่าตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป โดยคัดเลือกไว้จำนวน 24 ข้อ

5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วในข้อ 4 ไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง โดยทดลองใช้กับนักเรียนโรงเรียนแห่งหนึ่ง ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 30 ชุด แล้วนำผลที่ได้มาวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยใช้วิธีการหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมของข้ออื่น ๆ (Item-total Correlation) จากสูตรสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) ได้ผลดังนี้ ได้ผลค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง .062 ถึง จากนั้นคัดเลือกข้อที่มีค่า r ตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป จำนวน 16 ข้อ

6. หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามแต่ละฉบับที่คัดเลือกไว้แล้วในข้อ 5 โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบัค (Cronbach) ได้ผลค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .611

7. จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ที่ได้จากข้อ 6 เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าต่อไป

ตัวอย่างแบบสอบถามการรับรู้ผลกระทบจากสื่อสังคมออนไลน์

ข้อที่	ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
(0)	นักเรียนทราบว่าเมื่อคอมเมนต์โพสต์ผู้อื่นด้วยข้อความในเชิงลบ นักเรียนอาจได้รับการโต้ตอบกลับมา แล้วทำให้รู้สึกไม่สบายใจหรือไม่พอใจ					
(00)	นักเรียนทราบว่าถ้าการใช้งานสื่อสังคมออนไลน์ ขณะเรียนหนังสือ อาจทำให้นักเรียนไม่มีสมาธิฟังสิ่งที่ครูสอน					

เกณฑ์การให้คะแนน

เกณฑ์การให้คะแนนของแบบสอบถามการรับรู้ผลกระทบจากสื่อสังคมออนไลน์

มากที่สุด	ให้คะแนน	5 คะแนน
มาก	ให้คะแนน	4 คะแนน
ปานกลาง	ให้คะแนน	3 คะแนน
น้อย	ให้คะแนน	2 คะแนน
น้อยที่สุด	ให้คะแนน	1 คะแนน

เกณฑ์การแปลความหมาย

กำหนดช่วงอันตรภาคชั้นจากสูตร (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2553, น.23)

$$\text{ค่าอันตรภาคชั้น} = \frac{(\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด})}{\text{จำนวนชั้น}}$$

$$\begin{aligned} \text{ค่าอันตรภาคชั้น} &= \frac{5 - 1}{3} \\ &= 1.33 \end{aligned}$$

ได้ระดับของการรับรู้ผลกระทบจากสื่อสังคมออนไลน์ ดังนี้

คะแนน 3.68 - 5.00	หมายถึง	นักเรียนมีการรับรู้ผลกระทบจากสื่อสังคมออนไลน์ในระดับมาก
คะแนน 2.34 - 3.67	หมายถึง	นักเรียนมีการรับรู้ผลกระทบจากสื่อสังคมออนไลน์ในระดับปานกลาง
คะแนน 1.00 - 2.33	หมายถึง	นักเรียนมีการรับรู้ผลกระทบจากสื่อสังคมออนไลน์ในระดับน้อย

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการศึกษาค้นคว้า โดยมีขั้นตอนดังนี้

3.1 ผู้ศึกษาติดต่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามฉบับทดลองใช้ (Try Out) จากผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งหนึ่งในเขตสะพานสูง กรุงเทพมหานคร เพื่อขอทำการศึกษาค้นคว้ากับกลุ่มตัวอย่าง

3.2 ผู้ศึกษานำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งแจ้งวัตถุประสงค์ของการศึกษาค้นคว้าและขอความอนุเคราะห์ให้นักเรียนทำแบบสอบถามฉบับทดลองใช้ (Try Out) จำนวน 30 ชุด

3.3 ผู้ศึกษาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับ เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม และจัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์

3.4 ผู้ศึกษาติดต่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมแห่งหนึ่งในเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร เพื่อขอทำการศึกษาค้นคว้ากับกลุ่มตัวอย่าง

3.5 ผู้ศึกษานำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งแจ้งวัตถุประสงค์ของการศึกษาค้นคว้าและขอความอนุเคราะห์ให้นักเรียนทำแบบสอบถาม จำนวน 283 ชุด

3.6 ผู้ศึกษาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับ เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามวิธีการทางสถิติด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปเพื่อศึกษาระดับพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม อิทธิพลของกลุ่มเพื่อน และการรับรู้ผลกระทบจากสื่อสังคมออนไลน์ เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมของนักเรียนมัธยมศึกษาโดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลประกอบด้วย เพศ ระดับชั้น และอิทธิพลของกลุ่มเพื่อน และเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมกับการรับรู้ผลกระทบจากสื่อสังคมออนไลน์

4.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

4.2.1 สถิติพื้นฐาน ได้แก่

4.2.1.1 ความถี่ (Frequency) สำหรับวิเคราะห์ข้อมูลของตัวแปร เพศ ระดับชั้น สื่อสังคมออนไลน์ที่นิยมใช้มากที่สุด อุปกรณ์ที่ใช้ในการเข้าถึงสื่อสังคมออนไลน์ ระยะเวลาที่เข้าใช้งานสื่อสังคมออนไลน์แต่ละครั้ง การเข้าใช้งานสื่อสังคมออนไลน์ต่อวัน และการเข้าใช้งานสื่อสังคมออนไลน์ช่วงเวลาใดบ่อยที่สุด

4.2.1.2 ร้อยละ (Percentage) สำหรับวิเคราะห์ข้อมูลของตัวแปร เพศ ระดับชั้น สื่อสังคมออนไลน์ที่นิยมใช้มากที่สุด อุปกรณ์ที่ใช้ในการเข้าถึงสื่อสังคมออนไลน์ ระยะเวลาที่เข้าใช้งานสื่อสังคมออนไลน์แต่ละครั้ง การเข้าใช้งานสื่อสังคมออนไลน์ต่อวัน และการเข้าใช้งานสื่อสังคมออนไลน์ช่วงเวลาใดบ่อยที่สุด

4.2.1.3 ค่าเฉลี่ย (Mean) สำหรับวิเคราะห์ข้อมูลของตัวแปร พฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม อิทธิพลของกลุ่มเพื่อน และการรับรู้ผลกระทบจากสื่อสังคมออนไลน์

4.2.1.4 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน (Standard Deviation) สำหรับวิเคราะห์ข้อมูลของตัวแปร พฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม อิทธิพลของกลุ่มเพื่อน และการรับรู้ผลกระทบจากสื่อสังคมออนไลน์

โดยใช้วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม และวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม อิทธิพลของกลุ่มเพื่อน และการรับรู้ผลกระทบจากสื่อสังคมออนไลน์

4.2.2 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

4.2.2.1 สถิติ t-test แบบเป็นอิสระต่อกัน (t-test for Independent Sample) สำหรับทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ของกลุ่ม 2 กลุ่มที่เป็นอิสระจากกัน (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2553, น.85) ในการทดสอบสมมติฐานของการศึกษาค้นคว้าข้อที่ 1 และ 2

สูตรที่ 1 Pooled Variance กรณีความแปรปรวนของสองกลุ่มเท่ากัน

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{(n_1 - 1)S_1^2 + (n_2 - 1)S_2^2}{n_1 + n_2 - 2} \left(\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2}\right)}}$$

$$df = n_1 + n_2 - 2$$

สูตรที่ 2 Separated Variance กรณีความแปรปรวนของสองกลุ่มไม่เท่ากัน

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

$$df = \frac{\left(\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}\right)^2}{\frac{\left(\frac{S_1^2}{n_1}\right)^2}{(n_1 - 1)} + \frac{\left(\frac{S_2^2}{n_2}\right)^2}{(n_2 - 1)}}$$

4.2.2.2 สถิติวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA or F-test) สำหรับทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ของกลุ่มมากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไป (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2553, น.85) ในการทดสอบสมมติฐานของการศึกษาค้นคว้าข้อที่ 3

$$F = \frac{MS_B}{MS_w}$$

$$df = k - 1 \text{ และ } N - k$$

4.2.2.3 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation) สำหรับวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2553, น.85) ในการทดสอบสมมติฐานของการศึกษาค้นคว้าข้อที่ 4

$$r_{xy} = \frac{N \sum xy - (\sum X)(\sum Y)}{\sqrt{[N \sum X^2 - (\sum X)^2][N \sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

บทที่ 4

ผลการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการศึกษาอิทธิพลของกลุ่มเพื่อน และการรับรู้ผลกระทบจากสื่อสังคมออนไลน์ กับพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ผู้ศึกษาได้ทำการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 283 คน โดยใช้แบบสอบถามจำนวน 4 ตอน มีเนื้อหาครอบคลุมเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง พฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม อิทธิพลของกลุ่มเพื่อน และการรับรู้ผลกระทบจากสื่อสังคมออนไลน์เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เพื่อให้การแปลความหมายของผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นที่เข้าใจตรงกัน ผู้ศึกษาได้ใช้สัญลักษณ์และคำย่อที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ดังนี้

n	หมายถึง	กลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	หมายถึง	ค่าเฉลี่ย
SD	หมายถึง	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	หมายถึง	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณา t-test
F	หมายถึง	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณา F-test
df	หมายถึง	ชั้นความเป็นอิสระ
SS	หมายถึง	ผลรวมของผลต่างกำลังสอง (Sum of Square)
MS	หมายถึง	ค่าเฉลี่ยกำลังสอง (Mean Square)
p	หมายถึง	ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ
**	หมายถึง	ค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
*	หมายถึง	ค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอข้อมูล ผู้ศึกษาได้นำเสนอผลการศึกษาค้นคว้าในรูปของตารางประกอบคำบรรยาย โดยแบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ และระดับชั้น
2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม อิทธิพลของกลุ่มเพื่อน และการรับรู้ผลกระทบจากสื่อสังคมออนไลน์
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน
4. สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ และระดับชั้น ปรากฏผลดังตารางที่ 1 และ ตารางที่ 2

ตารางที่ 1 จำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ชาย	114	40.3
หญิง	169	59.7
รวม	283	100.0

จากตารางที่ 1 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ พบว่ากลุ่มตัวอย่าง เป็นเพศหญิง จำนวน 169 คน คิดเป็นร้อยละ 59.7 และเป็นเพศชาย จำนวน 114 คน คิดเป็นร้อยละ 40.3

ตารางที่ 2 จำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับชั้น

ระดับชั้น (มัธยมศึกษา)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ม.4	115	61.8
ม.5	57	20.1
ม.6	51	18.0
รวม	283	100.0

จากตารางที่ 2 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับชั้น พบว่ากลุ่มตัวอย่างเป็นชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 115 คนคิดเป็นร้อยละ 61.8 รองลงมาเป็นชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 20.1 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 18.0 ตามลำดับ

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม อิทธิพลของกลุ่มเพื่อน และการรับรู้ผลกระทบจากสื่อสังคมออนไลน์ ปรากฏดังตารางที่ 3 ถึง ตารางที่ 10

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม ปรากฏดังตารางที่ 3 ถึง ตารางที่ 7

ตารางที่ 3 จำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสื่อสังคมออนไลน์ที่นิยมใช้มากที่สุด

สื่อสังคมออนไลน์ที่นิยมใช้มากที่สุด	จำนวน (คน)	ร้อยละ
Facebook	42	15.1
Line	29	10.2
Twitter	34	12.0
Instagram	108	38.0
YouTube	59	20.8
อื่น ๆ	11	3.9
รวม	283	100.0

จากตารางที่ 3 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสื่อสังคมออนไลน์ที่นิยมใช้มากที่สุด พบว่า กลุ่มตัวอย่างใช้ Instagram จำนวน 108 คน คิดเป็นร้อยละ 38.0 รองลงมาเป็น YouTube จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 20.8 Facebook จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 15.1 Twitter จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 12.0 Line จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 10.2 และอื่น ๆ ได้แก่ Discord Tiktok Twitch Netflix ทั้งหมดยกเว้นทวิตเตอร์ และทั้งหมด จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 3.9 ตามลำดับ

ตารางที่ 4 จำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอุปกรณ์ที่ใช้ในการเข้าถึงสื่อสังคมออนไลน์

อุปกรณ์ที่นักเรียนใช้ในการเข้าถึงสื่อสังคมออนไลน์	จำนวน (คน)	ร้อยละ
สมาร์ทโฟน	220	77.8
แท็บเล็ต	22	7.7
โน้ตบุ๊ก	20	7.0
คอมพิวเตอร์ตั้งโต๊ะ	17	6.0
อื่น ๆ	4	1.5
รวม	283	100.0

จากตารางที่ 4 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอุปกรณ์ที่ใช้ในการเข้าถึงสื่อสังคมออนไลน์ พบว่า กลุ่มตัวอย่างใช้สมาร์ทโฟน จำนวน 220 คน คิดเป็นร้อยละ 77.8 รองลงมาเป็นแท็บเล็ต จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 7.7 โน้ตบุ๊ก จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 7.0 คอมพิวเตอร์ตั้งโต๊ะ จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 6.0 และอื่น ๆ ได้แก่ สมาร์ทโฟน โน้ตบุ๊ก และทั้งหมด จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.5 ตามลำดับ

ตารางที่ 5 จำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระยะเวลาที่เข้าใช้งานสื่อสังคมออนไลน์แต่ละครั้ง

ระยะเวลาที่เข้าใช้งานสื่อสังคมออนไลน์แต่ละครั้ง	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1 – 2 ชั่วโมง	54	19.4
3 – 4 ชั่วโมง	82	28.9
4 – 5 ชั่วโมง	64	22.5
6 ชั่วโมงขึ้นไป	83	29.2
รวม	283	100.0

จากตารางที่ 5 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระยะเวลาที่เข้าใช้งานสื่อสังคมออนไลน์แต่ละครั้ง พบว่า กลุ่มตัวอย่างใช้งาน 6 ชั่วโมงขึ้นไป จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 29.2 รองลงมาเป็น 3 – 4 ชั่วโมง จำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 28.9 4 – 5 ชั่วโมง จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 22.5 และ 1 – 2 ชั่วโมง จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 19.4 ตามลำดับ

ตารางที่ 6 จำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามการเข้าใช้งานสื่อสังคมออนไลน์ต่อวัน

การเข้าใช้งานสื่อสังคมออนไลน์ต่อวัน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อยกว่า 2 ครั้งต่อวัน	8	2.8
2-5 ครั้งต่อวัน	82	28.9
6-9 ครั้งต่อวัน	93	33.1
มากกว่า 9 ครั้งต่อวัน	100	35.2
รวม	283	100.0

จากตารางที่ 6 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามการเข้าใช้งานสื่อสังคมออนไลน์ต่อวัน พบว่า กลุ่มตัวอย่างเข้าใช้งาน มากกว่า 9 ครั้งต่อวัน จำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 35.2 รองลงมาเป็น 6-9 ครั้งต่อวัน จำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 33.1 2-5 ครั้งต่อวัน จำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 28.9 และ น้อยกว่า 2 ครั้งต่อวัน จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2.8 ตามลำดับ

ตารางที่ 7 จำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามการเข้าใช้งานสื่อสังคมออนไลน์ช่วงเวลาใดบ่อยที่สุด

การเข้าใช้งานสื่อสังคมออนไลน์ช่วงเวลาใดบ่อยที่สุด	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เวลาเช้า (05.00 - 10.00)	6	2.1
เวลากลางวัน (11.00 - 16.00)	64	22.5
เวลาเย็น (17.00 - 22.00)	163	57.7
เวลากลางคืน (23.00 - 04.00)	50	17.6
รวม	283	100.0

จากตารางที่ 7 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามการเข้าใช้งานสื่อสังคมออนไลน์ช่วงเวลาใดบ่อยที่สุด พบว่า กลุ่มตัวอย่างเข้าใช้งาน เวลาเย็น (17.00 - 22.00) จำนวน 163 คน คิดเป็นร้อยละ 57.7 รองลงมาเป็น เวลากลางวัน (11.00 - 16.00) จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 22.5 เวลากลางคืน (23.00 - 04.00) จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 17.6 และ เวลาเช้า (05.00 - 10.00) จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 2.1 ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม จำแนกเป็นรายข้อ ปรากฏผลดังตารางที่ 8

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม จำแนกเป็นรายข้อ

พฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม	$\bar{X}$	SD	ระดับ
ด้านการศึกษา			
1. นักเรียนใช้บริการสื่อสังคมออนไลน์ในการศึกษาหาความรู้หรือสืบค้นข้อมูลส่งครู	4.45	.83	มาก
2. นักเรียนใช้การสืบค้นข้อมูลความรู้ผ่านสื่อสังคมออนไลน์นอกเหนือจากการเข้าห้องสมุดหรือการอ่านจากตำราเรียน	4.37	.80	มาก
3. นักเรียนสร้างแหล่งเรียนรู้ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ เช่น การสร้างเพจ หรือการสร้างกลุ่มเพื่อความ สะดวกในการทำรายงานหรือทำงานร่วมกับเพื่อน เช่น ในการแชร์ข้อมูลความรู้กันภายในกลุ่ม	3.86	1.16	มาก
4. นักเรียนศึกษาวิดีโอด้านการศึกษาที่เผยแพร่บนสื่อสังคมออนไลน์	4.01	1.02	มาก
5. นักเรียนใช้สื่อสังคมออนไลน์เป็นช่องทางการส่งไฟล์งาน ส่งรายงานกลุ่มระหว่างเพื่อน	4.43	.82	มาก
6. นักเรียนมักจะเข้าไปสอบถามข้อสงสัยกับครู หากครูเปิดโอกาสให้เข้าไปสอบถามปัญหา หรือข้อสงสัยผ่านทางสื่อสังคมออนไลน์	3.75	1.07	มาก
7. นักเรียนใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการทำรายงานหรือทำการบ้านร่วมกับเพื่อนเสมอ	4.24	.91	มาก
8. นักเรียนใช้สื่อสังคมออนไลน์เป็นช่องทางในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ หรือแบ่งปันข้อมูลด้านการศึกษากับเพื่อน	4.25	.93	มาก
9. นักเรียนเข้ากลุ่มการเรียนการสอนบนสื่อสังคมออนไลน์	3.92	1.15	มาก
10. นักเรียนเลือกใช้สื่อสังคมออนไลน์เป็นแหล่งเรียนรู้แทนการเรียนพิเศษนอกโรงเรียน	3.96	1.03	มาก

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม
จำแนกเป็นรายข้อ (ต่อ)

พฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม	$\bar{X}$	SD	ระดับ
ด้านการศึกษา (ต่อ)			
11.นักเรียนสร้างกลุ่มในการทำงานบนสื่อสังคมออนไลน์แทนการนัดมาทำรายงานในวันหยุดเพื่อใช้เวลาในวันหยุดกับครอบครัว	3.97	1.00	มาก
12. สิ่งที่นักเรียนปฏิบัติในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ จะมุ่งเน้นประโยชน์เพื่อการศึกษาหาความรู้เป็นหลัก เช่น การเข้ากลุ่มวิชาการต่าง ๆ การจัดตั้งกลุ่มเพื่อสืบค้นข้อมูลจากสื่อสังคมออนไลน์	3.90	.98	มาก
13. นักเรียนติดตามข้อมูลข่าวสารทางวิชาการโดยการเพิ่มเพื่อนติดตามกดไลค์ และกดแบ่งปัน เพื่อรับข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์	3.91	1.00	มาก
รวมด้านการศึกษา	4.08	.69	มาก
ด้านความบันเทิง			
14. นักเรียนเล่นเกมผ่านสื่อสังคมออนไลน์เพื่อเป็นการผ่อนคลาย	4.13	1.05	มาก
15. นักเรียนฟังเพลง ดูหนัง หรือละครผ่านสื่อสังคมออนไลน์เพื่อเป็นการผ่อนคลายความเครียดจากการเรียน	4.49	.79	มาก
16. นักเรียนโพสต์ภาพส่วนตัวหรือภาพกิจกรรมต่าง ๆ ที่เหมาะสมบนสื่อสังคมออนไลน์เพื่อแบ่งปันเรื่องราวในชีวิต	3.56	1.29	มาก
17. นักเรียนแบ่งปันคลิปวิดีโอเพลง คลิปเต้น หรือคลิปตลกลงบนสื่อสังคมออนไลน์เพื่อความบันเทิงผ่อนคลาย	3.76	1.28	มาก
18. นักเรียนอ่านข่าวสารหรือดูข่าวบันเทิงผ่านสื่อสังคมออนไลน์	4.02	.99	มาก
19. นักเรียนใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อความบันเทิงอย่างเหมาะสมโดยไม่ทำให้ตนเองและผู้อื่นเดือดร้อน เช่น ลงคลิปวิดีโอที่เหมาะสม ลงภาพที่ไม่ล่อแหลม เป็นต้น	4.28	.94	มาก
20. นักเรียนติดตามข่าวสารความบันเทิงผ่านสื่อสังคมออนไลน์เพื่อความผ่อนคลาย	4.10	.91	มาก
21. นักเรียนใช้สื่อสังคมออนไลน์ เช่น ดูหนัง ฟังเพลงร่วมกับพ่อแม่และคนในครอบครัวเมื่อมีกิจกรรมหรือผ่อนคลายร่วมกัน	4.04	1.05	มาก
22. นักเรียนมีการรับส่งภาพถ่ายเพื่อแลกเปลี่ยนกันผ่านสื่อสังคมออนไลน์เพื่อแบ่งปันและชื่นชมภาพถ่าย	3.69	1.18	มาก
23. นักเรียนมีการเข้ากลุ่มที่นักเรียนสนใจบนสื่อสังคมออนไลน์	3.76	1.17	มาก

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม
จำแนกเป็นรายข้อ (ต่อ)

พฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม	$\bar{X}$	SD	ระดับ
ด้านความบันเทิง (ต่อ)			
24. นักเรียนใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการดาวน์โหลดข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความบันเทิง ได้แก่ การโหลดเพลง โหลดหนัง เก็บไว้ฟังหรือดูเพื่อความผ่อนคลาย เป็นต้น	4.08	1.05	มาก
รวมด้านความบันเทิง	3.99	.73	มาก
ด้านการสื่อสาร			
25. นักเรียนใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการแชทสนทนาอย่างเหมาะสม เช่น ใช้ภาษาสุภาพ มีมารยาทในการถามหรือตอบ เป็นต้น	4.10	.95	มาก
26. นักเรียนเขียนข้อความแสดงความคิดเห็นที่เหมาะสมบนสื่อสังคมออนไลน์ เช่น การใช้ภาษาที่สุภาพ เป็นต้น	4.18	.92	มาก
27. นักเรียนอัปเดตสถานะส่วนตัว รูปภาพบนสื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมโดยไม่เปิดเผยข้อมูลส่วนตัวที่ทำให้ตนเองเกิดอันตรายหรือเดือดร้อน	4.07	1.06	มาก
28. นักเรียนใช้วิธีการสนทนากับเพื่อนและบุคคลอื่น ๆ โดยการวิดีโอคอลผ่านสื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม เช่น พูดคุยขณะแต่งกายในชุดที่มีมิดชิด ใช้ภาษาสุภาพ เป็นต้น	4.05	.98	มาก
29. นักเรียนติดต่อสื่อสารผ่านสื่อสังคมออนไลน์เป็นประจำทุกวัน โดยการจัดสรรเวลาที่เหมาะสมไม่ให้เกิดกระทบกับการเรียน	4.05	.95	มาก
30. นักเรียนมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นหรือสื่อสารกับเพื่อนผ่านสื่อสังคมออนไลน์ด้วยภาษาที่เหมาะสม และแสดงความคิดเห็นอย่างถนอมน้ำใจซึ่งกันและกัน	4.17	.86	มาก
31. นักเรียนส่งสติ๊กเกอร์โต้ตอบแทนการพิมพ์ข้อความบนสื่อสังคมออนไลน์ และมีการเลือกสติ๊กเกอร์ที่เหมาะสมแก่ผู้รับ เช่น เป็นเด็ก หรือเป็นผู้ใหญ่ และเลือกใช้ข้อความที่เหมาะสม	4.08	.95	มาก
32. หากมีการพูดคุยติดต่อสื่อสารกับคนในโลกออนไลน์ นักเรียนจะใช้เวลาในการพูดคุยไม่ให้เกิดกระทบกับการเรียนและหน้าที่ที่ได้รับผิดชอบอื่น ๆ	4.09	.91	มาก

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม
จำแนกเป็นรายข้อ (ต่อ)

พฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม	$\bar{X}$	SD	ระดับ
ด้านการสื่อสาร (ต่อ)			
33. นักเรียนมีการใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการติดต่อสื่อสารกับ เพื่อน ครู พ่อแม่ และคนในครอบครัวเมื่ออยู่ห่างกัน	4.28	.90	มาก
34. เมื่อมีคนแปลกหน้าหรือคนไม่รู้จักมาก่อนส่งข้อความหรือแชท มาพูดคุย นักเรียนจะพยายามหลีกเลี่ยง และไม่เปิดเผยข้อมูล ส่วนตัว	4.29	.90	มาก
35. นักเรียนใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมในการพูดคุยติดต่อ สื่อสารกับเพื่อนใหม่ผ่านการแชทสนทนาวิดีโอคอลบนสื่อสังคม ออนไลน์	4.23	.91	มาก
36. นักเรียนสร้างกลุ่มส่วนตัวเพื่อติดต่อสื่อสารกับเพื่อน คนในครอบครัว บนสื่อสังคมออนไลน์	4.34	.90	มาก
37. นักเรียนปฏิเสธการเข้าร่วมกลุ่มเมื่อมีค่าเชิญจากเพื่อน ให้เข้า ร่วมกลุ่มที่จะออกไปในทางไม่ดี	4.14	1.11	มาก
รวมด้านการสื่อสาร	4.16	.72	มาก
รวมทุกด้าน	4.08	.66	มาก

จากตารางที่ 8 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม พบว่า พฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมโดยรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.08 ซึ่งอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า พฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมด้านการศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.08 อยู่ในระดับมาก จำแนกเป็นรายข้อประกอบด้วยคำถาม 13 ข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.86 – 4.45 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ระหว่าง .80 – 1.16 โดยข้อ 1 นักเรียนใช้บริการสื่อสังคมออนไลน์ในการศึกษาหาความรู้ หรือสืบค้นข้อมูลส่งครู มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (4.45) และข้อ 3 นักเรียนสร้างแหล่งเรียนรู้ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ เช่น การสร้างเพจ หรือการสร้างกลุ่มเพื่อความ สะดวกในการทำรายงานหรือทำงานร่วมกับเพื่อน เช่น ในการแชร์ข้อมูลความรู้กันภายในกลุ่ม มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด (3.86)

พฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมด้านความบันเทิง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.99 อยู่ในระดับมาก จำแนกเป็นรายข้อประกอบด้วยคำถาม 11 ข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.56 – 4.49 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ระหว่าง .79 – 1.29 โดยข้อ 15 นักเรียนฟังเพลง ดูหนัง หรือละครผ่านสื่อสังคมออนไลน์เพื่อเป็นการผ่อนคลาย

คลายความเครียดจากการเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (4.49) และข้อ 16 นักเรียนโพสต์ภาพส่วนตัวหรือภาพกิจกรรมต่าง ๆ ที่เหมาะสม บนสื่อสังคมออนไลน์เพื่อแบ่งปันเรื่องราวในชีวิต มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด (3.56)

พฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมด้านการสื่อสาร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.16 อยู่ในระดับมาก จำแนกเป็นรายข้อประกอบด้วยคำถาม 13 ข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.05 – 4.34 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ระหว่าง .86 – 1.11 โดยข้อ 36 นักเรียนสร้างกลุ่มส่วนตัวเพื่อติดต่อสื่อสารกับเพื่อน คนในครอบครัว บนสื่อสังคมออนไลน์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (4.34) และข้อ 29 นักเรียนติดต่อสื่อสารผ่านสื่อสังคมออนไลน์เป็นประจำทุกวันโดยการจัดสรรเวลาที่เหมาะสมไม่ให้เกิดกระทบกับการเรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด (4.05)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และอิทธิพลของกลุ่มเพื่อน จำแนกเป็นรายข้อปรากฏผลดังตารางที่ 9

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับอิทธิพลของกลุ่มเพื่อน จำแนกเป็นรายข้อ

อิทธิพลของกลุ่มเพื่อน	$\bar{x}$	SD	ระดับ
1. เพื่อนของนักเรียนชักชวนพูดคุยเกี่ยวกับข่าวต่าง ๆ ในสื่อสังคมออนไลน์ที่กำลังเป็นกระแส	3.64	1.09	ปานกลาง
2. เพื่อนในกลุ่มของนักเรียนซื้อสมาร์ตโฟนรุ่นใหม่ล่าสุด นักเรียนจึงร้องขอผู้ปกครองซื้อให้บ้าง	1.95	1.19	น้อย
3. เพื่อนของนักเรียนบอกนักเรียนว่าการแสดงความคิดเห็นเชิงลบ หรือตำหนิผู้อื่นทางสื่อสังคมออนไลน์เป็นสิทธิเสรีภาพขั้นพื้นฐานในการแสดงความคิดเห็น	2.24	1.25	น้อย
4. เพื่อนสนับสนุนให้นักเรียนซื้อสินค้าออนไลน์ผ่านแอปพลิเคชันต่าง ๆ เพื่อความสะดวกสบาย	3.03	1.24	ปานกลาง
5. เพื่อนของนักเรียนแนะนำให้นักเรียนใช้แอปพลิเคชันใหม่ ๆ เพื่อให้ทันต่อสังคมโลกออนไลน์	3.35	1.15	ปานกลาง
6. เพื่อนของนักเรียนส่งเสริมให้นักเรียนศึกษาหาความรู้จากข้อมูลหรือคลิปวิดีโอการเรียนการสอนผ่านสื่อสังคมออนไลน์	3.67	1.13	ปานกลาง
7. เพื่อนชักชวนให้นักเรียนดูคลิปวิดีโอหรือภาพที่ล่อแหลมผ่านสื่อสังคมออนไลน์	2.12	1.32	น้อย
8. เพื่อนของนักเรียนแนะนำให้นักเรียนรู้จัก และพูดคุยกับบุคคลที่ไม่รู้จักผ่านแอปพลิเคชันหาคู่	2.01	1.28	น้อย
รวม	2.75	.74	ปานกลาง

จากตารางที่ 9 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับอิทธิพลของกลุ่มเพื่อน พบว่า อิทธิพลของกลุ่มเพื่อนโดยรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.75 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า อิทธิพลของกลุ่มเพื่อน ซึ่งประกอบด้วยคำถาม 8 ข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1.95 – 3.67 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ระหว่าง 1.09 – 1.32 โดยข้อ 6 เพื่อนของนักเรียนส่งเสริมให้นักเรียนศึกษาหาความรู้จากข้อมูลหรือคลิปวิดีโอการเรียนการสอนผ่านสื่อสังคมออนไลน์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (3.67) และข้อ 2 เพื่อนในกลุ่มของนักเรียนซื้อสมาร์ทโฟนรุ่นใหม่ล่าสุดนักเรียนจึงร้องขอผู้ปกครองซื้อให้บ้าง มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด (1.95)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการรับรู้ผลกระทบจากสื่อสังคมออนไลน์ จำแนกเป็นรายข้อ ปรากฏผลดังตารางที่ 10

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการรับรู้ผลกระทบจากสื่อสังคมออนไลน์
จำแนกเป็นรายข้อ

ระดับการรับรู้ผลกระทบจากสื่อสังคมออนไลน์	$\bar{x}$	SD	ระดับ
1. นักเรียนทราบว่าหากมีผู้อื่นมาเสนอแนะรูปภาพของนักเรียนด้วยข้อความเชิงลบ อาจทำให้นักเรียนเกิดความโกรธ และตอบโต้กลับไปทันที	3.07	1.33	ปานกลาง
2. นักเรียนทราบว่าเมื่อโพสต์ หรือแชร์ข้อความผ่านสื่อสังคม ควรพิจารณาและไตร่ตรองให้ดี เพราะอาจทำให้นักเรียนเกิดความไม่สบายใจในภายหลัง	4.27	.95	มาก
3. นักเรียนทราบว่าถ้าเกิดการขัดข้องของอินเทอร์เน็ต หรือแอปพลิเคชันขณะใช้งาน อาจทำให้นักเรียนรู้สึกกระวนกระวายใจ	3.46	1.18	ปานกลาง
4. นักเรียนทราบว่าการใช้งานสื่อสังคมออนไลน์ อาจทำให้ความเบื่อของนักเรียนลดลงได้	3.89	.99	มาก
5. นักเรียนทราบว่าถ้าใช้งานสื่อสังคมออนไลน์มากไป อาจทำให้นักเรียนนอนดึก และไปโรงเรียนสาย	3.98	1.12	มาก
6. นักเรียนทราบว่าถ้าการใช้งานสื่อสังคมออนไลน์ขณะเรียนหนังสือ อาจทำให้นักเรียนไม่มีสมาธิฟังสิ่งที่ครูสอน	4.01	1.03	มาก
7. นักเรียนทราบว่าหากใช้งานสื่อสังคมออนไลน์ไม่เป็นเวลา อาจทำให้นักเรียนลืมทำการบ้าน จนไม่มีการบ้านไปส่งครู	3.87	1.15	มาก
8. นักเรียนทราบว่าหากใช้งานสื่อสังคมออนไลน์มากจนเกินไป อาจทำให้ผลการเรียนของนักเรียนลดลง	3.53	1.24	ปานกลาง

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการรับรู้ผลกระทบจากสื่อสังคมออนไลน์
จำแนกเป็นรายข้อ (ต่อ)

ระดับการรับรู้ผลกระทบจากสื่อสังคมออนไลน์	$\bar{x}$	SD	ระดับ
9. นักเรียนทราบว่าช่องทางอินเทอร์เน็ตเป็นการศึกษารูปแบบใหม่ที่ทำให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ตลอดเวลาแม้ไม่ได้อยู่ในห้องเรียน	4.26	.95	มาก
10. นักเรียนทราบว่าช่องทางอินเทอร์เน็ตเป็นช่องทางที่ทำให้นักเรียนได้ศึกษาหาความรู้อย่างกว้างขวางและหลากหลาย	4.39	.85	มาก
11. นักเรียนทราบว่าเมื่อใช้งานสื่อสังคมออนไลน์มากเกินไป อาจทำให้นักเรียนไม่มีเวลาทำกิจกรรมร่วมกับครอบครัว	3.77	1.13	มาก
12. นักเรียนทราบว่าเมื่อใช้งานสื่อสังคมออนไลน์ขณะเดินอยู่ที่สาธารณะอาจทำให้นักเรียนเกิดอุบัติเหตุ เช่น เดินชนกับผู้อื่น หรือโดนรถเฉี่ยวชน เป็นต้น	4.17	.96	มาก
13. นักเรียนทราบว่าหากใช้งานสื่อสังคมออนไลน์โดยขาดความระมัดระวัง เช่น เปิดเผยข้อมูลส่วนตัว อาจทำให้นักเรียนถูกกลุ่มมิจฉาชีพหลอกลวงได้	4.33	.88	มาก
14. นักเรียนทราบว่าหากเปิดรับสื่อสังคมออนไลน์ที่มีเนื้อหารุนแรงโดยขาดวิจารณญาณ อาจส่งผลให้เกิดอาชญากรรม หรือปัญหาสังคมได้	4.07	1.01	มาก
15. นักเรียนทราบว่ากรณีพบกับบุคคลแปลกหน้าที่รู้จักผ่านสื่อสังคมออนไลน์ เป็นสิ่งที่นักเรียนต้องใช้ความระมัดระวังเป็นอย่างมาก	4.40	.91	มาก
16. นักเรียนทราบว่า การใช้สื่อสังคมออนไลน์ เป็นช่องทางที่เสี่ยงต่อการโดนคุกคามทางเพศ เช่น การส่งภาพอนาจาร หรือข้อความลามกมาทางข้อความแชท เป็นต้น ซึ่งเป็นสิ่งที่นักเรียนต้องระมัดระวัง	4.24	.98	มาก
รวม	3.98	.67	มาก

จากตารางที่ 10 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับระดับการรับรู้ ผลกระทบจากสื่อสังคมออนไลน์ พบว่า ระดับการรับรู้ผลกระทบจากสื่อสังคมออนไลน์โดยรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.98 ซึ่งอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า ระดับการรับรู้ผลกระทบจากสื่อสังคมออนไลน์ ซึ่งประกอบด้วยคำถาม 16 ข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.07 – 4.40 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ระหว่าง .85 – 1.33 โดยข้อ 15 นักเรียนทราบว่า การนัดพบกับบุคคลแปลกหน้าที่รู้จักผ่านสื่อสังคมออนไลน์ เป็นสิ่งที่นักเรียนต้องใช้ ความระมัดระวังเป็นอย่างมาก มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (4.40) และข้อ 1 นักเรียนทราบว่า หากมีผู้อื่นมาเสนอแนะรูปภาพ ของนักเรียนด้วยความเชิงลบ อาจทำให้นักเรียนเกิดความโกรธ และตอบโต้กลับไปทันที มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด (3.07)

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานข้อที่ 1 นักเรียนที่มีเพศต่างกันมีพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมต่างกัน

ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมของ นักเรียน จำแนกตามเพศ ปรากฏดังตารางที่ 11

ตารางที่ 11 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม ของนักเรียน จำแนกตามเพศ

เพศ	n	$\bar{x}$	SD	df	t	P
หญิง	169	4.09	.65	281	.376	.707
ชาย	114	4.06	.68			
รวม	283					

จากตารางที่ 11 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าสถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมของนักเรียน จำแนกตามเพศพบว่า นักเรียนที่มีเพศต่างกันมีพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมไม่แตกต่างกัน ซึ่งผลการวิเคราะห์ที่ได้ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานข้อที่ 2 นักเรียนที่มีระดับชั้นต่างกัน มีพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมต่างกัน

ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมของ นักเรียน จำแนกตามระดับชั้น ปรากฏดังตารางที่ 12

ตารางที่ 12 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมของนักเรียน จำแนกตามระดับชั้น

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
ระหว่างกลุ่ม	2	7.211	3.606	8.743***	.000
ภายในกลุ่ม	280	115.476	.412		
รวม	282	122.687			

*** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

จากตารางที่ 12 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าสถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมของนักเรียน จำแนกตามระดับชั้น พบว่า นักเรียนที่มีระดับชั้นต่างกัน มีพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ซึ่งผลการวิเคราะห์ที่ได้เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ จึงนำไปทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ด้วยวิธี Games-Howell ปรากฏผลตามตารางที่ 13

ตารางที่ 13 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมของนักเรียน จำแนกตามระดับชั้น

ระดับชั้น (มัธยมศึกษา)	$\bar{x}$	ม.5	ม.4	ม.6
		3.95	4.02	4.42
ม.5	3.95	-	0.07	0.47***
ม.4	4.02	-	-	0.40***
ม.6	4.42	-	-	-

*** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

จากตารางที่ 13 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมของนักเรียน จำแนกตามชั้นปี พบว่า นักเรียนที่มีระดับชั้นต่างกัน มีพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 จำนวน 2 คู่ ได้แก่

1. นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมมากกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 5
  2. นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมมากกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 4
- ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานข้อที่ 3 นักเรียนที่ได้รับอิทธิพลของกลุ่มเพื่อนต่างกัน มีพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมต่างกัน

ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมของนักเรียน จำแนกตามระดับอิทธิพลของกลุ่มเพื่อน ปรากฏดังตารางที่ 14

ตารางที่ 14 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมของนักเรียน จำแนกตามระดับอิทธิพลของกลุ่มเพื่อน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
ระหว่างกลุ่ม	2	3.161	1.581	3.703*	.026
ภายในกลุ่ม	280	119.526	.427		
รวม	282	122.687			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 14 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าสถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมของนักเรียน จำแนกตามระดับอิทธิพลของกลุ่มเพื่อน พบว่า นักเรียนที่มีระดับชั้นต่างกัน มีพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งผลการวิเคราะห์ที่ได้เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ จึงนำไปทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ด้วยวิธี Scheffe ปรากฏผลตามตารางที่ 15

ตารางที่ 15 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมของนักเรียน จำแนกตามระดับอิทธิพลของกลุ่มเพื่อน

ระดับอิทธิพลของกลุ่มเพื่อน	$\bar{x}$	น้อย	ปานกลาง	มาก
		4.01	4.06	4.37
น้อย	4.01	-	0.05	0.36*
ปานกลาง	4.06	-	-	0.31
มาก	4.37	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 15 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมของนักเรียน จำแนกตามระดับอิทธิพลของกลุ่มเพื่อน พบว่า นักเรียนที่มีระดับอิทธิพลของกลุ่มเพื่อนต่างกัน มีพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 คู่ คือ นักเรียนที่มีอิทธิพลของกลุ่มเพื่อนอยู่ในระดับมาก มีพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมมากกว่านักเรียนที่มีอิทธิพลของกลุ่มเพื่อนอยู่ในระดับน้อย ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่ต่างกัน

สมมติฐานข้อที่ 4 การรับรู้ผลกระทบจากสื่อสังคมออนไลน์ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม

ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ผลกระทบจากสื่อสังคมออนไลน์ กับพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมของนักเรียน ปรากฏดังตารางที่ 16

ตารางที่ 16 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ผลกระทบจากสื่อสังคมออนไลน์กับพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมของนักเรียน

ตัวแปร	การรับรู้ผลกระทบจากสื่อสังคมออนไลน์
พฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม	.201**
ด้านการศึกษา	.148**
ด้านความบันเทิง	.238**
ด้านการสื่อสาร	.177**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 16 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ผลกระทบจากสื่อสังคมออนไลน์กับพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม พบว่า การรับรู้ผลกระทบจากสื่อสังคมออนไลน์มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .201 ซึ่งผลการวิเคราะห์ที่ได้เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า พฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมทุกด้านมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการรับรู้ผลกระทบจากสื่อสังคมออนไลน์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยด้านความบันเทิงมีความสัมพันธ์สูงที่สุด รองลงมาคือด้านการสื่อสาร และด้านการศึกษา ตามลำดับ

4. สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน สามารถสรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 17 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	ผลการทดสอบสมมติฐาน
1. นักเรียนที่มีเพศต่างกันมีพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมต่างกัน	ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ	ผลการวิเคราะห์ที่ได้ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้
2. นักเรียนที่มีระดับชั้นต่างกัน มีพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมต่างกัน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001	ผลการวิเคราะห์ที่ได้เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้
3. นักเรียนที่ได้รับอิทธิพลของกลุ่มเพื่อนต่างกัน มีพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมต่างกัน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05	ผลการวิเคราะห์ที่ได้เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้
4. การรับรู้ผลกระทบจากสื่อสังคมออนไลน์ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01	ผลการวิเคราะห์ที่ได้เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาค้นคว้า เรื่อง อิทธิพลของกลุ่มเพื่อน และการรับรู้ผลกระทบจากสื่อสังคมออนไลน์ กับพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร มีการสรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ ตามลำดับดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของการศึกษาค้นคว้า

- 1.1 เพื่อศึกษาระดับพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม อิทธิพลของกลุ่มเพื่อน และการรับรู้ผลกระทบจากสื่อสังคมออนไลน์
- 1.2 เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมของนักเรียนมัธยมศึกษา โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลประกอบด้วย เพศ ระดับชั้น และอิทธิพลของกลุ่มเพื่อน
- 1.3 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมกับการรับรู้ผลกระทบจากสื่อสังคมออนไลน์

2. สมมติฐานของการค้นคว้า

- 2.1 นักเรียนที่มีเพศต่างกัน มีพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมต่างกัน
- 2.2 นักเรียนที่มีระดับชั้นต่างกัน มีพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมต่างกัน
- 2.3 นักเรียนที่ได้รับอิทธิพลของกลุ่มเพื่อนต่างกัน มีพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมต่างกัน
- 2.4 การรับรู้ผลกระทบจากสื่อสังคมออนไลน์ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม

3. ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

3.1 ประชากร

นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.4 - ม.6) โรงเรียนแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานครที่กำลังศึกษาในปีการศึกษา 2564 จำนวน 283 คน (ข้อมูลจากฝ่ายวิชาการโรงเรียน ณ วันที่ 18 กันยายน 2564)

3.2 กลุ่มตัวอย่าง

นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.4 - ม.6) โรงเรียนแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร จำนวน 270 คน ได้มาจากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง จากสูตรการคำนวณ ของ Taro Yamane (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2553, น. 62) ซึ่งกำหนดให้ค่าความคาดเคลื่อนที่ .05 ทั้งนี้ผู้ศึกษาค้นคว้าได้เก็บข้อมูลเกินกว่ากลุ่มตัวอย่างที่คำนวณไว้จำนวน 283 ชุด จึงนำมาใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด และใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยการเลือกเก็บตามสะดวก (Convenience Sampling) (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2542, น. 69)

3.3 ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรอิสระ คือ

- 1) เพศ แบ่งเป็น
  - 1.1) เพศชาย
  - 1.2) เพศหญิง
- 2) ระดับชั้น แบ่งเป็น
  - 2.1) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
  - 2.2) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
  - 2.3) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6
- 3) อิทธิพลของกลุ่มเพื่อน
- 4) การรับรู้ผลกระทบจากสื่อสังคมออนไลน์

ตัวแปรตาม คือ พฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม แบ่งเป็น

- 1) ด้านการศึกษา
- 2) ด้านความบันเทิง
- 3) ด้านการสื่อสาร

4. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามจำนวน 4 ตอน ดังนี้

- ตอนที่ 1 แบบสอบถามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ และระดับชั้น
- ตอนที่ 2 แบบสอบถามพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม
- ตอนที่ 3 แบบสอบถามอิทธิพลของกลุ่มเพื่อน
- ตอนที่ 4 แบบสอบถามการรับรู้ผลกระทบจากสื่อสังคมออนไลน์

5. สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

จากการวิเคราะห์ข้อมูลของแบบสอบถาม เรื่อง อิทธิพลของกลุ่มเพื่อน และการรับรู้ผลกระทบจากสื่อสังคมออนไลน์ กับพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร ได้ผลดังนี้

5.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวข้องกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ พบว่ากลุ่มตัวอย่างเป็นเพศหญิง จำนวน 169 คน คิดเป็นร้อยละ 59.7 และเป็นเพศชาย จำนวน 114 คน คิดเป็นร้อยละ 40.3

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับชั้น พบว่ากลุ่มตัวอย่างเป็นชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 115 คนคิดเป็นร้อยละ 61.8 รองลงมาเป็นชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 20.1 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 18.0 ตามลำดับ

5.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม อิทธิพลของกลุ่มเพื่อน และการรับรู้ผลกระทบจากสื่อสังคมออนไลน์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม พบว่า พฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมโดยรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.08 ซึ่งอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า พฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมด้านการศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.08 อยู่ในระดับมาก จำแนกเป็นรายข้อประกอบด้วยคำถาม 13 ข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.86 – 4.45 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ระหว่าง .80 – 1.16 โดยข้อ 1 นักเรียนใช้บริการสื่อสังคมออนไลน์ในการศึกษาหาความรู้ หรือสืบค้นข้อมูลส่งครู มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (4.45) และข้อ 3 นักเรียนสร้างแหล่งเรียนรู้ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ เช่น การสร้างเพจ หรือการสร้างกลุ่มเพื่อความ สะดวกในการทำรายงาน หรือ ทำงานร่วมกับเพื่อน เช่น ในการแชร์ข้อมูลความรู้กันภายในกลุ่ม มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด (3.86)

พฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมด้านความบันเทิง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.99 อยู่ในระดับมาก จำแนกเป็นรายข้อประกอบด้วยคำถาม 11 ข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.56 – 4.49 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ระหว่าง .79 – 1.29 โดยข้อ 15 นักเรียนฟังเพลง ดูหนัง หรือละครผ่านสื่อสังคมออนไลน์เพื่อเป็นการผ่อนคลายความเครียดจากการเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (4.49) และข้อ 16 นักเรียนโพสต์ภาพส่วนตัวหรือภาพกิจกรรมต่าง ๆ ที่เหมาะสม บนสื่อสังคมออนไลน์เพื่อแบ่งปันเรื่องราวในชีวิต มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด (3.56)

พฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมด้านการสื่อสาร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.16 อยู่ในระดับมาก จำแนกเป็นรายข้อประกอบด้วยคำถาม 13 ข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.05 – 4.34 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ระหว่าง .86 – 1.11 โดยข้อ 36 นักเรียนสร้างกลุ่มส่วนตัวเพื่อติดต่อสื่อสารกับเพื่อน คนในครอบครัว บนสื่อสังคมออนไลน์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (4.34) และข้อ 29 นักเรียนติดต่อสื่อสารผ่านสื่อสังคมออนไลน์เป็นประจำทุกวัน โดยการจัดสรรเวลาที่เหมาะสมไม่ให้เกิดกระทบกับการเรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด (4.05)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับอิทธิพลของกลุ่มเพื่อน พบว่า อิทธิพลของกลุ่มเพื่อนโดยรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.75 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า อิทธิพลของกลุ่มเพื่อน ซึ่งประกอบด้วยคำถาม 8 ข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1.95 – 3.67 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ระหว่าง 1.09 – 1.32 โดยข้อ 6 เพื่อนของนักเรียนส่งเสริมให้นักเรียนศึกษาหาความรู้ จากข้อมูลหรือคลิปวิดีโอการเรียนการสอนผ่านสื่อสังคมออนไลน์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (3.67) และข้อ 2 เพื่อนในกลุ่มของนักเรียนซื้อสมาร์ทโฟนรุ่นใหม่ล่าสุดนักเรียนจึงร้องขอผู้ปกครองซื้อให้บ้าง มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด (1.95)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับระดับการรับรู้ผลกระทบจากสื่อสังคมออนไลน์ พบว่า ระดับการรับรู้ผลกระทบจากสื่อสังคมออนไลน์โดยรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.98 ซึ่งอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า ระดับการรับรู้ผลกระทบจากสื่อสังคมออนไลน์ ซึ่งประกอบด้วยคำถาม 16 ข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.07 – 4.40 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ระหว่าง .85 – 1.33 โดยข้อ 15 นักเรียนทราบว่าการนัดพบกับบุคคลแปลกหน้าที่รู้จักผ่านสื่อสังคมออนไลน์ เป็นสิ่งที่นักเรียนต้องใช้ความระมัดระวังเป็นอย่างมาก มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (4.40) และข้อ 1 นักเรียนทราบว่าหากมีผู้อื่นมาเสนอแนะรูปภาพของนักเรียนด้วยข้อความเชิงลบ อาจทำให้นักเรียนเกิดความโกรธ และตอบโต้กลับไปทันที มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด (3.07)

5.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน

จากสมมติฐานที่ตั้งไว้ สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน ได้ดังนี้

1. นักเรียนที่มีเพศต่างกันมีพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมต่างกัน ซึ่งผลการวิเคราะห์ที่ได้ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้
2. นักเรียนที่มีระดับชั้นต่างกัน มีพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ซึ่งผลการวิเคราะห์ที่ได้เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้
3. นักเรียนที่ได้รับอิทธิพลของกลุ่มเพื่อนต่างกัน มีพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งผลการวิเคราะห์ที่ได้เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้
4. การรับรู้ผลกระทบจากสื่อสังคมออนไลน์ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .201 ซึ่งผลการวิเคราะห์ที่ได้เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

6. อภิปรายผลการศึกษาค้นคว้า

6.1 สมมติฐานข้อที่ 1 นักเรียนที่มีเพศต่างกัน มีพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมต่างกัน

ผลการศึกษาค้นคว้า พบว่า นักเรียนที่มีเพศต่างกัน มีพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมไม่แตกต่างกัน ซึ่งผลการวิเคราะห์ที่ได้ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทิวา โฆษิตธีรชาติ (2559) พบว่า เพศไม่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสระแก้ว สอดคล้องกับงานวิจัยของ พรพรรณ จันทร์แดง (2559) การวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ พบว่า นิสิตมหาวิทยาลัยพะเยาเพศชายกับเพศหญิงมีการใช้สื่อสังคมออนไลน์ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ หยาตพิรุณ สุภรากรสกุล (2560) พบว่า ระยะเวลาการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ต่อวันของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดเพชรบูรณ์ทั้งนักเรียนชายและนักเรียนหญิงไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05

ทั้งนี้เนื่องจากสังคมในปัจจุบันมีความซับซ้อนมากขึ้น ผู้คนมีการใช้ชีวิตอย่างเร่งรีบ การสื่อสารข้อมูลด้วยรูปแบบเก่า ๆ จึงไม่สามารถรองรับความต้องการของมนุษย์ได้ สื่อสังคมออนไลน์เป็นหนึ่งในทางเลือกของการสื่อสารในรูปแบบใหม่ที่มีการใช้เทคโนโลยีเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้อง มีรูปแบบที่หลากหลาย เหมาะสำหรับผู้คนในโลกปัจจุบัน และโลกอนาคตโดยไม่จำกัดการเข้าถึงไม่ว่าจะเป็นเพศหรืออายุใดก็ตาม สาเหตุสำคัญที่ทำให้สื่อสังคมออนไลน์ได้รับความนิยมขึ้นเรื่อย ๆ มาจากการใช้งานที่ง่าย เข้าถึงกลุ่มคนได้รวดเร็ว สามารถแสดงความคิดเห็นตอบโต้กันได้ โดยการเข้าใช้งานสื่อสังคมออนไลน์ควรคำนึงถึงความเหมาะสมตามระดับเนื้อหาของสื่อและอายุของผู้ใช้งานด้วย ดังที่ นุชลี อุภักย์ (2555) กล่าวว่าวัฒนธรรมและค่านิยมของวัยรุ่นไทยในปัจจุบันเปลี่ยนไปอย่างรวดเร็ว ทำให้บทบาททางเพศของวัยรุ่นยุคใหม่ต่างไปจากอดีต การศึกษาในปัจจุบัน พบว่า เพศชายและเพศหญิงมีความสามารถด้านการคิดไม่ต่างกัน เพราะในวัยรุ่นมีพัฒนาการทางสมองถึงระดับสมบูรณ์ มีความสามารถใหม่ ๆ เกิดขึ้น เช่น รู้จักคิดเป็นเหตุเป็นผล ไม่เชื่ออะไรง่าย ๆ รู้จักตัดสินใจเรื่องยาก ๆ โดยใช้การค้นหาข้อมูลมาใช้ประกอบการตัดสินใจ มีการวางแผนสำหรับอนาคต เข้าใจ

เรื่องทฤษฎี กฎ ระเบียบ วินัยต่าง ๆ ทำให้วัยรุ่นมีพัฒนาการทางสติปัญญาด้านการรู้คิดที่ก้าวหน้า และมีประสิทธิภาพมากขึ้น อีกทั้งสมัยนี้วัยรุ่นยังมีแรงจูงใจในการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างมาก โดยหันมาใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการศึกษาหาความรู้และเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ ไม่ว่าจะเป็นการสนทนา การสืบค้นข้อมูล การเล่นเกม ดูหนัง ฟังเพลง ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ต่าง ๆ ได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว (ประณต เค้าฉิม, 2549, น.278) ส่งผลให้นักเรียนเพศชายและเพศหญิงมีพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมไม่แตกต่างกัน

6.2 สมมติฐานข้อที่ 2 นักเรียนที่มีระดับชั้นต่างกัน มีพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมต่างกัน

ผลการศึกษาค้นคว้า พบว่า นักเรียนที่มีระดับชั้นต่างกัน มีพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมต่างกัน จำนวน 2 คู่ ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมมากกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 5 และนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมมากกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 4 ($6 > 5 - 4$) ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่แตกต่าง ซึ่งผลการวิเคราะห์ที่ได้เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ จันจิรา แก้วขวัญ (2561) พบว่า นักเรียนที่มีระดับชั้นต่างกันมีพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 โดยนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายมีพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมสูงกว่านักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ หยาตพิรุณ ศุภรากรสกุล (2560) พบว่า ระยะเวลาการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ต่อวันของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดเพชรบูรณ์แต่ละระดับชั้นปีมัธยมศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 โดย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ไม่แตกต่างจากชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 3 5 และ 6 แต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และ 3 แตกต่างจากชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ไม่แตกต่างจากชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ บุหงา ชัยสุวรรณ และ พรพรรณ ประจักษ์เนตร (2558) ได้ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการใช้สื่อใหม่ของวัยรุ่นอายุระหว่าง 10-19 ปี พบว่า มีการเปรียบเทียบระหว่างนักเรียนที่มีระดับการศึกษาที่ต่างกัน (ประถม - ม ต้น - ม ปลาย) พบว่ากลุ่มมัธยมปลายจะมีระดับของกิจกรรมที่ทำในสื่อใหม่สูงกว่า ระดับมัธยมต้นและประถม แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ทั้งนี้เนื่องจาก นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 อยู่ในช่วงระดับชั้นที่สูงสุดของระดับมัธยมศึกษา และเป็นช่วงวัยที่กำลังเตรียมตัวเข้าสู่ระดับอุดมศึกษา ทำให้มีประสบการณ์ ได้รับการอบรมสั่งสอน หรือการมีสติพิจารณาไตร่ตรองอย่างรอบคอบ และมีวิจารณญาณในการใช้สื่อสังคมออนไลน์มากขึ้นตามวัย หรือเชื่อฟังตามคำแนะนำของพ่อแม่ ครูอาจารย์ เป็นต้น โดยมีการใช้ให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์และสถานการณ์ต่าง ๆ โดยคำนึงถึงการใช้งานที่มีประโยชน์ ไม่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น ดังที่ เพียเจต์ (Piaget's อ่างใน อรรถวิช จาริกจาริต, 2562) ได้กล่าวว่า สิ่งมีชีวิตทุกชนิดดำรงอยู่ด้วยการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม (Adaptation) ในขณะที่โครงสร้างของร่างกายถูกปรับให้เหมาะสมกับสิ่งแวดล้อม โครงสร้างของความคิดก็จะถูกปรับให้เหมาะสมกับความเป็นจริงภายนอก (External Reality) ด้วยเช่นกัน โดยโครงสร้างของความคิดจะมีการเปลี่ยนแปลงไปตามลำดับชั้นอย่างต่อเนื่อง และการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของความคิดนี้เป็นผลร่วมกันของอิทธิพลจากสิ่งแวดล้อม กับวุฒิภาวะของสมองและระบบประสาท กล่าวคือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีวุฒิภาวะพร้อมปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมที่กำลังเผชิญได้ดีกว่านักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 และ 5 ดังนั้นจึงส่งผลให้นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม

6.3 สมมติฐานข้อที่ 3 นักเรียนที่ได้รับอิทธิพลของกลุ่มเพื่อนต่างกัน มีพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมต่างกัน

ผลการศึกษาค้นคว้า พบว่า นักเรียนที่ได้รับอิทธิพลของกลุ่มเพื่อนต่างกัน มีพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมต่างกัน ซึ่งผลการวิเคราะห์ที่ได้เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ จันจิรา แก้วขวัญ (2561) พบว่า การเลียนแบบเพื่อน เป็นตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการเป็นลำดับที่ 2 สามารถทำนายพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม เพิ่มขึ้นร้อยละ 5.2 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ พบว่า การเลียนแบบเพื่อนและพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมมีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 ($r = .495$) สามารถอธิบายได้ว่า การที่นักเรียนเลียนแบบพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ตามเพื่อนทั้งที่รู้จักกันสนิทสนม มีความใกล้ชิด เป็นเพื่อนกลุ่มเดียวกันหรือเป็นบุคคลที่รู้จักกันบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ หากนักเรียนเลือกเลียนแบบพฤติกรรมของเพื่อนที่เป็นแบบอย่างที่ดีก็จะนำพาให้นักเรียน ประสบความสำเร็จ เช่น เห็นบุคคลที่ประสบความสำเร็จในเรื่องการเรียน โปสตรูปผลการเรียนเกรดเฉลี่ย 4.00 และหันมาตั้งใจเรียนเพื่อที่จะได้ประสบความสำเร็จตามเพื่อน เป็นต้น และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณิชฎากัญจน์ กอมณี และคณะ (2560) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า อิทธิพลของกลุ่มเพื่อน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการเปิดรับสื่อสังคมออนไลน์อย่างมีวิจารณญาณ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 ($r = .48, p < .01$)

ทั้งนี้เนื่องจาก ช่วงวัยรุ่นเป็นช่วงที่ให้ความสำคัญกับเพื่อนเป็นอย่างมาก ต้องการความรัก การยอมรับ และเป็นส่วนหนึ่งของสังคม ดังที่ มาสโลว์ (Maslow อ้างใน ภายกาญจน์ เสนแก้ว, 2558) กล่าวถึงลำดับขั้นความต้องการของมนุษย์ในขั้นที่ 3 ว่าเป็นความต้องการความรักและเป็นส่วนหนึ่งของสังคม ซึ่งธรรมชาติของมนุษย์ต้องการรวมกลุ่ม การมีปฏิสัมพันธ์ และการเป็นที่ยอมรับของผู้อื่น จึงพยายามทำทุกวิถีเพื่อให้ได้รับความรัก ความสนใจ และเป็นส่วนหนึ่งของสังคม ความต้องการในขั้นนี้อาจส่งผลให้นักเรียนใช้สื่อสังคมออนไลน์ เพื่อให้ตนเองสามารถเป็นที่ยอมรับของกลุ่ม ได้รับการยกย่อง คำชมเชยต่าง ๆ จากเพื่อนในกลุ่ม ที่ใช้สื่อสังคมออนไลน์ด้วยกัน ถือว่าเป็นการสร้างสัมพันธภาพอีกรูปแบบหนึ่ง ดูเป็นพรรคพวกเดียวกัน จากความต้องการที่นักเรียนมักจะทำบางสิ่งบางอย่างตามกลุ่มเพื่อน ส่งผลให้เกิดเป็นพฤติกรรมที่ดี และไม่ดีขึ้นขึ้นอยู่กับกลุ่มเพื่อน ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีของแบนดูรา (Bandura อ้างใน ยุราวัตี เนื่องโนราช, 2558) กล่าวถึงการได้รับตัวแบบซึ่งอาจมีทั้งตัวแบบที่ดี และไม่ดีขึ้นอยู่กับกลุ่มเพื่อนกลุ่มนั้นมีพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ในรูปแบบใด การเลียนแบบเพื่อนในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ ในยุคที่มีการสื่อสารเข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวัน ทำให้บุคคลทั่วไปกลายเป็นบุคคลต้นแบบหรือที่เรียกว่า ไอดอล ได้ง่ายหากบุคคลต้นแบบมีพฤติกรรมดี มีจริยธรรม อยู่ในกฎระเบียบของสังคมไม่เป็นอันตราย ไม่ทำร้ายผู้อื่นย่อมเป็นผลดีต่อสังคม แต่ถ้าหากบุคคลในสังคมยอมรับต้นแบบที่ไม่ดีมาก ๆ สังคมก็จะเกิดความชินชาเห็นเป็นเรื่องปกติจนเกิดบรรทัดฐานที่ไม่ดีในสังคมและจะเต็มไปด้วยความขัดแย้ง ขาดระเบียบวินัย ทำร้ายกันด้วยคำพูด ความคิด หรือพฤติกรรม ดังนั้นคนที่ใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ต้องมีสติให้มาก คิดไตร่ตรอง ให้ความชื่นชมยกย่อง เลือกรับหรือเลียนแบบบุคคลต้นแบบที่ดี มีพฤติกรรมที่ดีร่วมกันแลกเปลี่ยนบรรทัดฐาน สร้างสังคมที่ดีให้เกิดขึ้น ซึ่งนักเรียนจะเกิดการเรียนรู้พฤติกรรมจากตัวแบบที่ตนเองสนใจ เกิดกระบวนการใส่ใจและเก็บจำ เป็นการเรียนรู้มาจากการสังเกตแล้วเก็บจำจากพฤติกรรมของตัวแบบ และเกิดเป็นพฤติกรรมของนักเรียนในที่สุด กล่าวคือ หากกลุ่มเพื่อนมีพฤติกรรมในการใช้สื่อสังคม

ออนไลน์ที่ดี แล้วนักเรียนเกิดการเลียนแบบพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์นั้น ดังนั้นการที่นักเรียนเลือกรับหรือเลียนแบบบุคคลต้นแบบที่ดี อยู่ในกฎระเบียบของสังคมก็จะส่งผลให้นักเรียนประสบความสำเร็จ

6.4 สมมติฐานข้อที่ 4 การรับรู้ผลกระทบจากสื่อสังคมออนไลน์ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม

ผลการศึกษาค้นคว้า พบว่า การรับรู้ผลกระทบจากสื่อสังคมออนไลน์ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรม การใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม ซึ่งผลการวิเคราะห์ที่ได้เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ กายกาญจน์ เสนแก้ว (2558) พบว่า การรับรู้ และการเรียนรู้ในเข้าใจเครือข่ายออนไลน์มีผลต่อพฤติกรรมการใช้งานเครือข่ายสังคมออนไลน์ของประชาชน Gen-X ในกรุงเทพมหานครที่ระดับนัยสำคัญที่ 0.05 ด้านการรับรู้ต่อการใช้งานเครือข่ายสังคมออนไลน์ พบว่า มีระดับความคิดเห็นโดยรวม ในระดับมาก ($\bar{X}=3.73$) และเมื่อพิจารณารายด้านโดยเรียงลำดับของค่าเฉลี่ย พบว่า มากที่สุด คือ รับรู้ รู้จักเครือข่ายสังคมออนไลน์ เว็บไซต์หรือแอปพลิเคชันต่าง ๆ รองลงมาคือ ทราบถึงคุณประโยชน์/โทษในการใช้งานเครือข่ายสังคมออนไลน์ รองลงมาคือ รับรู้วิธีการใช้งานเครือข่ายสังคมออนไลน์ รองลงมาคือ ค้นเคยกับเทคโนโลยี ทำให้เข้าใจถึงเครือข่ายสังคมออนไลน์และรู้จักเครือข่ายสังคมออนไลน์จากคนรอบข้าง เพื่อน คนรู้จัก ตามลำดับ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อพัชชา ช่างขวัญยืน (2561) พบว่า ผลการวิเคราะห์ทักษะการรู้เท่าทันสื่อสังคมออนไลน์ของนิสิตปริญญาตรีมหาวิทยาลัยนเรศวร โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.79$, $SD.=0.04$) ซึ่งในปัจจุบันนั้นหน่วยงานภาครัฐและเอกชนได้เห็นถึงความสำคัญจึงมีการเติมเต็มแนวคิดการรู้เท่าทันสื่อ ที่เน้นให้ผู้บริโภคสื่อฯ วิเคราะห์และใช้ประโยชน์จากสื่อได้อย่างรู้เท่าทัน ซึ่งต้องพัฒนาทักษะเหล่านี้ตั้งแต่เด็กจนโต ทั้งในระบบการศึกษาและการส่งเสริมให้ผู้บริโภคได้เรียนรู้ตลอดชีวิต

ทั้งนี้เนื่องจาก วัยรุ่นในปัจจุบันมีการพัฒนาทักษะการรู้เท่าทันสื่อมากกว่าในอดีต และยังมีมากกว่าพ่อแม่ของพวกเขาเอง โดยนักเรียนมีความสามารถในการเข้าถึงทุกสื่อที่มีเนื้อหาสาระตรงกับความต้องการ รวมทั้งสามารถหลีกเลี่ยงเนื้อหาที่ไม่ตรงกับความต้องการได้ เพื่อให้ได้ประโยชน์ตามความต้องการ มีความเข้าใจในภาษาหรือเข้าใจความหมายต่าง ๆ จากภาพที่ได้เห็น สามารถแยกแยะความแตกต่างระหว่างเรื่องที่แท้จริง หรือจินตนาการได้ซึ่งเป็นผลมาจากพัฒนาการทางความคิด และพัฒนาการทางสังคมที่เติบโตไปตามช่วงวัย รวมทั้งยังสามารถทำการตัดสินใจอย่างวิพากษ์ วิจารณ์ และใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการสร้างเนื้อหาเพื่อสื่อสารอีกด้วย สอดคล้องกับทฤษฎีการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจของ แคทซ์ และคณะ (Katz et al. 1973 อ้างใน สถาพร สิงหะ, 2556) กล่าวไว้ว่า ควรเน้นและให้ความสำคัญกับผู้รับสารในฐานะที่เป็นผู้เลือกใช้สื่อประเภทต่าง ๆ เพื่อสนองความต้องการของตนเอง และสอดคล้องกับแนวคิดการเปิดรับสารของ เมอร์ริลล์และโลว์เวินสไตน์ (Merrill & Lowenstein, อ้างใน สาธุนีย์ แซ่ซิ่น, 2559) การเปิดรับสื่อสังคมออนไลน์ผ่านช่องทางต่าง ๆ บุคคลล้วนต้องการที่จะรับรู้เพื่อตอบสนองความต้องการของตนเอง เนื่องจากการสื่อสารเป็นพื้นฐานของการติดต่อของกระบวนการสังคม ยิ่งสังคมมีความสลับซับซ้อนมาก และประกอบด้วยคนจำนวนมากขึ้นเท่าใด การสื่อสารก็ยิ่งมีความสำคัญมากขึ้นเท่านั้น ทั้งนี้เพราะเกิดการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม อาจก่อให้เกิดความไม่เข้าใจและไม่แน่ใจแก่สมาชิกของสังคม ดังนั้นจึงต้องอาศัยการสื่อสารเป็นเครื่องมือเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว นอกจากนี้ข่าวสาร

จึงเป็นปัจจัยสำคัญที่ใช้ประกอบการตัดสินใจในกิจกรรมต่าง ๆ ของมนุษย์ ความต้องการข่าวสารจะเพิ่มมากขึ้นเมื่อบุคคลนั้นต้องการข้อมูลในการตัดสินใจหรือไม่แน่ใจในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง นอกจากนั้นข่าวสารยังเป็นสิ่งที่ทำให้ผู้เปิดรับมีความทันสมัย สามารถปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ของโลกปัจจุบันได้ดียิ่งขึ้น รวมไปถึงนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่กำลังอยู่ช่วงวัยรุ่นน่าจะได้รับผลกระทบในการใช้งานสื่อสังคมออนไลน์ ทั้งด้านอารมณ์ ด้านสังคม และด้านการเรียน ดังนั้นการคิดพิจารณาอย่างรอบคอบเมื่อใช้งานสื่อสังคมออนไลน์ ทำให้นักเรียนเกิดการรับรู้ผลกระทบจากสื่อสังคมออนไลน์ ซึ่งมีความสัมพันธ์โดยตรงกับพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม

7. ข้อเสนอแนะ

7.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาค้นคว้าไปใช้

7.1.1 จากการศึกษาค้นคว้า พบว่า นักเรียนที่ได้รับอิทธิพลของกลุ่มเพื่อนต่างกัน มีพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมต่างกัน ดังนั้น พ่อแม่ ผู้ปกครองมีความสำคัญอย่างมากในการช่วยพัฒนาพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ร่วมกับครูผู้สอน โดยการติดตามและให้คำชี้แนะการใช้สื่อสังคมออนไลน์แก่บุตรหลาน ทำให้เด็กสามารถปรับตัว รู้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมและเทคโนโลยี

7.1.2 จากการศึกษาค้นคว้า พบว่า การรับรู้ผลกระทบจากสื่อสังคมออนไลน์ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม ดังนั้น โรงเรียนหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรส่งเสริมให้มีการฝึกอบรมให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างถูกต้องและเหมาะสม รวมถึงผลกระทบในทางลบจากการใช้สื่อสังคมออนไลน์ต่อนักเรียน และการประชาสัมพันธ์ให้นักเรียนเห็นถึงประโยชน์และโทษของสื่อสังคมออนไลน์ เพื่อให้นักเรียน นักศึกษา ตระหนักถึงการแบ่งเวลาในการเรียนและการเข้าใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างระมัดระวังและเหมาะสม

7.2 ข้อเสนอแนะในการศึกษาค้นคว้าครั้งต่อไป

7.2.1 สำหรับผู้ที่สนใจศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม ควรนำวิธีการรวบรวมข้อมูลที่หลากหลายมาทำการศึกษา เช่น การสัมภาษณ์ การสังเกต หรือการทดลอง เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นเชิงลึก ความหลากหลายของข้อมูลมากยิ่งขึ้น และส่งเสริมพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ที่ทำแล้วเหมาะสมตามบรรทัดฐานทางสังคมต่อไป

7.2.2 สำหรับผู้ที่สนใจศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม ควรทำการศึกษาค้นคว้ากับตัวแปรอื่น ๆ เช่น ค่านิยม แรงจูงใจ ทักษะคิด การเคารพสิทธิส่วนบุคคล การเห็นคุณค่าในตนเอง เป็นต้น เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม

7.2.3 สำหรับผู้ที่สนใจศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม ควรทำการศึกษาค้นคว้ากับกลุ่มตัวอย่างอื่น ๆ เช่น นักศึกษา คนทำงาน ผู้สูงอายุ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่หลากหลายยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

- กติกาสายเสนีย์. (2551). **Social Network คืออะไร**. [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อวันที่ 26 เมษายน 2564
แหล่งที่มา <http://keng.com/2008/08/09/what-is-social-networking>.
- กันยา สุวรรณแสง. (2544). **จิตวิทยาทั่วไป**. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์อักษรพิทยา.
- กันยารัตน์ สมเกต. 2553. **Social Network, งานนำเสนอ**. [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อวันที่ 26 เมษายน 2564
แหล่งที่มา <http://www.thaigoodview.com.com/library/>.
- กัลยา วานิชย์บัญชา. (2542). **การวิเคราะห์สถิติ : สถิติเพื่อการตัดสินใจ**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์วิทยาลัย.
- กายกาญจน์ เสนแก้ว. (2558). **พฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของ Gen-X ในกรุงเทพมหานคร**.
คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- ขวัญชนก กมลศุภจินดา. (2557). **พฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์และการแสดงตัวตนของเจเนอเรชั่น:
กรณีศึกษาความแตกต่างระหว่างเจเนอเรชั่นเบบี้บูมเมอร์สและเจเนอเรชั่นวาย**. นิเทศศาสตรมหา
บัณฑิต สาขาวิชาการสื่อสารเชิงกลยุทธ์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- คณะกรรมการกลุ่มปรับปรุงชุดวิชาพฤติกรรมมนุษย์ในองค์กร. (2554). **เอกสารการสอนชุดวิชาพฤติกรรม
มนุษย์ในองค์กร**. ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 1. สาขาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- จันจิรา แก้วขวัญ. (2561). **พฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมของนักเรียนมัธยมศึกษา
อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา**. (วิทยานิพนธ์ระดับมหาบัณฑิต). สาขาจิตวิทยาชุมชน ภาควิชา
จิตวิทยาและการแนะแนว บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- จิราภรณ์ ตั้งกิตติภรณ์. (2557). **จิตวิทยาทั่วไป**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จิราภา เต็งไตรรัตน์ และคณะ. (2552). **จิตวิทยาทั่วไป**. พิมพ์ครั้งที่ 7. แก้ไขเพิ่มเติม สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- เจตพล แสงกล้า และสาลินี จันทร์เจริญ. (2562). **ระดับสัมพันธภาพและการสื่อสารพูดคุยภายในครอบครัวกับ
การให้ความรู้ เรื่องเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัยและการตั้งครภ์เมื่อพร้อมของครอบครัวที่มีลูกวัยรุ่น**.
วารสารดุสิตบัณฑิตทางสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ชูศรี วงศ์รัตน์. (2553). **เทคนิคการใช้สถิติเพื่อวิจัย**. พิมพ์ครั้งที่ 12. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ณัฐกาญจน์ กอมณี และคณะ. (2560). **ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมเปิดรับสื่อสังคมออนไลน์อย่างมี
วิจรณ์ญาณของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ**. ปีที่ 9 ฉบับที่ 1. (ปริญญานิพนธ์
ระดับมหาบัณฑิต). สาขาจิตวิทยาพัฒนาการ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ณัฐกร อินทุยศ. (2556). **จิตวิทยาทั่วไป**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ดวงเดือน แสงโซ้ง. (2560). **ความรู้เรื่องเพศศึกษา อิทธิพลของกลุ่มเพื่อนกับทัศนคติต่อการมีเพศสัมพันธ์
ก่อนการสมรสของนักศึกษามหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต**. โครงการพิเศษทางจิตวิทยา. คณะ
จิตวิทยา มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ทัศนีย์ ประธาน และคณะ. (2563). ศึกษาอิทธิพลพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ และจิตลักษณะของกลุ่มเยาวชนใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ต่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง. วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ปีที่ 16 ฉบับที่ 1. มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- ทิวา โฆษิตธีรชาติ. (2559). ลักษณะการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสระแก้ว. วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ธีระชน พลโยธา. (2556). จิตเพื่ออนาคต. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยการจัดการและเทคโนโลยีอีสเทิร์น.
- นฤมล ตนะทิพย์. (2551). ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการเล่นเกมคอมพิวเตอร์ออนไลน์กับความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา อำเภอมือง จังหวัดน่าน. วิทยานิพนธ์ สาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- นิตาสชล ทองแถม. (2528). กระบวนการสร้างถนนต่อการอนุรักษ์ป่าไม้และชุมชนลุ่มแม่น้ำปิงตอนล่าง บริเวณทางหลวงจังหวัดสาย 1072 (ลาดยาว-คลองลาน). กรุงเทพฯ : วิทยานิพนธ์วิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- นุชลี อุปภัย. (2555). จิตวิทยาการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุหงา ชัยสุวรรณ และพรพรรณ ประจักษ์เนตร. (2558). พฤติกรรมการใช้สื่อใหม่ของวัยรุ่นอายุระหว่าง 10 - 19 ปี. วารสารนิเทศศาสตร์และนวัตกรรม นิด้า.
- ปนัดดา เรืองเขตรพิศ. (2557). การอบรมเลี้ยงดูจากครอบครัว และอิทธิพลของกลุ่มเพื่อน ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมทางเพศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต. โครงการพิเศษทางจิตวิทยา. คณะจิตวิทยา มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต.
- ประณต เค้าฉิม. (2549). จิตวิทยาวัยรุ่น. ภาควิชาจิตวิทยา คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ประวิตร จันอับ. (2561). พฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์และผลกระทบต่อนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในจังหวัดพิษณุโลก. สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- พรพรรณ จันทร์แดง. (2559). พฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยพะเยา. คณะวิทยาการจัดการและสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา.
- พรพรรณ เทพเรียน. (2559). ทศนคติต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การคล้อยตามเพื่อน กับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชนแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร. โครงการพิเศษทางจิตวิทยา. คณะจิตวิทยา มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต.
- พรารวนภา เวียงคำ และคณะ. (2557). ตัวแปรที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนในเครือมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล. คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- พิเชษฐ์ คนชื้อ. (2557). ผลกระทบของบ่อนการพนันบริเวณชายแดนไทย-กัมพูชา ในอำเภอปงน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี. สาขาการปกครองท้องถิ่น คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- พิมพ์สุรีย์ พงษ์เสื่อ. (2555). พฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี. สาขาวิชาวิทยาการจัดการ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ภัทรา เรืองสวัสดิ์. (2553). รูปแบบการดำเนินชีวิต และพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของคนวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ภัทราวดี วงศ์สุเมธ, (2556). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการยอมรับและการใช้งานระบบการเรียนผ่านเว็บ. ปีที่ 33 ฉบับที่ 3. มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- ภัทริกา กลิ่นเลขา. (2560). ผลกระทบจากการใช้สื่อโซเชียลมีเดียของนักศึกษามหาวิทยาลัยหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา. คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- ภาณุวัฒน์ กองราช. (2554). การศึกษาพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของวัยรุ่นในประเทศไทย : กรณีศึกษา Facebook. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาบริหารเทคโนโลยี วิทยาลัยนวัตกรรมการ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- มัลลิกา คณานุรักษ์. (2547). จิตวิทยาการสื่อสารของมนุษย์. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ไต้ฝุ่น.
- ยศพิชัย ใจใส. (2558). ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนรัฐบาลแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร. โครงการพิเศษทางจิตวิทยา. คณะจิตวิทยา มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต.
- ยุราดี เนื่องโนราช. (2558). จิตวิทยาพื้นฐาน. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- ลักขณา สรวิวัฒน์. (2549). จิตวิทยาในชีวิตประจำวัน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.
- ศตปพร มีสุขศรี และศุภลักษณ์ สุวรรณชะภู. (2557). ปัญหาและผลกระทบในการบริหารงานบุคคลของเทศบาลเมือง ควนลัง อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา. สาขาการปกครองท้องถิ่น วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ศรีเรือน แก้วกังวาน. (2548). จิตวิทยาพัฒนาการชีวิตทุกช่วงวัย. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ศรีเรือน แก้วกังวาน. (2549). จิตวิทยาพัฒนาการชีวิตทุกช่วงวัย เล่ม 2 วัยรุ่น – วัยสูงอายุ. พิมพ์ครั้งที่ 9. แก้ไขเพิ่มเติม สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ศุภกานดา จรดล. (2559). การศึกษาคุณลักษณะทางจิตวิทยาของวัยรุ่นไทย ในการเป็นประชาคมอาเซียน. ปริญญาโท (กศ.ม.) การวิจัยและพัฒนาศักยภาพมนุษย์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- สถาพร สิงหะ, (2556). การเปิดรับสื่อ การใช้ประโยชน์ และความพึงพอใจกับการตัดสินใจเลือกนักร้องเที่ยวแบบดำนํ้าลึกของนักร้องดำนํ้าชาวไทย. คณะนิเทศศาสตร์ สาขาวิชาการสื่อสารเชิงกลยุทธ์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- สมโภชน์ เอี่ยมสุภาชิต. (2543). ทฤษฎีและเทคนิคการปรับพฤติกรรม. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สาธุนีย์ แซ่ซิ่น. (2559). พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารทางสื่อออนไลน์ (สื่ออินเทอร์เน็ต) ของประชาชนในกรุงเทพมหานคร. สาขาการตลาด คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยนวัตกรรมกรุงเทพ.
- สุชา จันทน์เอม. (2544). จิตวิทยาทั่วไป. ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- เสาวภาคย์ แผลมเพ็ชร. (2559). พฤติกรรมและผลกระทบจากการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัดนนทบุรี. ปีที่ 30 ฉบับที่ 93. คณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี.
- สุธัญรัตน์ ใจจันทร์. (2554). การศึกษาพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนจ่านกร้อง จังหวัดพิษณุโลก. หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีและการสื่อสารการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- หยาดพิรุณ ศุภรากรสกุล. (2560). พฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์และผลกระทบต่อนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดเพชรบูรณ์. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ปีที่ 8 ฉบับที่ 2. สาขาวิชาคณิตศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์.
- อรรควิช จารึกจารีต. (2562). เอกสารประกอบการสอน จว.201 จิตวิทยาการรู้คิด. คณะจิตวิทยา มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต.
- อดิสรณ์ อ้นสงคราม. (2558). ผลกระทบจากการใช้สื่อโซเชียลมีเดียของคนวัยทำงานในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล. คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม ขอนแก่น.
- อพัชชา ช่างขวัญยืน. (2561). พฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์และทักษะการรู้เท่าทันสื่อสังคมออนไลน์ของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยนเรศวร. ปรัชญาดุชะฎิบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- อิทธิพล ปรีดีประสงค์. (2552). ประเภทของเครือข่ายสังคมออนไลน์. สืบค้นเมื่อวันที่ 26 เมษายน 2564 แหล่งที่มา <http://gotoknow.org/blog/virtualcommunitymanagement/288469>.
- อำนวยการ วังพานิช. (2549). การศึกษาผลกระทบทางสังคม อันเนื่องมาจากโครงการก่อสร้างท่อส่งก๊าซธรรมชาติที่มีผลต่อประชาชนตามแนววางท่อก๊าซธรรมชาติ : กรณีศึกษา ในพื้นที่ อำเภอพานทอง และอำเภอมือเมือง จังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญประเมินความสอดคล้องของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญประเมินความสอดคล้องของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

รองศาสตราจารย์ ดร.มณฑิรา จารุเพ็ง

อาจารย์ประจำภาควิชาการแนะแนวและ
จิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

รองศาสตราจารย์ประณต คำฉิม

รองคณบดีฝ่ายวิชาการและวิจัย
คณะจิตวิทยา มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต

ผู้ช่วยศาสตราจารย์อรรควิช จารีกจาริต

หัวหน้าสาขาคณะจิตวิทยา
มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต

ภาคผนวก ข

หนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญ

และหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้า

มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต KASEM BUNDIR UNIVERSITY

ที่ มกบ. 0215/จว.144 (363)

8 พฤษภาคม 2564

เรื่อง ขออนุญาตเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.มนทิรา จารุเพ็ง

ด้วย นางสาวสุพรรณิการ์ มีม่วง รหัสนักศึกษา 61-08014-02521 นักศึกษาคณะจิตวิทยา มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต ได้ลงทะเบียนเรียนรายวิชา จว.441 โครงการพิเศษทางจิตวิทยา 1 ในปีการศึกษา 2563 รายวิชาดังกล่าวนี้กำหนดให้นักศึกษาได้มีประสบการณ์ในการศึกษาค้นคว้าเรื่องที่เป็นประเด็นทางจิตวิทยา โดย นางสาวสุพรรณิการ์ มีม่วง ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าเรื่อง อิทธิพลของกลุ่มเพื่อนและการรับรู้ผลกระทบจาก สื่อสังคมออนไลน์ กับพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม โดยมี อาจารย์ ดร.อริวัฒน์ รัตนวงศ์แซ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาโครงการฯ

เพื่อให้เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีความถูกต้องเที่ยงตรง เหมาะสมกับการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า รายละเอียดปรากฏดังเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้ หากท่านต้องการรายละเอียดเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นางสาวสุพรรณิการ์ มีม่วง ทางโทรศัพท์เคลื่อนที่หมายเลข 089-791-7980

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบพระคุณอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

(รองศาสตราจารย์ ดร.คมเพชร ฉัตรศุกกุล)

รองอธิการบดีฝ่ายกิจการพิเศษ
ในฐานะคณบดีคณะจิตวิทยา

คณะจิตวิทยา *พัฒนาตน พัฒนาคณะด้วยศาสตร์และจรรยาบรรณวิชาชีพเพื่อสร้างสรรค์สังคมในอุดมคติอย่างยั่งยืน*
สถานที่ตั้ง : อาคารเกษมสรศักดิ์ ชั้น 2 หมายเลขโทรศัพท์ 02-302-2777 ต่อ 1328
E-mail : psychology.kasem@gmail.com

วิทยาเขตพัฒนาการ : 1761 ถนนพัฒนาการ เขตสวนหลวง กรุงเทพฯ 10250 โทรศัพท์ 0-2320-2777 โทรสาร 0-2321-4444
PATANAKARN CAMPUS : 1761 PATANAKARN ROAD, SUAN LIANG, BANGKOK 10250 TEL. 0-2320-2777 FAX 0-2321-4444

วิทยาเขตร่มเกล้า : 77 ถนนร่มเกล้า เขตมีนบุรี กรุงเทพฯ 10510 โทรศัพท์ 0-2904-2222 โทรสาร 0-2904-2200
ROMKLAO CAMPUS : 77 ROMKLAO ROAD, MINBURI, BANGKOK 10510 TEL. 0-2904-2222 FAX 0-2904-2200

คณะจิตวิทยา มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต

แบบตอบรับเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
เรื่อง อิทธิพลของกลุ่มเพื่อน และการรับรู้ผลกระทบจาก สื่อสังคมออนไลน์
กับพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม
ของ นางสาวสุพรรณิการ์ ผิวผ่อง รหัสนักศึกษา 61-08014-02521

- ไม่สามารถเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าของนักศึกษา
- ยินดีเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าของนักศึกษา
โดยกำหนดให้นักศึกษามารับเอกสารที่พิจารณาแล้ว ได้ในวันที่..... 8 พ.ค. 2564 .....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ลงชื่อ ..... *ม.จ.* .....

(..... มณฑิรา จารุพิง.....)

ตำแหน่ง ..... อาจารย์ประจำฯ .....

วันที่ ..... 8 ..... / พฤษภาคม / 2564 .....

มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต

บันทึกข้อความ

หน่วยงาน คณะจิตวิทยา
 ที่ จว.144 (1) /2563 วันที่ 8 พฤษภาคม 2564
 เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เรียน รองศาสตราจารย์ประณต เค้าฉิม

ด้วย นางสาวสุพรรณิการ์ ผิวม่วง รหัสนักศึกษา 61-08014-02521 นักศึกษาคณะจิตวิทยา มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต ได้ลงทะเบียนเรียนรายวิชา จว.441 โครงการพิเศษทางจิตวิทยา 1 ในปีการศึกษา 2563 รายวิชาดังกล่าวนี้กำหนดให้นักศึกษาได้มีประสบการณ์ในการศึกษาค้นคว้าเรื่องที่เป็นประเด็นทางจิตวิทยา มีคุณค่า และเป็นประโยชน์ ทั้งต่อตัวนักศึกษา กลุ่มบุคคล และสังคม ทั้งนี้ นางสาวสุพรรณิการ์ ผิวม่วง ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้า เรื่อง อิทธิพลของกลุ่มเพื่อน และการรับรู้ผลกระทบจาก สื่อสังคมออนไลน์ กับพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม โดยมี อาจารย์ ดร.อริวัฒน์ รัตนวงศ์แซ อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการฯ

เพื่อให้เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีความถูกต้อง เทียบตรง เหมาะสมกับการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า รายละเอียดปรากฏดังเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้ หากท่านต้องการรายละเอียดเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นางสาวสุพรรณิการ์ ผิวม่วง ทางโทรศัพท์เคลื่อนที่หมายเลข 089-791-7980

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

อริวัฒน์

(อาจารย์ ดร.อริวัฒน์ รัตนวงศ์แซ)

อาจารย์ที่ปรึกษา

โครงการพิเศษทางจิตวิทยา

คณะจิตวิทยา มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต

แบบตอบรับเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
เรื่อง อิทธิพลของกลุ่มเพื่อน และการรับรู้ผลกระทบจาก สื่อสังคมออนไลน์
กับพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม
ของ นางสาวสุพรรณิการ์ ผิวห้อง รหัสนักศึกษา 61-08014-02521

- ไม่สามารถเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าของนักศึกษา
- ยินดีเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าของนักศึกษา
โดยกำหนดให้นักศึกษามารับเอกสารที่พิจารณาแล้ว ได้ในวันที่.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ลงชื่อ .....

(.....)

ตำแหน่ง .....

วันที่ ...../...../.....

หมายเหตุ รอเอกสารแนบ

มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต

บันทึกข้อความ

หน่วยงาน คณะจิตวิทยา
 ที่ จว.144 (2) /2563 วันที่ 8 พฤษภาคม 2564
 เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์อรรควิช จารึกจาริต

ด้วย นางสาวสุพรรณิการ์ ผิวผ่อง รหัสนักศึกษา 61-08014-02521 นักศึกษาคณะจิตวิทยา มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต ได้ลงทะเบียนเรียนรายวิชา จว.441 โครงการพิเศษทางจิตวิทยา 1 ในปีการศึกษา 2563 รายวิชาดังกล่าวนี้กำหนดให้นักศึกษาได้มีประสบการณ์ในการศึกษาค้นคว้าเรื่องที่เป็นประเด็นทางจิตวิทยา มีคุณค่า และเป็นประโยชน์ ทั้งต่อตัวนักศึกษา กลุ่มบุคคล และสังคม ทั้งนี้ นางสาวสุพรรณิการ์ ผิวผ่อง ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้า เรื่อง อิทธิพลของกลุ่มเพื่อน และการรับรู้ผลกระทบจาก สื่อสังคมออนไลน์ กับพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม โดยมี อาจารย์ ดร.อิทธิวัฒน์ รัตนวงศ์แซ อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการฯ

เพื่อให้เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีความถูกต้องเที่ยงตรง เหมาะสมกับการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า รายละเอียดปรากฏดังเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้ หากท่านต้องการรายละเอียดเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นางสาวสุพรรณิการ์ ผิวผ่อง ทางโทรศัพท์เคลื่อนที่หมายเลข 089-791-7980

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

อิทธิวัฒน์

(อาจารย์ ดร.อิทธิวัฒน์ รัตนวงศ์แซ)

อาจารย์ที่ปรึกษา

โครงการพิเศษทางจิตวิทยา

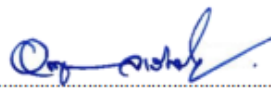

คณะจิตวิทยา มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต

แบบตอบรับเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
เรื่อง อิทธิพลของกลุ่มเพื่อน และการรับรู้ผลกระทบจากสื่อสังคมออนไลน์
กับพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม
ของ นางสาวสุพรรณิการ์ ผิวม่อง รหัสนักศึกษา 61-08014-02521

- ไม่สามารถเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าของนักศึกษา
- ยินดีเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าของนักศึกษา
โดยกำหนดให้นักศึกษามารับเอกสารที่พิจารณาแล้ว ได้ในวันที่ 8 พฤษภาคม 2564.

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ลงชื่อ ....

(...ผู้ช่วยศาสตราจารย์จรูญจิตวิทย์ จรุงจิตวิทย์...)

ตำแหน่ง.....หัวหน้าสาขาวิชาจิตวิทยา.....

วันที่.....8 พฤษภาคม 2564.....

มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต KASEM BUNDIT UNIVERSITY

ที่ มกบ.0215/จว.004-164

7 กรกฎาคม 2564

เรื่อง ขออนุญาตเข้าทำการเก็บข้อมูลสำหรับการทำโครงการพิเศษทางจิตวิทยา
เรียน นายประกาส พรพล
ผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า
สิ่งที่ส่งมาด้วย ตัวอย่างแบบสอบถาม จำนวน 1 ชุด

เนื่องด้วย นางสาวสุพรรณิการ์ ผิวม่วง นักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 สาขาวิชาจิตวิทยา คณะจิตวิทยา มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต ได้รับอนุมัติให้จัดทำโครงการพิเศษทางจิตวิทยา เรื่อง "อิทธิพลของกลุ่มเพื่อน และการรับรู้ผลกระทบจากสื่อสังคมออนไลน์ กับพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมของนักเรียนมัธยมศึกษา โรงเรียนแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยา ภายใต้การดูแลของ อาจารย์ ดร.อิริวัฒน์ รัตนวงศ์แฉ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาโครงการฯ

เพื่อให้การดำเนินโครงการฯ ของนักศึกษาสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี จึงใคร่ขออนุญาตจากท่านในการอนุญาตให้ นางสาวสุพรรณิการ์ ผิวม่วง เข้าทำการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า ทั้งนี้ นักศึกษาจะเป็นผู้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.คมเพชร จิตรสุกุล)

รองอธิการบดีฝ่ายกิจการพิเศษ
ในฐานะคณบดีคณะจิตวิทยา

คณะจิตวิทยา "พัฒนาคณ พัฒนาคน ด้วยศาสตร์และจรรยาบรรณวิชาชีพ เพื่อสร้างสรรค์สังคมในอุดมคติอย่างยั่งยืน"
สถานที่ตั้ง : อาคารเกษมสรรค์ ชั้น 2 หมายเลขโทรศัพท์ 023202777 ต่อ 1328
E-mail : psychology.kasem@gmail.com

นางสาวสุพรรณิการ์ ผิวม่วง หมายเลขโทรศัพท์ 0897917980
วิทยาเขตพัฒนาการ : 1761 ถนนพัฒนาการ เขตสวนหลวง กรุงเทพฯ 10250 โทรศัพท์ 0-2320-2777 โทรสาร 0-2321-4444
PATANAKARN CAMPUS : 1761 PATANAKARN ROAD, SUAN LUANG, BANGKOK 10250 TEL. 0-2320-2777 FAX 0-2321-4444

วิทยาเขตร่มเกล้า : 77 ถนนร่มเกล้า เขตมีนบุรี กรุงเทพฯ 10510 โทรศัพท์ 0-2904-2222 โทรสาร 0-2904-2200
ROMKLAO CAMPUS : 77 ROMKLAO ROAD, MINBURI, BANGKOK 10510 TEL. 0-2904-2222 FAX 0-2904-2200

คณะจิตวิทยา มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต

แบบตอบรับให้นักศึกษาเข้าทำการเก็บข้อมูลสำหรับการทำโครงการพิเศษทางจิตวิทยา เรื่อง อิทธิพลของกลุ่มเพื่อน และการรับรู้ผลกระทบจากสื่อสังคมออนไลน์ กับพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมของนักเรียนมัธยมศึกษา โรงเรียนแห่งหนึ่ง ในกรุงเทพมหานคร ของ นางสาวสุพรรณิการ์ ผิวม่วง รหัสนักศึกษา 610801402521

- ไม่สามารถให้นักศึกษาเข้าทำการเก็บข้อมูลได้
- ยินดีให้นักศึกษาเข้าทำการเก็บข้อมูลได้
โดยกำหนดให้นักศึกษามาทำการเก็บข้อมูลได้ ในวันที่.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ลงชื่อ .....
(นางอัสถา แสงประเสริฐกุล)
ตำแหน่ง รั้งผู้อำนวยการกลุ่มบริหารงานบุคคล
วันที่ 1 / ธันวาคม / 2564

มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต KASEM BUNDIT UNIVERSITY

ที่ มกบ.0215/จว.014-164

17 กันยายน 2564

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เข้าทำการเก็บข้อมูลสำหรับการทำโครงการพิเศษทางจิตวิทยา
เรียน อาจารย์ชบา เมืองจีน
รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายมัธยม)
สิ่งที่ส่งมาด้วย ตัวอย่างแบบสอบถาม จำนวน 1 ชุด

เนื่องด้วย นางสาวสุพรรณิการ์ ผิวผ่อง นักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 สาขาวิชาจิตวิทยา คณะจิตวิทยา มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต ได้รับอนุมัติให้จัดทำโครงการพิเศษทางจิตวิทยา เรื่อง “อิทธิพลของกลุ่มเพื่อน และการรับรู้ผลกระทบจากสื่อสังคมออนไลน์ กับพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร” เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยา ภายใต้การดูแลของ อาจารย์ ดร.อริวัฒน์ รัตนวงศ์แซ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาโครงการฯ

เพื่อให้การดำเนินโครงการฯ ของนักศึกษาสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านในการอนุญาตให้ นางสาวสุพรรณิการ์ ผิวผ่อง เข้าทำการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายมัธยม) ทั้งนี้ นักศึกษาจะเป็นผู้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.คมเพชร ฉัตรสุกุล)

รองอธิการบดีฝ่ายกิจการพิเศษ
ในฐานะคณบดีคณะจิตวิทยา

คณะจิตวิทยา “พัฒนาตน พัฒนาคณะ ด้วยศาสตร์และจรรยาบรรณวิชาชีพ เพื่อสร้างสรรค์สังคมในอุดมคติอย่างยั่งยืน”

สถานที่ตั้ง : อาคารเกษมสรศักดิ์ ชั้น 2 หมายเลขโทรศัพท์ 023202777 ต่อ 1328

E-mail : psychology.kasem@gmail.com

นางสาวสุพรรณิการ์ ผิวผ่อง หมายเลขโทรศัพท์ 0897917980

วิทยาเขตพัฒนาการ : 1761 ถนนพัฒนาการ เขตสวนหลวง กรุงเทพฯ 10250 โทรศัพท์ 0-2320-2777 โทรสาร 0-2321-4444

PATANAKARN CAMPUS : 1761 PATANAKARN ROAD, SUAN LUANG, BANGKOK 10250 TEL. 0-2320-2777 FAX 0-2321-4444

วิทยาเขตร่มเกล้า : 77 ถนนร่มเกล้า เขตมีนบุรี กรุงเทพฯ 10510 โทรศัพท์ 0-2904-2222 โทรสาร 0-2904-2200

ROMKLAO CAMPUS : 77 ROMKLAO ROAD, MINBURI, BANGKOK 10510 TEL. 0-2904-2222 FAX 0-2904-2200

คณะจิตวิทยา มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต

แบบตอบรับให้นักศึกษาเข้าทำการเก็บข้อมูลสำหรับการทำโครงการพิเศษทางจิตวิทยา เรื่อง อิทธิพลของกลุ่มเพื่อน และการรับรู้ผลกระทบจากสื่อสังคมออนไลน์ กับพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ที่เหมาะสมของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร ของ นางสาวสุพรรณิการ์ ผิวม่วง รหัสนักศึกษา 610801402521

- ไม่สามารถให้นักศึกษาเข้าทำการเก็บข้อมูลได้
- ยินดีให้นักศึกษาเข้าทำการเก็บข้อมูลได้ โดยกำหนดให้นักศึกษามาทำการเก็บข้อมูลได้ ในวันที่ 20 กันยายน - 1 ตุลาคม 2564

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ลงชื่อ ..... *พรหมณี* .....
 (นางสาวพรหมณี ไชจิน)

ตำแหน่ง หัวหน้าหน่วยแนะแนวและให้คำปรึกษา

วันที่ 20 / กันยายน / 2564

ภาคผนวก ค

ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC : Index of Congruence) ของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
 ตารางที่ 18 การวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามการรับรู้ผลกระทบจากสื่อสังคมออนไลน์

ข้อ	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ผลรวม	IOC	การพิจารณา	การนำไปใช้
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3				
1.	1	1	1	3	1.00	ผ่านเกณฑ์	นำไปทดลองใช้
2.	0	1	1	2	0.66	ผ่านเกณฑ์	นำไปทดลองใช้
3.	1	1	1	3	1.00	ผ่านเกณฑ์	นำไปทดลองใช้
4.	1	1	1	3	1.00	ผ่านเกณฑ์	นำไปทดลองใช้
5.	1	1	1	3	1.00	ผ่านเกณฑ์	นำไปทดลองใช้
6.	1	1	1	3	1.00	ผ่านเกณฑ์	นำไปทดลองใช้
7.	1	1	1	3	1.00	ผ่านเกณฑ์	นำไปทดลองใช้
8.	1	1	1	3	1.00	ผ่านเกณฑ์	นำไปทดลองใช้
9.	1	1	1	3	1.00	ผ่านเกณฑ์	นำไปทดลองใช้
10.	1	1	1	3	1.00	ผ่านเกณฑ์	นำไปทดลองใช้
11.	1	1	1	3	1.00	ผ่านเกณฑ์	นำไปทดลองใช้
12.	1	1	1	3	1.00	ผ่านเกณฑ์	นำไปทดลองใช้
13.	1	1	1	3	1.00	ผ่านเกณฑ์	นำไปทดลองใช้
14.	1	1	1	3	1.00	ผ่านเกณฑ์	นำไปทดลองใช้
15.	1	1	1	3	1.00	ผ่านเกณฑ์	นำไปทดลองใช้
16.	1	1	1	3	1.00	ผ่านเกณฑ์	นำไปทดลองใช้
17.	1	1	1	3	1.00	ผ่านเกณฑ์	นำไปทดลองใช้
18.	1	1	1	3	1.00	ผ่านเกณฑ์	นำไปทดลองใช้
19.	1	1	1	3	1.00	ผ่านเกณฑ์	นำไปทดลองใช้
20.	1	1	1	3	1.00	ผ่านเกณฑ์	นำไปทดลองใช้

หมายเหตุ

1. ข้อที่ผ่านเกณฑ์ คือมีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป (ชูศรี วงศ์รัตนะ, 2553)
2. ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะข้อคำถามจำนวน 4 ข้อ ผู้ศึกษาจึงนำมาเพิ่มในแบบสอบถามรวมทั้งหมด 24 ข้อ

ภาคผนวก ง

ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) และค่าความเชื่อมั่น (Reliability)
ของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) ของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

ตารางที่ 19 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) ของแบบสอบถามการรับรู้ผลกระทบจากสื่อสังคมออนไลน์

ข้อ	ค่า r	การพิจารณา	การนำไปใช้
1	.144	ไม่ผ่านเกณฑ์	ตัดทิ้ง
2	.239	ผ่านเกณฑ์	ใช้เก็บข้อมูล
3	.062	ไม่ผ่านเกณฑ์	ตัดทิ้ง
4	.095	ไม่ผ่านเกณฑ์	ตัดทิ้ง
5	.099	ไม่ผ่านเกณฑ์	ตัดทิ้ง
6	.406	ผ่านเกณฑ์	ใช้เก็บข้อมูล
7	.230	ผ่านเกณฑ์	ใช้เก็บข้อมูล
8	.349	ผ่านเกณฑ์	ใช้เก็บข้อมูล
9	.324	ผ่านเกณฑ์	ใช้เก็บข้อมูล
10	.573	ผ่านเกณฑ์	ใช้เก็บข้อมูล
11	.606	ผ่านเกณฑ์	ใช้เก็บข้อมูล
12	.407	ผ่านเกณฑ์	ใช้เก็บข้อมูล
13	.070	ไม่ผ่านเกณฑ์	ตัดทิ้ง
14	.170	ไม่ผ่านเกณฑ์	ตัดทิ้ง
15	.218	ผ่านเกณฑ์	ใช้เก็บข้อมูล
16	.307	ผ่านเกณฑ์	ใช้เก็บข้อมูล
17	.428	ผ่านเกณฑ์	ใช้เก็บข้อมูล
18	.186	ไม่ผ่านเกณฑ์	ตัดทิ้ง
19	.611	ผ่านเกณฑ์	ใช้เก็บข้อมูล
20	.152	ไม่ผ่านเกณฑ์	ตัดทิ้ง
21	.323	ผ่านเกณฑ์	ใช้เก็บข้อมูล
22	.543	ผ่านเกณฑ์	ใช้เก็บข้อมูล
23	3.88	ผ่านเกณฑ์	ใช้เก็บข้อมูล
24	3.89	ผ่านเกณฑ์	ใช้เก็บข้อมูล

หมายเหตุ ข้อที่ผ่านเกณฑ์ คือ มีค่า r ตั้งแต่ .20 ขึ้นไป (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2558, น.75)

ค่าความเชื่อมั่น (Reliability)

ตารางที่ 20 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

แบบสอบถาม	ค่าความเชื่อมั่น
การรับรู้ผลกระทบจากสื่อสังคมออนไลน์	.746

ภาคผนวก จ
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

ตอนที่ 1 แบบสอบถามปัจจัยส่วนบุคคล

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ที่ตรงกับความเป็นจริงของนักเรียน

1. เพศ

ชาย   หญิง

2. ระดับชั้น

ม.4   ม.5   ม.6

พฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์

1. สื่อสังคมออนไลน์ที่นักเรียนนิยมใช้มากที่สุด

Facebook   Line   Twitter
 Instagram   YouTube   อื่น ๆ (ระบุ).....

2. อุปกรณ์ใดที่นักเรียนใช้ในการเข้าถึงสื่อสังคมออนไลน์

สมาร์ทโฟน   แท็บเล็ต   โน้ตบุ๊ก
 คอมพิวเตอร์ตั้งโต๊ะ   อื่น ๆ (ระบุ).....

3. ระยะเวลาที่นักเรียนเข้าใช้งานสื่อสังคมออนไลน์ในแต่ละครั้ง

1-2 ชั่วโมง   3-4 ชั่วโมง
 5-6 ชั่วโมง   6 ชั่วโมงขึ้นไป

4. นักเรียนเข้าใช้งานสื่อสังคมออนไลน์กี่ครั้งต่อวัน

น้อยกว่า 2 ครั้งต่อวัน   2-5 ครั้งต่อวัน
 6-9 ครั้งต่อวัน   มากกว่า 9 ครั้งต่อวัน

5. นักเรียนเข้าใช้งานสื่อสังคมออนไลน์ในช่วงเวลาใดบ่อยที่สุด

เวลาเช้า (05.00-10.00)   เวลากลางวัน (11.00-16.00)
 เวลาเย็น (17.00-22.00)   เวลากลางคืน (23.00-04.00)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามอิทธิพลของกลุ่มเพื่อน

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามที่ต้องการทราบข้อเท็จจริงของนักเรียนเกี่ยวกับอิทธิพลของกลุ่มเพื่อน เมื่ออ่านคำถามแล้ว โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนมากที่สุด และกรุณาตอบให้ครบทุกข้อ โดยมีเกณฑ์ในการพิจารณาดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนบ้างไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นไม่ตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนเลย

สื่อสังคมออนไลน์ ในที่นี้ คือ สื่อต่าง ๆ ที่ใช้งานผ่านอินเทอร์เน็ต ได้แก่ เฟซบุ๊ก (Facebook) ไลน์ (Line) ทวิตเตอร์ (Twitter) อินสตราแกรม (Instagram) และยูทูป (YouTube) เป็นต้น

ข้อคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
1. เพื่อนของนักเรียนชักชวนพูดคุยเกี่ยวกับข่าวต่าง ๆ ในสื่อสังคมออนไลน์ที่กำลังเป็นกระแส					
2. เพื่อนในกลุ่มของนักเรียนซื้อสมาร์ทโฟนรุ่นใหม่ล่าสุด นักเรียนจึงร้องขอผู้ปกครองซื้อให้บ้าง					
3. เพื่อนของนักเรียนบอกนักเรียนว่าการแสดงความคิดเห็นเชิงลบ หรือตำหนิผู้อื่นทางสื่อสังคมออนไลน์เป็นสิทธิเสรีภาพขั้นพื้นฐานในการแสดงความคิดเห็น					
4. เพื่อนสนับสนุนให้นักเรียนซื้อสินค้าออนไลน์ผ่านแอปพลิเคชันต่าง ๆ เพื่อความสะดวกสบาย					
5. เพื่อนของนักเรียนแนะนำให้นักเรียนใช้แอปพลิเคชันใหม่ ๆ เพื่อให้ทันต่อสังคมโลกออนไลน์					
6. เพื่อนของนักเรียนส่งเสริมให้นักเรียนศึกษาหาความรู้จากข้อมูลหรือคลิปวิดีโอการเรียนการสอนผ่านสื่อสังคมออนไลน์					
7. เพื่อนชักชวนให้นักเรียนดูคลิปวิดีโอหรือภาพที่ล้อแหลมผ่านสื่อสังคมออนไลน์					
8. เพื่อนของนักเรียนแนะนำให้นักเรียนรู้จัก และพูดคุยกับบุคคลที่ไม่รู้จักผ่านแอปพลิเคชันหาคู่					

ตอนที่ 3 แบบสอบถามการรับรู้ผลกระทบจากสื่อสังคมออนไลน์

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามที่ต้องการทราบข้อเท็จจริงของนักเรียนเกี่ยวกับการรับรู้ผลกระทบจากสื่อสังคมออนไลน์ เมื่ออ่านคำถามแล้ว โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนมากที่สุด กรุณาตอบให้ครบทุกข้อ โดยมีเกณฑ์ในการพิจารณาดังนี้

มากที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนมากที่สุด
มาก	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนมาก
ปานกลาง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนบ้างไม่ตรงบ้าง
น้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนน้อย
น้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นไม่ตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนเลย

สื่อสังคมออนไลน์ ในที่นี้ คือ สื่อต่าง ๆ ที่ใช้งานผ่านอินเทอร์เน็ต ได้แก่ เฟซบุ๊ก (Facebook) ไลน์ (Line) ทวิตเตอร์ (Twitter) อินสตราแกรม (Instagram) และยูทูป (YouTube) เป็นต้น

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. นักเรียนทราบว่าหากมีผู้อื่นมาเสนอแนะรูปภาพของนักเรียนด้วยข้อความเชิงลบ อาจทำให้นักเรียนเกิดความโกรธ และตอบโต้กลับไปทันที					
2. นักเรียนทราบว่าเมื่อโพสต์ หรือแชร์ข้อความผ่านสื่อสังคม ควรพิจารณาและไตร่ตรองให้ดี เพราะอาจทำให้นักเรียนเกิดความไม่สบายใจในภายหลัง					
3. นักเรียนทราบว่าถ้าเกิดการขัดข้องของอินเทอร์เน็ต หรือแอปพลิเคชันขณะใช้งาน อาจทำให้นักเรียนรู้สึกกระวนกระวายใจ					
4. นักเรียนทราบว่าการใช้งานสื่อสังคมออนไลน์ อาจทำให้ความเบื่อของนักเรียนลดลงได้					
5. นักเรียนทราบว่าถ้าใช้งานสื่อสังคมออนไลน์มากไป อาจทำให้นักเรียนนอนดึก และไปโรงเรียนสาย					
6. นักเรียนทราบว่าถ้าการใช้งานสื่อสังคมออนไลน์ขณะเรียนหนังสือ อาจทำให้นักเรียนไม่มีสมาธิฟังสิ่งที่ครูสอน					
7. นักเรียนทราบว่าหากใช้งานสื่อสังคมออนไลน์ไม่เป็นเวลา อาจทำให้นักเรียนลืมทำการบ้าน จนไม่มีการบ้านไปส่งครู					

ตอนที่ 3 แบบสอบถามการรับรู้ผลกระทบจากสื่อสังคมออนไลน์ (ต่อ)

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
8. นักเรียนทราบว่าหากใช้งานสื่อสังคมออนไลน์มากเกินไป อาจทำให้ผลการเรียนของนักเรียนลดลง					
9. นักเรียนทราบว่าช่องทางอินเทอร์เน็ตเป็นการศึกษารูปแบบใหม่ที่ทำให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ตลอดเวลาแม้ไม่ได้อยู่ในห้องเรียน					
10. นักเรียนทราบว่าช่องทางอินเทอร์เน็ตเป็นช่องทางที่ทำให้นักเรียนได้ศึกษาหาความรู้อย่างกว้างขวางและหลากหลาย					
11. นักเรียนทราบว่าเมื่อใช้งานสื่อสังคมออนไลน์มากเกินไป อาจทำให้นักเรียนไม่มีเวลาทำกิจกรรมร่วมกับครอบครัว					
12. นักเรียนทราบว่าเมื่อใช้งานสื่อสังคมออนไลน์ขณะเดินอยู่ในที่สาธารณะอาจทำให้นักเรียนเกิดอุบัติเหตุ เช่น เดินชนกับผู้อื่น หรือโดนรถเฉี่ยวชน เป็นต้น					
13. นักเรียนทราบว่าหากใช้งานสื่อสังคมออนไลน์โดยขาดความระมัดระวัง เช่น เปิดเผยข้อมูลส่วนตัว อาจทำให้นักเรียนถูกกลุ่มมิจฉาชีพหลอกหลวงได้					
14. นักเรียนทราบว่าหากเปิดรับสื่อสังคมออนไลน์ที่มีเนื้อหารุนแรงโดยขาดวิจารณญาณ อาจส่งผลให้เกิดอาชญากรรม หรือปัญหาสังคมได้					
15. นักเรียนทราบว่าการนัดพบกับบุคคลแปลกหน้าที่รู้จักผ่านสื่อสังคมออนไลน์ เป็นสิ่งที่นักเรียนต้องใช้ความระมัดระวังเป็นอย่างมาก					
16. นักเรียนทราบว่าการใช้สื่อสังคมออนไลน์ เป็นช่องทางที่เสี่ยงต่อการโดนคุกคามทางเพศ เช่น การส่งภาพอนาจาร หรือข้อความลามกมาทางข้อความแชท เป็นต้น ซึ่งเป็นสิ่งที่นักเรียนต้องระมัดระวัง					

ตอนที่ 4 แบบสอบถามพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามที่ต้องการทราบข้อเท็จจริงของนักเรียนเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม แบ่งเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการศึกษา ด้านความบันเทิง และด้านการติดต่อสื่อสาร เมื่ออ่านคำถามแล้ว โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับพฤติกรรมของนักเรียนมากที่สุด กรุณาตอบให้ครบทุกข้อ โดยมีเกณฑ์ในการพิจารณาดังนี้

มากที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนมากที่สุด
มาก	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนมาก
ปานกลาง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนบ้างไม่ตรงบ้าง
น้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนน้อย
น้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นไม่ตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนเลย

สื่อสังคมออนไลน์ ในที่นี้ คือ สื่อต่าง ๆ ที่ใช้งานผ่านอินเทอร์เน็ต ได้แก่ เฟซบุ๊ก (Facebook) ไลน์ (Line) ทวิตเตอร์ (Twitter) อินสตราแกรม (Instagram) และยูทูป (YouTube) เป็นต้น

ข้อคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านการศึกษา					
1. นักเรียนใช้บริการสื่อสังคมออนไลน์ในการศึกษาหาความรู้หรือสืบค้นข้อมูลส่งครู					
2. นักเรียนใช้การสืบค้นข้อมูลความรู้ผ่านสื่อสังคมออนไลน์นอกเหนือจากการเข้าห้องสมุดหรือการอ่านจากตำราเรียน					
3. นักเรียนสร้างแหล่งเรียนรู้ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ เช่น การสร้างเพจ หรือการสร้างกลุ่มเพื่อความสะดวกในการทำรายงานหรือทำงานร่วมกับเพื่อน เช่น ในการแชร์ข้อมูลความรู้กันภายในกลุ่ม					
4. นักเรียนศึกษาวิดีโอด้านการศึกษาที่เผยแพร่บนสื่อสังคมออนไลน์					
5. นักเรียนใช้สื่อสังคมออนไลน์เป็นช่องทางการส่งไฟล์งาน ส่งรายงานกลุ่มระหว่างเพื่อน					
6. นักเรียนมักจะเข้าไปสอบถามข้อสงสัยกับครู หากครูเปิดโอกาสให้เข้าไปสอบถามปัญหา หรือข้อสงสัยผ่านทางสื่อสังคมออนไลน์					

ตอนที่ 4 แบบสอบถามพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม (ต่อ)

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านการศึกษา (ต่อ)					
7. นักเรียนใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการทำรายงานหรือทำการบ้านร่วมกับเพื่อนเสมอ					
8. นักเรียนใช้สื่อสังคมออนไลน์เป็นช่องทางในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ หรือแบ่งปันข้อมูลด้านการศึกษากับเพื่อน					
9. นักเรียนเข้ากลุ่มการเรียนรู้การสอนบนสื่อสังคมออนไลน์					
10. นักเรียนเลือกใช้สื่อสังคมออนไลน์เป็นแหล่งเรียนรู้แทนการเรียนพิเศษนอกโรงเรียน					
11. นักเรียนสร้างกลุ่มในการทำงานบนสื่อสังคมออนไลน์แทนการนัดมาทำรายงานในวันหยุดเพื่อใช้เวลาในวันหยุดกับครอบครัว					
12. สิ่งที่นักเรียนปฏิบัติในการใช้สื่อสังคมออนไลน์จะมุ่งเน้นประโยชน์เพื่อการศึกษาหาความรู้เป็นหลัก เช่น การเข้ากลุ่มวิชาการต่าง ๆ การจัดตั้งกลุ่มเพื่อสืบค้นข้อมูลจากสื่อสังคมออนไลน์					
13. นักเรียนติดตามข้อมูลข่าวสารทางวิชาการโดยการเพิ่มเพื่อน ติดตาม กดไลค์ และกดแบ่งปันเพื่อรับข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์					
ด้านความบันเทิง					
14. นักเรียนเล่นเกมผ่านสื่อสังคมออนไลน์เพื่อเป็นการผ่อนคลาย					
15. นักเรียนฟังเพลง ดูหนัง หรือละครผ่านสื่อสังคมออนไลน์เพื่อเป็นการผ่อนคลายความเครียดจากการเรียน					
16. นักเรียนโพสต์ภาพส่วนตัวหรือภาพกิจกรรมต่าง ๆ ที่เหมาะสม บนสื่อสังคมออนไลน์เพื่อแบ่งปันเรื่องราวในชีวิต					

ตอนที่ 4 แบบสอบถามพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม (ต่อ)

ข้อคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านความบันเทิง (ต่อ)					
17. นักเรียนแบ่งปันคลิปวิดีโอเพลง คลิปเต้น หรือคลิป ตลกลงบนสื่อสังคมออนไลน์เพื่อความบันเทิงผ่านคลาย					
18. นักเรียนอ่านข่าวสารหรือดูข่าวบันเทิงผ่านสื่อสังคมออนไลน์					
19. นักเรียนใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อความบันเทิงอย่างเหมาะสม โดยไม่ทำให้ตนเองและผู้อื่นเดือดร้อน เช่น ลงคลิปวิดีโอที่เหมาะสม ลงภาพที่ไม่ล่อแหลม เป็นต้น					
20. นักเรียนติดตามข่าวสารความบันเทิง ผ่านสื่อสังคมออนไลน์เพื่อความผ่อนคลาย					
21. นักเรียนใช้สื่อสังคมออนไลน์ เช่น ดูหนัง ฟังเพลง ร่วมกับพ่อแม่และคนในครอบครัวเมื่อมีกิจกรรมหรือผ่อนคลายร่วมกัน					
22. นักเรียนมีการรับส่งภาพถ่ายเพื่อแลกเปลี่ยนกันผ่านสื่อสังคมออนไลน์เพื่อแบ่งปันและชื่นชมภาพถ่าย					
23. นักเรียนมีการเข้ากลุ่มที่นักเรียนสนใจบนสื่อสังคมออนไลน์					
24. นักเรียนใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการดาวน์โหลดข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความบันเทิง ได้แก่ การโหลดเพลง โหลดหนัง เก็บไว้ฟังหรือดูเพื่อความผ่อนคลาย เป็นต้น					
ด้านการสื่อสาร					
25. นักเรียนใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการแชทสนทนาอย่างเหมาะสม เช่น ใช้ภาษาสุภาพ มีมารยาทในการถามหรือตอบ เป็นต้น					

ตอนที่ 4 แบบสอบถามพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม (ต่อ)

ข้อคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านการสื่อสาร (ต่อ)					
26. นักเรียนเขียนข้อความแสดงความคิดเห็นที่เหมาะสมบนสื่อสังคมออนไลน์ เช่น การใช้ภาษาที่สุภาพ เป็นต้น					
27. นักเรียนอัปเดตสถานะส่วนตัว รูปภาพบนสื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมโดยไม่เปิดเผยข้อมูลส่วนตัวที่ทำให้ตนเองเกิดอันตรายหรือเดือดร้อน					
28. นักเรียนใช้วิธีการสนทนากับเพื่อนและบุคคลอื่น ๆ โดยการวิดีโอคอลผ่านสื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม เช่น พูดคุยขณะแต่งกายในชุดที่มีดชิติ ใช้ภาษาสุภาพ เป็นต้น					
29. นักเรียนติดต่อสื่อสารผ่านสื่อสังคมออนไลน์เป็นประจำทุกวันโดยการจัดสรรเวลาที่เหมาะสมไม่ให้เกิดกระทบกับการเรียน					
30. นักเรียนมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นหรือสื่อสารกับเพื่อนผ่านสื่อสังคมออนไลน์ด้วยภาษาที่เหมาะสม และแสดงความคิดเห็นอย่างถนอมน้ำใจซึ่งกันและกัน					
31. นักเรียนส่งสติ๊กเกอร์โต้ตอบแทนการพิมพ์ข้อความบนสื่อสังคมออนไลน์ และมีการเลือกสติ๊กเกอร์ที่เหมาะสมแก่ผู้รับ เช่น เป็นเด็ก หรือเป็นผู้ใหญ่ และเลือกใช้ข้อความที่เหมาะสม					
32. หากมีการพูดคุยติดต่อสื่อสารกับคนในโลกออนไลน์ นักเรียนจะใช้เวลาในการพูดคุยไม่ให้เกิดกระทบกับการเรียนและหน้าที่ที่รับผิดชอบอื่น ๆ					
33. นักเรียนมีการใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการติดต่อสื่อสารกับ เพื่อน ครู พ่อแม่ และคนในครอบครัวเมื่ออยู่ห่างกัน					

ตอนที่ 4 แบบสอบถามพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม (ต่อ)

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านการสื่อสาร (ต่อ)					
34. เมื่อมีคนแปลกหน้าหรือคนไม่รู้จักมาก่อนส่งข้อความหรือแชทมาพูดคุย นักเรียนจะพยายามหลีกเลี่ยง และไม่เปิดเผยข้อมูลส่วนตัว					
35. นักเรียนใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมในการพูดคุยติดต่อสื่อสารกับเพื่อนใหม่ผ่านการแชทสนทนา วิดีโอคอลบนสื่อสังคมออนไลน์					
36. นักเรียนสร้างกลุ่มส่วนตัวเพื่อติดต่อสื่อสารกับเพื่อน คนในครอบครัว บนสื่อสังคมออนไลน์					
37. นักเรียนปฏิเสธการเข้าร่วมกลุ่มเมื่อมีคำเชิญจากเพื่อน ให้เข้าร่วมกลุ่มที่จะส่อไปในทางไม่ดี					

ประวัติของผู้ศึกษา

ชื่อ – สกุล	นางสาวสุพรรณนิการ์ ผิวพ่อง
วัน เดือน ปีเกิด	26 เมษายน พ.ศ. 2542
ที่อยู่	145 ซอยรามคำแหง 186/1 ถนนรามคำแหง แขวงมีนบุรี เขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร
E-mail Address	Beespnk.1999@gmail.com
ID Line	Beespnk_
Facebook	Supannika Pewpong
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2564	ศิลปศาสตรบัณฑิต (สาขาจิตวิทยา) มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2560	มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2557	มัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2554	ประถมศึกษา โรงเรียนมีนบุรี กรุงเทพมหานคร